

สารสนเทศ

เศรษฐกิจการเกษตรรายสินค้า

ปี 2559

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

OFFICE OF AGRICULTURAL ECONOMICS, MINISTRY OF AGRICULTURE AND COOPERATIVES

สารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตรรายสินค้า ปี 2559

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เอกสารสถิติการเกษตรเลขที่ 402

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เอกสารสถิติการเกษตรเลขที่ 402
<http://www.oae.go.th>
ISBN 978-616-358-215-7

ยุทธศาสตร์สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

วิสัยทัศน์

องค์กรชั้นนำการพัฒนากิจการเกษตรของประเทศ

พันธกิจ

1. เสนอแนะนโยบาย และจัดทำยุทธศาสตร์ แผนพัฒนา และมาตรการทางการเกษตรรวมทั้งจัดทำทำที่และร่วมเจรจาการค้าสินค้าเกษตร และความร่วมมือด้านเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
2. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยด้านเศรษฐกิจการเกษตร จัดทำรายงานสถานการณ์เศรษฐกิจการเกษตรทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
3. ติดตาม และประเมินผลโครงการที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
4. จัดทำและบริการข้อมูลสารสนเทศการเกษตร

ค่านิยมร่วม: (OAE)²

- O Openness: การเปิดกว้างทางความคิด
- A Awakening: การตื่นตัวตื่นรู้
- E Effectiveness: การทำงานมีประสิทธิภาพ
- O Ownership: มีความเป็นเจ้าของ
- A Accountability: ความรับผิดชอบ
- E Ethics: จริยธรรมคุณธรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. เสนอแนะยุทธศาสตร์ แผนพัฒนา และมาตรการทางการเกษตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์และทรัพยากรของประเทศ
2. เป็นศูนย์กลางการให้บริการข้อมูลสารสนเทศการเกษตรของประเทศ
3. พัฒนาองค์กรให้มีสมรรถนะสูง

เป้าประสงค์

“ภาคการเกษตรของประเทศเจริญเติบโตและเกษตรกรมีความพาสูก”

ตัวชี้วัดเป้าประสงค์

1. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น
2. ดัชนีวัดความพาสูกของเกษตรกรเพิ่มขึ้น

โครงสร้างสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีฐานะเทียบเท่ากรมในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ.2522 ประกอบกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ.2557 โดยแบ่งส่วนราชการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ดังต่อไปนี้

1. สำนักงานเลขาธิการกรม
2. กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
3. กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
4. ศูนย์ประเมินผล
5. ศูนย์สารสนเทศการเกษตร
6. สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
7. ศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร*
8. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1-12 โดยแบ่งเป็น
 - 8.1 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 พื้นที่รับผิดชอบ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน และพะเยา
 - 8.2 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2 พื้นที่รับผิดชอบ จังหวัดพิษณุโลก แพร่ น่าน อุตรดิตถ์ สุโขทัย และตาก
 - 8.3 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 3 พื้นที่รับผิดชอบ จังหวัดอุดรธานี หนองคาย หนองบัวลำภู เลย บึงกาฬ นครพนม และสกลนคร
 - 8.4 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 4 พื้นที่รับผิดชอบ จังหวัดขอนแก่น กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด และมหาสารคาม
 - 8.5 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 5 พื้นที่รับผิดชอบ จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ ชัยภูมิ และสุรินทร์
 - 8.6 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6 พื้นที่รับผิดชอบ จังหวัดชลบุรี สมุทรปราการ นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ตราด ระยอง และจันทบุรี
 - 8.7 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7 พื้นที่รับผิดชอบ จังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี ลพบุรี อ่างทอง สระบุรี สุพรรณบุรี พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี นนทบุรี และกรุงเทพมหานคร
 - 8.8 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8 พื้นที่รับผิดชอบ จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่ ภูเก็ต พังงา ระนอง และชุมพร
 - 8.9 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 9 พื้นที่รับผิดชอบ จังหวัดสงขลา พัทลุง ตรัง สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส
 - 8.10 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 10* พื้นที่รับผิดชอบ จังหวัดราชบุรี นครปฐม กาญจนบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์
 - 8.11 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11* พื้นที่รับผิดชอบ จังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ มุกดาหาร ยโสธร และอำนาจเจริญ
 - 8.12 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 12* พื้นที่รับผิดชอบ จังหวัดนครสวรรค์ กำแพงเพชร พิจิตร เพชรบูรณ์ และอุทัยธานี

หมายเหตุ: * เป็นการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ก้อยแกลง จากเลขาราชการ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้เผยแพร่เอกสาร “สารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตรรายสินค้า ปี 2559” โดยมีข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจการเกษตรของสินค้าเกษตรรายสินค้า จำนวนทั้งสิ้น 38 สินค้า ประกอบด้วย พืชไร่ ไม้ผลไม้ยืนต้น พืชผัก ไม้ดอก ปศุสัตว์ และประมง ที่ครอบคลุมข้อมูลการผลิต การค้า สถานการณ์การผลิต การตลาด และมาตรการต่างๆ ของแต่ละสินค้า รวมทั้งข้อมูลเนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ปริมาณน้ำฝน อุณหภูมิ เศรษฐกิจสังคมครัวเรือนเกษตรกร และปฏิทินสินค้าเกษตรที่สำคัญ เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังได้นำเสนอสถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญในภูมิภาคอาเซียน การนำเข้า-ส่งออกสินค้าเกษตรไทยกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน รวมทั้งได้เพิ่มเนื้อหาของแผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) และยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) เพื่อให้ข้อมูลมีความครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น สำหรับข้อมูลในเอกสารฉบับนี้ ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภายในและภายนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อาทิ กรมชลประทาน กรมป่าไม้ กรมอุตุนิยมวิทยา กรมศุลกากร สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย รวมทั้งองค์กรระหว่างประเทศ คือ องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ขอขอบคุณหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศดังกล่าวไว้ ณ โอกาสนี้ พร้อมทั้งยินดีน้อมรับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นต่อไป โดยสามารถติดต่อรับบริการข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ส่วนปฏิบัติการข้อมูลการเกษตร ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร หมายเลขโทรศัพท์ 0 2561 2870 E-mail: prcai@oae.go.th และ www.oae.go.th

(นางสาวจริยา สุทธิไชยา)

เลขาราชการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

มีนาคม 2560

สารบัญ

	หน้า
ยุทธศาสตร์สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	I
โครงสร้างสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	II
ถ้อยแถลงจากเลขาธิการ	III
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ปี 2555-2559	1
การใช้ที่ดิน ปี 2558	2
ปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิ ปี 2558-2559	3
เศรษฐกิจสังคมครัวเรือนเกษตร ปีเพาะปลูก 2558/59	4
ปฏิทินสินค้าเกษตรที่สำคัญรายเดือน ปีเพาะปลูก 2558/59	5
พืชไร่	
ข้าว	9
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	11
มันสำปะหลังโรงงาน	13
อ้อยโรงงาน-น้ำตาล	15
สับปะรดโรงงาน	17
ถั่วเหลือง	19
ถั่วเขียว	21
ถั่วลิสง	23
ไม้ผลไม้ยืนต้น	
ยางพารา	27
ปาล์มน้ำมัน	29
กาแฟ	31
ชา	33
พริกไทย	35
มะพร้าว	37
ลำไย	39
ทุเรียน	41

	หน้า
มังคุด	43
เงาะ	45
ลิ้นจี่	47
ลองกอง	49
มะม่วง	51
ส้มเขียวหวาน	53
ส้มโอ	55
กล้วยไข่	57
กล้วยหอม	59
พืชผัก	
กระเทียม	63
หอมแดง	65
หอมหัวใหญ่	67
มันฝรั่ง	69
ไม้ดอก	
กล้วยไม้ตัดดอก	73
ปศุสัตว์	
สุกร	77
ไก่เนื้อ	79
ไก่ไข่-ไขไก่	81
โคเนื้อ	83
โคนม-น้ำนมดิบ	85
ประมง	
กุ้งทะเลเพาะเลี้ยง	89
ปลาทูน่า	91
ปลาป่นและสัตว์น้ำไม่มีกระดูกสันหลังปน	93
สินค้าเกษตรในภูมิภาคอาเซียน	94
แผนพัฒนาการเกษตร ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)	102
ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579)	105
สถานที่ติดต่อหน่วยงานภายในสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	110
บรรณานุกรม	111

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP)

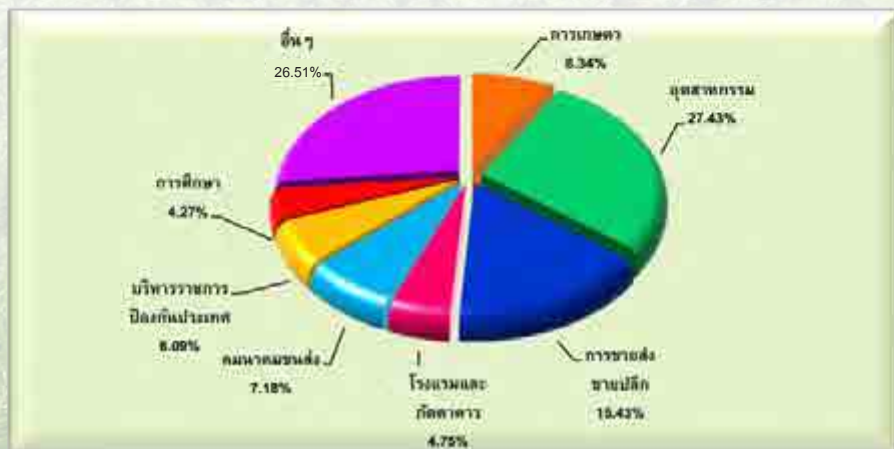
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ปี 2555-2559

หน่วย: ล้านบาท

รายการ	ณ ราคาประจำปี (Current Market Prices)					แบบปริมาณลูกโซ่ (Chain Volume Measures: CVM)*				
	2555	2556	2557	2558	2559	2555	2556	2557	2558	2559
ภาคการเกษตร	1,421,962	1,462,766	1,330,154	1,192,669	1,197,291	656,018	660,692	657,055	619,807	623,677
การเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	1,308,902	1,359,992	1,220,162	1,088,854	1,085,948	507,158	513,813	515,944	485,151	485,850
การประมง	113,060	102,774	109,992	103,815	111,343	140,318	131,581	114,049	111,376	117,679
ภาคนอกการเกษตร	10,935,435	11,458,400	11,873,585	12,480,196	13,163,336	8,268,624	8,516,283	8,610,093	8,946,383	9,257,622
มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)	12,357,397	12,921,166	13,203,739	13,672,865	14,360,627	8,927,857	9,179,721	9,262,263	9,575,381	9,908,566

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (อนุกรมใหม่)

* ขาดคุณสมบัติการรวม (non-additive)

สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ปี 2559 (ณ ราคาประจำปี)

การใช้ที่ดิน ปี 2558

1. การใช้ที่ดิน

หน่วย: ล้านไร่

รายการ	ทั่วประเทศ	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
1.1 เนื้อที่ทั่วประเทศ	320.70	106.03	105.53	64.94	44.20
1) เนื้อที่ป่าไม้ ^{1/}	102.24	56.50	15.66	19.01	11.07
2) เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร	149.24	32.50	63.86	31.13	21.75
3) เนื้อที่ใช้ประโยชน์นอกการเกษตร	69.22	17.03	26.01	14.80	11.38
1.2 เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร	149.24	32.50	63.86	31.13	21.75
1) เนื้อที่ชลประทาน ^{2/}	31.54	8.66	7.20	12.48	3.20
- ขนาดใหญ่	17.97	2.99	2.69	10.68	1.61
- ขนาดกลาง	6.56	3.33	1.11	1.09	1.03
- ขนาดเล็ก และอื่นๆ	7.01	2.34	3.40	0.71	0.56
2) เนื้อที่นอกเขตชลประทาน	117.70	23.84	56.66	18.65	18.55

2. การใช้ประโยชน์ที่ดินทางการเกษตร

หน่วย: ล้านไร่

รายการ	ทั่วประเทศ	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
2.1 เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร	149.24	32.50	63.86	31.13	21.75
1) นาข้าว	69.96	15.79	42.75	10.20	1.22
2) พืชไร่	31.17	10.20	11.95	9.01	0.01
3) สวนไม้ผล ไม้ยืนต้น	34.91	4.05	4.32	7.39	19.15
4) สวนผัก ไม้ดอก/ไม้ประดับ	1.40	0.45	0.32	0.51	0.12
5) เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรอื่นๆ	11.80	2.01	4.52	4.02	1.25
2.2 เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร เฉลี่ยต่อครัวเรือน (ไร่)	25.28	24.95	23.25	37.11	21.43

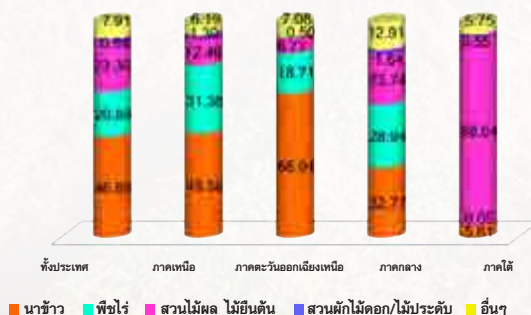
สัดส่วนการใช้ที่ดินทางการเกษตร ปี 2558

สัดส่วนเนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ปี 2558

สัดส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดินทางการเกษตร ปี 2558

ที่มา: ^{1/} กรมป่าไม้ ^{2/} กรมชลประทาน

หมายเหตุ: 1. การใช้ที่ดิน ปี 2558 ข้อมูลเบื้องต้น

2. เนื้อที่ชลประทาน หมายถึง เนื้อที่ชลประทานโครงการขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า และโครงการแก้มลิงที่ถูกพัฒนา

ปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิ ปี 2558-2559

ประเทศ/ภาค	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย (มิลลิเมตร)		จำนวนวันฝนตกเฉลี่ย (วัน)		อุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)	
	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2558	ปี 2559
เฉลี่ยทั่วประเทศ	1,171	1,356	153	160	27.69	27.88
ภาคเหนือ	939	1,208	144	155	27.18	27.28
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1,048	1,139	148	154	27.52	27.52
ภาคกลาง	1,282	1,338	138	144	28.43	28.70
ภาคใต้	1,854	2,252	199	202	27.66	28.03

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมอุตุนิยมวิทยา
 หมายเหตุ: ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2560

เศรษฐกิจสังคมครัวเรือนเกษตร

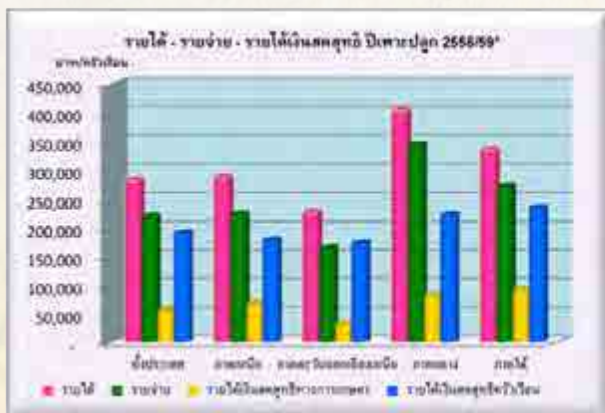
หน่วย: บาท/ครัวเรือน

รายการ	ปีเพาะปลูก				ปีเพาะปลูก 2558/59*				
	2555/56	2556/57	2557/58	2558/59	ทั่วประเทศ	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
1. รายได้	247,743	268,303	283,259	300,565	300,565	271,056	254,009	411,264	387,651
1.1 รายได้เงินสดทางการเกษตร	146,334	148,240	148,390	157,373	157,373	151,816	107,074	257,006	230,252
1.2 รายได้เงินสดนอกการเกษตร	101,409	120,063	134,869	143,192	143,192	119,240	146,935	154,259	157,399
1.3 สัดส่วนรายได้เงินสดทางการเกษตร (ร้อยละ)	59.07	55.25	52.39	52.36	52.36	56.01	42.15	62.49	59.40
2. รายจ่าย	207,670	229,955	219,829	247,086	247,086	235,486	200,299	376,756	287,393
2.1 รายจ่ายเงินสดทางการเกษตร	88,709	99,770	91,326	100,281	100,281	107,683	69,577	189,233	99,132
2.2 รายจ่ายเงินสดนอกการเกษตร	118,961	130,185	128,502	146,805	146,805	127,802	130,722	187,523	188,261
2.3 สัดส่วนรายจ่ายเงินสดทางการเกษตร (ร้อยละ)	42.72	43.39	41.54	40.59	40.59	45.73	34.74	50.23	34.49
3. รายได้สุทธิ									
3.1 รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร	57,625	48,470	57,063	57,091	57,091	44,133	37,497	67,773	131,120
3.2 รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือน ^{1/}	159,034	168,533	191,932	200,284	200,284	163,373	184,432	222,032	288,519
3.3 เงินสดคงเหลือก่อนการชำระหนี้ ^{2/}	40,073	38,348	63,430	53,479	53,479	35,571	53,710	34,508	100,258
3.4 สัดส่วนรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร (ร้อยละ)	36.23	28.76	29.73	28.51	28.51	27.01	20.33	30.52	45.45
4. ทรัพย์สิน - หนี้สิน									
4.1 ทรัพย์สินดำเนินงานและหมุนเวียนต้นปี	121,189	118,730	118,823	142,991	142,991	129,997	154,986	188,598	77,438
4.2 ขนาดหนี้สินต้นปี	76,697	82,572	100,977	117,346	117,346	125,436	112,701	131,959	105,164
5. สถานภาพครัวเรือนเกษตรและทรัพยากรพื้นฐาน									
5.1 ครัวเรือนเกษตรทั้งหมด (ล้านครัวเรือน)	5.90	5.91	5.90	5.91	5.91	1.31	2.73	0.85	1.02
5.2 ขนาดครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)	4.00	3.96	4.21	4.04	4.04	3.70	4.25	4.08	3.86
5.3 ประชากรแรงงานเกษตร อายุ 15-64 ปี (ล้านคน)	16.76	16.66	17.87	17.15	17.15	3.58	8.33	2.50	2.74
5.4 ขนาดเนื้อที่ถือครอง (ไร่/ครัวเรือน)	25.28	25.27	24.68	25.46	25.46	24.43	25.60	28.47	23.60

หมายเหตุ ^{1/} รายได้เงินสดสุทธิของครัวเรือน = รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร + รายได้เงินสดนอกการเกษตร

^{2/} เงินสดคงเหลือก่อนการชำระหนี้ = รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือน - รายจ่ายเงินสดนอกการเกษตร

* ปีเพาะปลูก 2558/59 เป็นผลการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น

ปฏิทินสินค้าเกษตรที่สำคัญรายเดือน ปีเพาะปลูก 2558/59

หน่วย: ร้อยละ

ชนิดสินค้า	ปี 2558							ปี 2559							ผลผลิต (ตัน)						
	มี.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มี.ย.	ก.ค.		ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
ข้าวเหนียว			3.81	5.45	4.57	65.63	15.34	3.43	0.84	0.42	0.51										24,311,539
ข้าวเหนียวปรี้ง								12.57	32.03	27.83	14.43	5.48	3.41	1.55	2.07	0.63					3,109,866
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	0.78	2.93	10.72	17.15	18.94	28.48	11.54	2.67	1.41	2.19	2.58	0.61									4,028,058
มันสำปะหลังโรงงาน					5.07	5.93	8.12	13.10	17.32	16.72	9.98	5.46	4.06	3.97	5.11	5.16					31,155,245
อ้อยโรงงาน						0.23	21.10	31.50	30.81	16.21	0.15										94,064,270
สับปะรดโรงงาน								6.54	10.20	8.59	11.69	15.08	9.34	3.86	2.28	3.10	6.81	11.44	11.07		1,843,126
ถั่วเหลือง		0.56	3.86	1.48	27.76	4.84	1.18	0.16	1.22	23.67	32.01	3.26									42,395
ถั่วเขียว		4.74	5.75	3.33	7.87	29.00	27.92	0.29	1.85	13.67	4.93	0.64	0.01								98,360
ถั่วลิสง		2.91	20.32	18.02	10.41	8.66	8.21	0.37	2.21	9.88	14.90	3.49	0.62								36,337
ยางพารา								11.25	7.38	2.84	2.17	5.79	7.81	9.26	9.56	9.79	10.43	11.12	12.60		4,388,053
ปาล์มน้ำมัน								5.54	6.69	9.75	10.57	9.97	8.55	7.88	7.99	8.48	8.14	8.25	8.19		10,996,663
กาแฟ				0.15	3.53	9.98	14.34	40.49	28.56	2.76	0.19										30,579
ชา*								6.73	4.15	4.93	7.66	7.09	23.48	14.59	8.58	5.20	8.52	3.74	5.33		70,262
พริกไทย								0.31	12.64	31.10	12.75	5.21	2.82	3.22	4.96	11.18	9.32	6.18	0.31		1,364
มะพร้าว*								8.58	8.95	8.59	8.71	9.72	9.34	9.50	9.48	8.91	8.68	8.62	0.92		857,710
ลำไย								14.31	11.86	4.32	2.25	1.04	0.62	12.52	17.71	5.43	4.04	11.94	13.96		755,651
ทุเรียน								1.16	1.35	3.38	13.49	24.42	12.05	11.26	16.76	9.45	4.98	1.22	0.48		517,955
มังคุด										0.29	6.73	18.32	23.73	8.96	14.33	24.32	2.60	0.16	0.56		187,755
เงาะ										0.03	4.04	20.49	28.22	12.92	10.66	13.66	9.41	0.25	0.32		214,474
ลิ้นจี่										1.18	2.94	6.91	1.53	55.43	26.16	5.85					32,785
ลองกอง											1.38	7.09	19.57	9.30	6.15	23.90	29.65	2.96			130,140
มะม่วง*								5.96	9.21	10.15	22.58	20.03	21.11	3.84	1.71	1.98	2.10	0.91	0.42		2,559,955
ส้มเขียวหวาน*								19.39	13.41	5.38	1.61	4.19	0.16	1.09	0.81	0.11	0.58	18.12	35.15		152,779
ส้มโอ*								9.62	10.24	8.20	10.19	8.37	6.32	5.78	22.47	6.45	7.93	4.01	0.42		240,265
กล้วยไข่*								11.21	11.42	7.90	4.32	4.85	5.62	6.87	13.41	10.63	8.76	13.01	2.00		129,658
กล้วยหอม*								12.43	12.25	13.60	13.90	6.06	4.46	5.41	9.34	7.22	6.06	6.41	2.86		117,427
กระเทียม						0.10	2.33	15.74	75.85	5.98											67,554
หอมแดง	4.78	2.60	2.30	4.07	8.83	12.08	15.44	15.39	26.59	7.26	0.66										88,160
หอมหัวใหญ่						4.88	14.91	33.56	46.65												40,378
มันฝรั่ง	2.63	7.96	2.09	1.75	2.38	3.18	10.58	25.42	35.80	7.75	0.46										119,778
กล้วยไม้ตัดดอก*							10.88	9.30	8.21	8.64	8.27	8.77	7.32	7.26	7.45	5.91	11.09	6.90			46,375
สุกร (ตัว)							8.41	8.37	8.26	8.30	8.24	8.25	8.41	8.37	8.38	8.32	8.38	8.31			14,010,729
ไก่เนื้อ (ล้านตัว)							8.12	8.54	8.19	8.04	8.40	8.56	8.42	8.43	8.21	8.31	8.38	8.40			1,399,567
ไข่ไก่ (ล้านฟอง)							8.11	7.59	8.10	8.05	8.39	8.47	8.50	8.57	8.31	8.62	8.40	8.89			13,280,303
นํ้ามันดิบ							8.99	8.33	8.09	7.75	7.94	7.89	7.85	7.81	8.00	8.71	9.20	9.44			1,161,102

หมายเหตุ: * ข้อมูลร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนจากกรมส่งเสริมการเกษตร

: ช่วงเดือนเก็บเกี่ยวผลผลิต

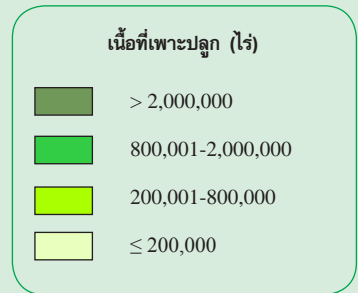
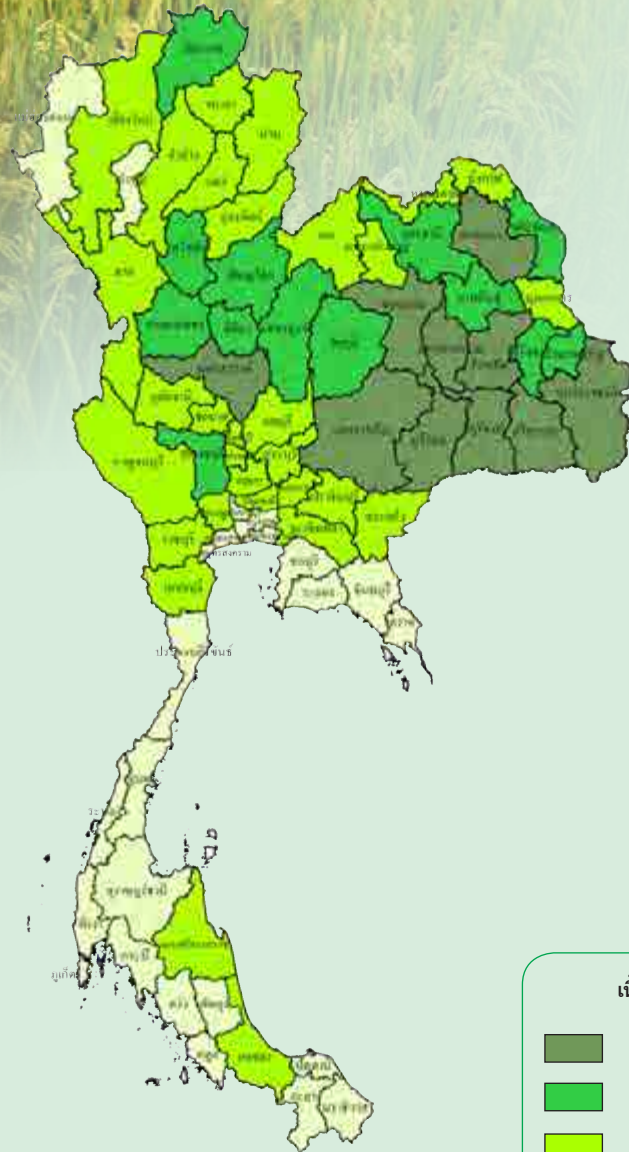
: ช่วงเดือนเก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

พืชไร่

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกข้าวของประเทศไทย

เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่/ตัน

ปีเพาะปลูก 2558/59																		
ปี 2558									ปี 2559									แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	
25.98	33.23	23.09	12.30	3.14	1.54	0.32	0.16	0.19	0.05									
			3.81	5.45	4.57	65.63	15.34	3.43	0.84	0.42	0.51							
						37.49	31.58	17.83	5.32	3.03	1.66	2.37	0.72					นาปรัง: สุพรรณบุรี อยุธยา ฉะเชิงเทรา พิษณุโลก พิจิตร
									12.57	32.03	27.83	14.43	5.48	3.41	1.55	2.07	0.63	

- ช่วงเดือนที่เพาะปลูก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เพาะปลูกมาก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

ข้าวนาปี ปลูก: พ.ค.-ต.ค. (ภาคใต้ฝั่งตะวันออก มี.ย.-ก.พ.) เก็บเกี่ยว: ส.ค.-เม.ย.

ข้าวนาปรัง ปลูก: พ.ย.-เม.ย. (ภาคใต้ฝั่งตะวันออก 1 มี.ค.-15 มี.ย.) เก็บเกี่ยว: ก.พ.-ต.ค.

ข้าว

การผลิต			
รายการ	2557/58	2558/59	2559/60
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)			
1.1 ข้าวนาปี	3,710,443	3,701,478	3,709,825
1.2 ข้าวนาปรัง	458,345	279,810	468,239
2. เนื้อที่เพาะปลูก (ล้านไร่)			
2.1 ข้าวนาปี	69.25	63.20	68.16
ในเขตชลประทาน	15.32	14.78	15.01
นอกเขตชลประทาน	45.47	43.28	43.42
2.2 ข้าวนาปรัง	8.46	5.14	9.73
ในเขตชลประทาน	5.41	3.44	6.68
นอกเขตชลประทาน	3.05	1.70	3.05
3. ผลผลิตข้าวเปลือก (ล้านตัน)			
3.1 ข้าวนาปี	31.62	27.42	31.95
ในเขตชลประทาน	26.27	24.31	25.58
นอกเขตชลประทาน	8.67	8.15	8.53
3.2 ข้าวนาปรัง	17.60	16.16	17.05
ในเขตชลประทาน	3.52	2.13	4.48
นอกเขตชลประทาน	1.82	0.98	1.89
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก./ ความชื้น 15%)			
4.1 ข้าวนาปี	432	419	438
ในเขตชลประทาน	566	552	568
นอกเขตชลประทาน	387	373	393
4.2 ข้าวนาปรัง	632	605	654
ในเขตชลประทาน	651	621	670
นอกเขตชลประทาน	597	574	619
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)			
5.1 ข้าวนาปี	11,049	10,137	9,060
5.2 ข้าวนาปรัง	8,990	7,947	7,480
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
6.1 ข้าวนาปี	9,278	9,403	8,661
6.2 ข้าวเปลือกเจ้าพันธุ์ขาวดอกมะลิ 15%	7,747	8,170	7,353
7. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)			
7.1 ข้าวนาปี	-1,771	-734	-399
7.2 ข้าวนาปรัง	-1,243	223	-127
8. มาตรฐาน			
8.1 มาตรฐานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์			
8.1.1 มาตรฐานข้าวหอมมะลิไทย (2546), มาตรฐานข้าวหอมไทย (2551), มาตรฐานข้าวกล้องงอก (2555)			
มาตรฐานข้าว (2555)			
8.1.2 การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับข้าว (2551) , การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับข้าวหอมมะลิไทย (2552), การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงสีข้าว (2553) เกษตรอินทรีย์เล่ม 4: ข้าวอินทรีย์ (2553), การปฏิบัติที่ดีสำหรับการผลิตข้าวกล้องงอก (2555)			
8.2 มาตรฐานกระทรวงพาณิชย์			
8.2.1 มาตรฐานสินค้าข้าว (2540), มาตรฐานข้าวหอมมะลิ (2544), มาตรฐานข้าวปทุมธานี (2547), มาตรฐานสินค้าข้าว			

การค้า			
รายการ	2557	2558	2559
1. การค้าของโลก (ล้านตันข้าวสาร) ¹⁾	44.11	42.63	39.69
2. ส่วนแบ่งการค้าโลก (%)	24.87	22.94	23.94
3. ใช้ในประเทศ (ล้านตันข้าวสาร)	11.76	12.24	12.28
4. ส่งออก ²⁾			
ปริมาณ (ล้านตันข้าวสาร)	10.97	9.80	9.88
มูลค่า (ล้านบาท)	174,851	155,912	154,434
4.1 ข้าวคุณภาพดี (ล้านตันข้าวสาร)	5.30	5.67	5.81
ข้าวหอมมะลิ	1.87	1.99	2.36
ข้าว 100%-5%	3.43	3.68	3.45
4.2 ข้าวคุณภาพปานกลาง - ต่ำ (ล้านตันข้าวสาร)	2.07	1.54	1.59
4.3 ข้าวมัน (ล้านตันข้าวสาร)	3.26	2.32	2.14
4.4 ข้าวเหนียว (ล้านตันข้าวสาร)	0.33	0.26	0.34
5. ราคาส่งออก ³⁾			
5.1 ข้าวหอมมะลิ 100% ชั้น 2 (ใหม่) (บาท/ตัน)	31,252	29,562	25,058
(ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน)	970	871	715
5.2 ข้าวขาว 5% (บาท/ตัน)	13,630	13,095	13,908
(ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน)	423	386	397
5.3 ข้าวขาว 25% (บาท/ตัน)	12,320	12,644	13,521
(ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน)	382	372	386
5.4 ข้าวมัน 5% (บาท/ตัน)	13,926	13,187	14,312
(ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน)	432	388	408
5.5 ข้าวเหนียวเมล็ดยาว 10% (บาท/ตัน)	27,184	27,120	29,408
(ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน)	843	797	839
6. คู่ค้าที่สำคัญ			
6.1 ข้าวคุณภาพดี ข้าวหอมมะลิ ข้าว 100% 5%	สหรัฐอเมริกา ไต้หวัน ฟิลิปปินส์ จีน เกาหลีใต้	ไต้หวัน ฟิลิปปินส์ จีน เกาหลีใต้	ไต้หวัน ฟิลิปปินส์ จีน เกาหลีใต้
6.2 ข้าวคุณภาพปานกลาง - ต่ำ	สหรัฐอเมริกา ไต้หวัน ฟิลิปปินส์ จีน เกาหลีใต้	ไต้หวัน ฟิลิปปินส์ จีน เกาหลีใต้	ไต้หวัน ฟิลิปปินส์ จีน เกาหลีใต้
6.3 ข้าวมัน	สหรัฐอเมริกา ไต้หวัน ฟิลิปปินส์ จีน เกาหลีใต้	ไต้หวัน ฟิลิปปินส์ จีน เกาหลีใต้	ไต้หวัน ฟิลิปปินส์ จีน เกาหลีใต้
7. คู่แข่งที่สำคัญ			
7.1 ข้าวคุณภาพดี	สหรัฐอเมริกา เวียดนาม ออสเตรเลีย	เวียดนาม จีน ปากีสถาน เมียนมา	สหรัฐอเมริกา อินเดีย
7.2 ข้าวคุณภาพปานกลาง - ต่ำ	สหรัฐอเมริกา เวียดนาม ออสเตรเลีย	เวียดนาม จีน ปากีสถาน เมียนมา	สหรัฐอเมริกา อินเดีย
7.3 ข้าวมัน	สหรัฐอเมริกา เวียดนาม ออสเตรเลีย	เวียดนาม จีน ปากีสถาน เมียนมา	สหรัฐอเมริกา อินเดีย

ที่มา: ¹⁾ กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา ²⁾ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร ³⁾ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

- หมายเหตุ:**
- การผลิต ข้อ 1-4 ข้าวนาปี ปีเพาะปลูก 2559/60 ข้อมูลเบื้องต้น
 - การผลิต ข้อ 1-4 ข้าวนาปรังปีเพาะปลูก 2558/59 ข้อมูลเบื้องต้น ปีเพาะปลูก 2559/60 ข้อมูลพยากรณ์
 - ข้าวนาปี ปีเพาะปลูก 2557/58 2558/59 2559/60 หมายถึง ปี 2557 2558 2559
 - ข้าวนาปรัง ปีเพาะปลูก 2557/58 2558/59 2559/60 หมายถึง ปี 2557 2559 2560
 - ราคาข้าวนาปี หมายถึง ราคาเฉลี่ยล่วงหน้ากับข้าวเปลือกเจ้าพันธุ์ขาวดอกมะลิ 100% และข้าวเปลือกเหนียวพันธุ์ขาวดอกมะลิ

การผลิต

ข้าวนาปี ปีเพาะปลูก 2559/60 เนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ เพิ่มขึ้นจากปีเพาะปลูก 2558/59 เนื่องจากตั้งแต่ปลายเดือนพฤษภาคม มีปริมาณน้ำฝนตกกระจายในพื้นที่เพิ่มขึ้น ทำให้เกษตรกรในบางพื้นที่ที่ปล่อยพื้นที่นาว่างในปี 2558 สามารถปลูกข้าวได้ตามปกติ ปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเพาะปลูกและการเจริญเติบโตของต้นข้าว รวมทั้งมีการจัดการดูแลที่เหมาะสม

ข้าวนาปรัง ปีเพาะปลูก 2559/60 เนื้อที่เพาะปลูก เพิ่มขึ้นจากปีเพาะปลูก 2558/59 เนื่องจากปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำส่วนใหญ่มีปริมาณน้อยอยู่ในเกณฑ์ดี รวมทั้งแหล่งน้ำตามธรรมชาติเมื่อต้นฤดูมีปริมาณน้ำมากกว่าปีที่แล้ว ทำให้เกษตรกรขยายเนื้อที่เพาะปลูกในพื้นที่ที่เคยปล่อยว่างจากปีที่แล้ว ที่ประสบปัญหาภัยแล้ง และมีน้ำเพียงพอต่อการเจริญเติบโตของต้นข้าว

การค้า

1. การใช้ในประเทศ ปี 2560 คาดว่ามีการใช้ในประเทศ 12.44 ล้านตันข้าวสารเพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 1.24 เนื่องจากความต้องการใช้ข้าวเพื่อการบริโภค ใช้ผลิตเมล็ดพันธุ์ และใช้ในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

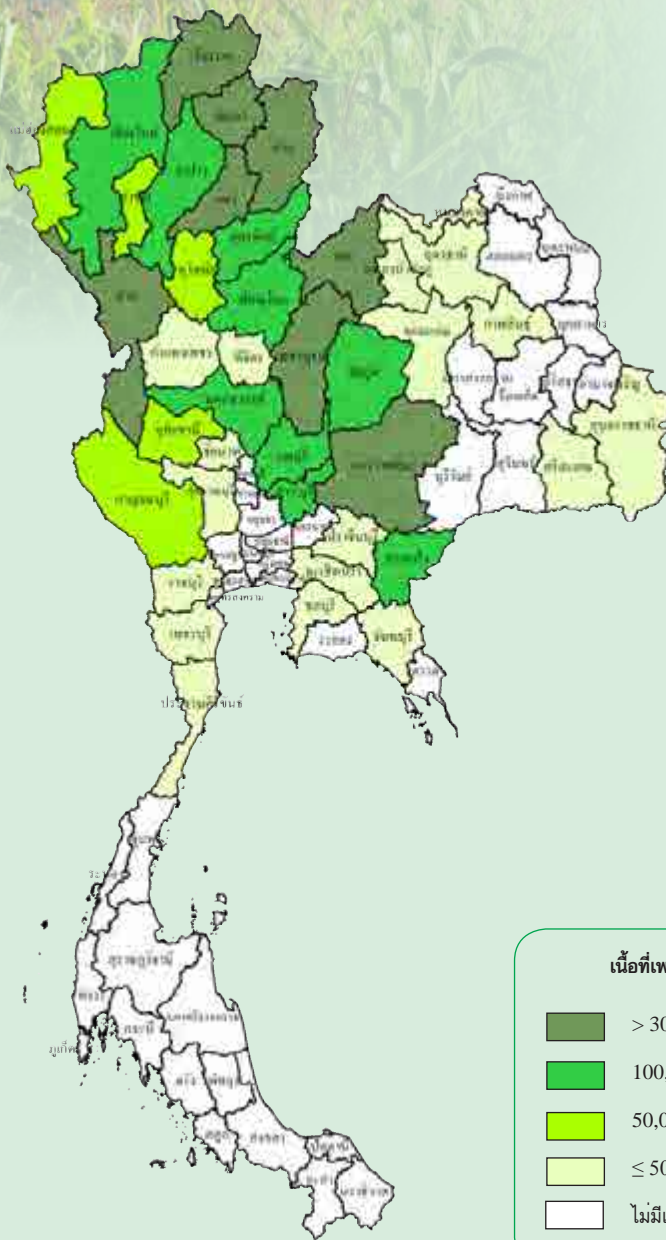
2. การส่งออกในปี 2560 ประมาณ 9.5 - 10.0 ล้านตันข้าวสาร ใกล้เคียงกับปี 2559 เนื่องจากปริมาณผลผลิตข้าวโลกเพิ่มขึ้น ประกอบกับราคาข้าวไทยยังคงสูงกว่าคู่แข่ง ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของราคาข้าวในตลาด รวมทั้งปัญหาภาวะเศรษฐกิจของประเทศผู้นำเข้าที่มีผลต่อการสั่งซื้อข้าวจากไทย

มาตรการ

มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2559/60

- ด้านการผลิต มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 31 พ.ค. 59 และวันที่ 17 ส.ค. 59
 - โครงการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิคุณภาพดี ปี 2559/60
 - โครงการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชที่หลากหลาย ฤดูนาปรัง ปี 2560
 - โครงการสนับสนุนสินเชื่อให้กลุ่มชาวนาผู้ผลิตข้าวแบบแปลงใหญ่ ปี 2559/60
 - โครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่นาน้ำไม่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการเลี้ยงกระบือ/โคเนื้อ/แพะ/นาหน้ำ
 - โครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวไม่เหมาะสมเป็นเกษตรกรรมทางเลือกอื่น
- ด้านการตลาด มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 14 มี.ย. 59
 - โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร
 - โครงการสินเชื่อเกษตรกรเพื่อชะลอการขายข้าวเปลือก
 - โครงการลดดอกเบี้ยเงินกู้ให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว
 - โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก
- ด้านการเงิน มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 มี.ย. 59
 - โครงการสนับสนุนเงินช่วยเหลือต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวปีการผลิต 2559/60
 - โครงการพักชำระหนี้เงินและลดดอกเบี้ยเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี 2559/60
 - โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกรรายย่อย
 - โครงการประกันข้าวนาปี ปีการผลิต 2559

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของประเทศไทย

เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่/ตัน

ปีเพาะปลูก 2558/59														แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก		
ปี 2558										ปี 2559					เพชรบูรณ์ น่าน นครราชสีมา เลย ตาก	
มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มี.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.			พ.ค.
0.99	2.77	22.40	23.92	26.58	8.93	6.57	2.16	2.48	2.07	0.89	0.24					
			0.78	2.93	10.72	17.15	18.94	28.48	11.54	2.67	1.41	2.19	2.58	0.61		

- ช่วงเดือนที่เพาะปลูก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เพาะปลูกมาก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

รุ่น 1: ปุ๋ย: มี.ค.-ต.ค. เก็บเกี่ยว: มี.ย.-ก.พ.
 รุ่น 2: ปุ๋ย: พ.ย.-ก.พ. เก็บเกี่ยว: ก.พ.-พ.ค.

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

การผลิต			
รายการ	2557	2558	2559
1. จำนวนคริวเรือน (คริวเรือน)	462,635	454,671	449,380
2. เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	7,231,588	6,627,045	6,516,387
ในเขตชลประทาน	211,600	154,410	151,832
นอกเขตชลประทาน	7,019,988	6,472,635	6,364,555
3. ผลผลิต (ตัน)	4,729,527	4,028,058	4,058,186
ในเขตชลประทาน	153,829	103,924	110,788
นอกเขตชลประทาน	4,575,698	3,924,134	3,947,398
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	654	608	623
ในเขตชลประทาน	727	673	730
นอกเขตชลประทาน	652	606	620
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	6,877	7,020	6,814
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	7,310	7,730	6,920
ความชื้นไม่เกิน 14%			
7. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	433	710	106
8. มาตรฐาน			
ตามประกาศกรมการค้าภายใน เรื่องการกำหนดมาตรฐานการหักลดน้ำหนักเมล็ดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่มีความชื้น ลงวันที่ 4 ก.ย. 2540			

การค้า			
รายการ	2557	2558	2559
1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{1/}	128.43	144.94	142.05
2. ส่วนแบ่งการตลาดโลก (%)	0.49	0.06	0.41
3. ใช้ในประเทศ (ล้านตัน)	5.04	5.72	5.85
4. นำเข้า ^{2/}			
ปริมาณ (ตัน)	28,658	166,610	124,459
มูลค่า (ล้านบาท)	128.45	783.99	678.19
5. ส่งออก ^{2/}			
ปริมาณ (ตัน)	631,497	80,640	581,539
มูลค่า (ล้านบาท)	5,154.83	716.74	4,855.34
6. ราคาส่งออก ^{3/}			
(ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน)	289.83	285.25	253.83
(บาท/ตัน)	9,341	9,679	8,902
7. คู่ค้าที่สำคัญ	ฟิลิปปินส์ สกอตแลนด์ อินโดนีเซีย เวียดนาม		
8. คู่แข่งที่สำคัญ	สหรัฐอเมริกา อาร์เจนตินา บราซิล ยูเครน		

ที่มา: ^{1/} กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา ^{2/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร ^{3/} สมาคมพ่อค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และพืชพันธุ์ไทย
 หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อ 1-4 ปี 2558 ข้อมูลเบื้องต้น ปี 2559 ข้อมูลพยากรณ์
 2. ปี 2557 2558 2559 หมายถึง ปีเพาะปลูก 2557/58 2558/59 2559/60

การผลิต

ปี 2559 เนื้อที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลดลงจากปี 2558 เนื่องจากปี 2559 ฝนล่าช้าและบางสวนปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่น เช่น อ้อยโรงงานที่ให้ผลตอบแทนระยะยาวเนื่องจากปลูกเพียงครั้งเดียวแต่สามารถเก็บผลผลิตได้ 2-3 ปี ประกอบกับมีโรงงานน้ำตาลให้การส่งเสริม สำหรับผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวยปริมาณน้ำเพียงพอในช่วงออกดอกทำให้ฝักข้าวโพดมีความสมบูรณ์ส่งผลให้ผลผลิตรวมทั้งประเทศเพิ่มขึ้น

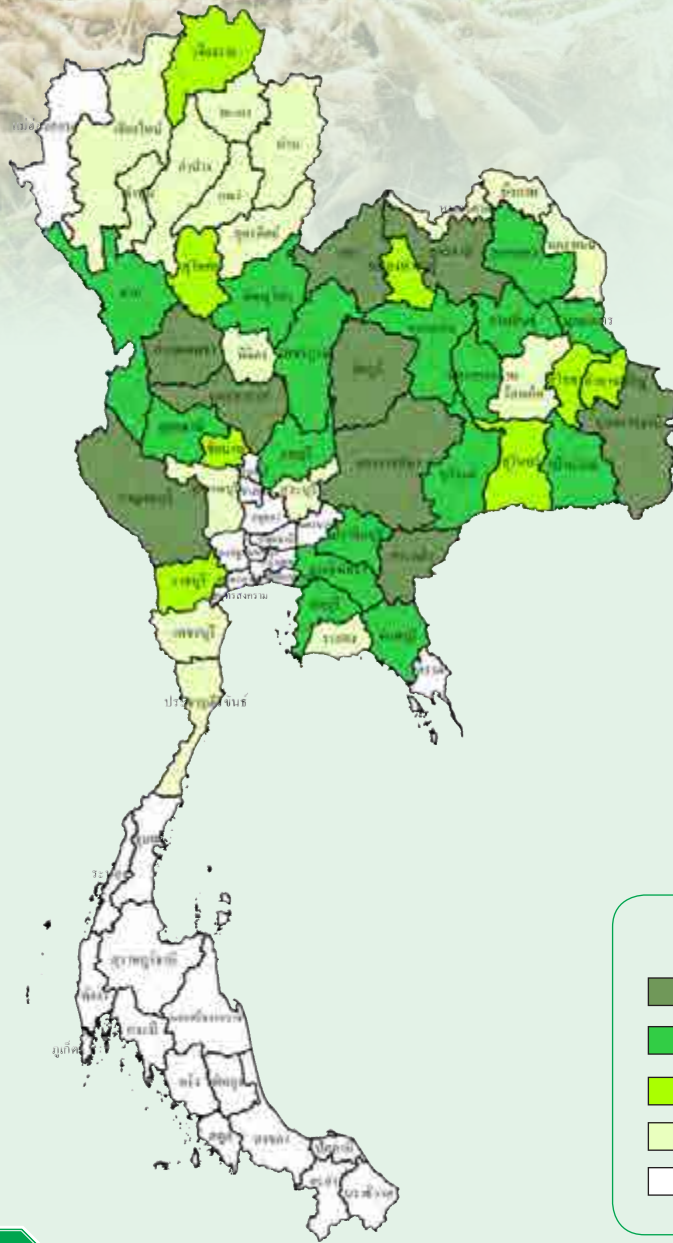
การตลาด

ความต้องการใช้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมเลี้ยงสัตว์ในขณะที่ผลผลิตในประเทศมีไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ ทำให้มีการนำเข้าข้าวสาลีมาใช้ทดแทนในการผลิตอาหารสัตว์ ส่งผลให้ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศตกต่ำ

มาตรการ

- มาตรการนำเข้าปี 2559 การนำเข้าภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) และโครงการลงทุนเกษตรแบบมีพันธสัญญากับประเทศเพื่อนบ้าน ตามยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) ภายร้อยละ 0 และไม่จำกัดปริมาณการนำเข้า ดังนี้
 - องค์การคลังสินค้า (อคส.) นำเข้าได้ตลอดทั้งปี โดยให้จัดทำแผนการจัดซื้อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ด้านการผลิต การตลาด ภาวะราคา และความต้องการใช้เพื่อไม่ให้กระทบต่อราคาผลผลิตในประเทศ
 - ผู้นำเข้าทั่วไป นำเข้าได้ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์-31 สิงหาคม 2559 และการนำเข้าต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานควบคุมการนำเข้าตาม พรบ.ควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525
- มาตรการส่งออก ผู้ส่งออกต้องจดทะเบียนเป็นผู้ส่งออกซื้อสินค้ามาตรฐานและมีหนังสือรับรองมาตรฐาน ประกอบพิธีการตรวจปล่อยหากส่งออกทางด่วนท่าเรือกรุงเทพ แหลมฉบัง และมาบตาพุด
- คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2559 กำหนดให้ข้าวสาลีตามพิกัดอัตราศุลกากร ประเภทย่อย 1001.99.90 เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตและต้องปฏิบัติตามมาตรการจรรยาบรรณในการนำเข้าในราชอาณาจักรพร้อมทั้งกำหนดสัดส่วนการนำเข้าข้าวสาลี ต่อการรับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศ 1:3 (นำเข้าข้าวสาลี 100 ตัน รับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศ 300 ตัน) โดยกำหนดให้ผู้นำเข้าข้าวสาลีนำเข้ามาเพื่อใช้ในการผลิตอาหารสัตว์เท่านั้น

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกมันสำปะหลังโรงงานของประเทศไทย

หน่วย: ไร่

ผลผลิตเกี่ยวเกี่ยวรายเดือน

ปีเพาะปลูก 2558/59														แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ปี 2558				ปี 2559										
ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	
	5.07	5.93	8.12	13.10	17.32	16.72	9.98	5.46	4.06	3.97	5.11	5.16		นครราชสีมา กำแพงเพชร ชัยภูมิ กาญจนบุรี อุบลราชธานี

— ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
— ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

การผลิต			
รายการ	2557	2558	2559
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	535,352	567,998	5,73,996
2. เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	8,431,223	8,961,344	9,063,389
3. ผลผลิต (ตัน)	30,022,052	32,357,741	31,155,245
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	3,561	3,611	3,437
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	1,871	1,877	1,915
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
หัวมันสำปะหลังสดคละ	2,130	2,220	1,840
7. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	259	343	-75
8. มาตรฐาน			
8.1. ผลิตภัณฑมันสำปะหลัง (มันเส้น/มันอัดเม็ด)			
8.1.1 มาตรฐานผลิตภัณฑอุตสาหกรรมที่ มอก. 330/2523			
8.1.2 ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ผลิตภัณฑมันสำปะหลังเป็นสินค้ามาตรฐาน และมาตรฐานผลิตภัณฑมันสำปะหลัง (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2545			
8.2 แป้งมันสำปะหลัง			
ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้แป้งมันสำปะหลังเป็นสินค้ามาตรฐานและมาตรฐานสินค้าแป้งมันสำปะหลัง พ.ศ. 2549			

การค้า			
รายการ	2557	2558	2559
1. การค้าขงโลก (ล้านตันหัวมันสด) ^{1/}	37.20	39.30	28.20
2. ส่วนแบ่งการตลาดโลก ^{1/} (%)	79.82	76.87	76.21
3. ใช้ในประเทศ (ล้านตันหัวมันสด)	8.61	9.35	9.41
4. ส่งออก ^{2/}			
4.1 มันเส้น			
ปริมาณ (ตัน)	6,777,097	7,259,774	6,406,148
มูลค่า (ล้านบาท)	48,873	51,869	39,037
4.2 มันสำปะหลังอัดเม็ด			
ปริมาณ (ตัน)	23,054	38,860	18,932
มูลค่า (ล้านบาท)	157	291	115
4.3 แป้งมันสำปะหลัง			
ปริมาณ (ตัน)	3,959,133	3,828,468	4,223,066
มูลค่า (ล้านบาท)	62,686	62,614	61,207
5. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) ^{2/}			
5.1 มันเส้น	7,194	7,235	6,121
5.2 มันสำปะหลังอัดเม็ด	7,487	8,125	7,762
5.3 แป้งมันสำปะหลัง	13,665	14,186	12,318
6. คู่ค้าที่สำคัญ			
6.1 มันเส้น	จีน		
6.2 มันสำปะหลังอัดเม็ด	ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา		
6.3 แป้งมันสำปะหลัง	จีน อินโดนีเซีย ใต้หวัน มาเลเซีย		
6.4 แป้งมันสำปะหลังตัดแปรร	ญี่ปุ่น จีน อินโดนีเซีย		
7. คู่แข่งที่สำคัญ			
	เวียดนาม		

ที่มา: ^{1/} องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ^{2/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อ 1-4 ปี 2559 ข้อมูลเบื้องต้น
2. ปี 2557 2558 2559 หมายถึง ปีเพาะปลูก 2556/57 2557/58 2558/59

การผลิต

เนื้อที่เก็บเกี่ยวรวมทั้งประเทศลดลง เนื่องจากเกษตรกรบางส่วนที่ปลูกมันสำปะหลังแซมส่าย ยางพารา ไม่สามารถปลูกได้อีก เพราะพืชหลักโตเต็มที่แล้ว ประกอบกับเกษตรกรประสบปัญหาภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วงเป็นเวลานาน บางพื้นที่ต้นมันสำปะหลังตายจากเพลี้ยแป้ง และบางพื้นที่ขาดแคลนท่อนพันธุ์เพื่อปลูกซ่อมจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่นแทนในพื้นที่ที่ตาย สำหรับผลผลิตต่อไร่ลดลง เนื่องจากภัยแล้งยาวนาน ทำให้มันสำปะหลังที่รอดตายโตไม่เต็มที่ หัวมันสำปะหลังมีขนาดเล็ก ติดหัวน้อย และบางแหล่งผลิตเสียหายจากเพลี้ยแป้ง และปัญหาโรคโคนเน่า จึงต้องปลูกใหม่หลายรอบ ส่งผลให้ขาดแคลนท่อนพันธุ์ที่จะปลูกใหม่ เกษตรกรจึงหันไปใช้ท่อนพันธุ์นอกพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมกับสภาพดิน ทำให้ภาพรวมผลผลิตรวมทั้งประเทศลดลงด้วย

การตลาด

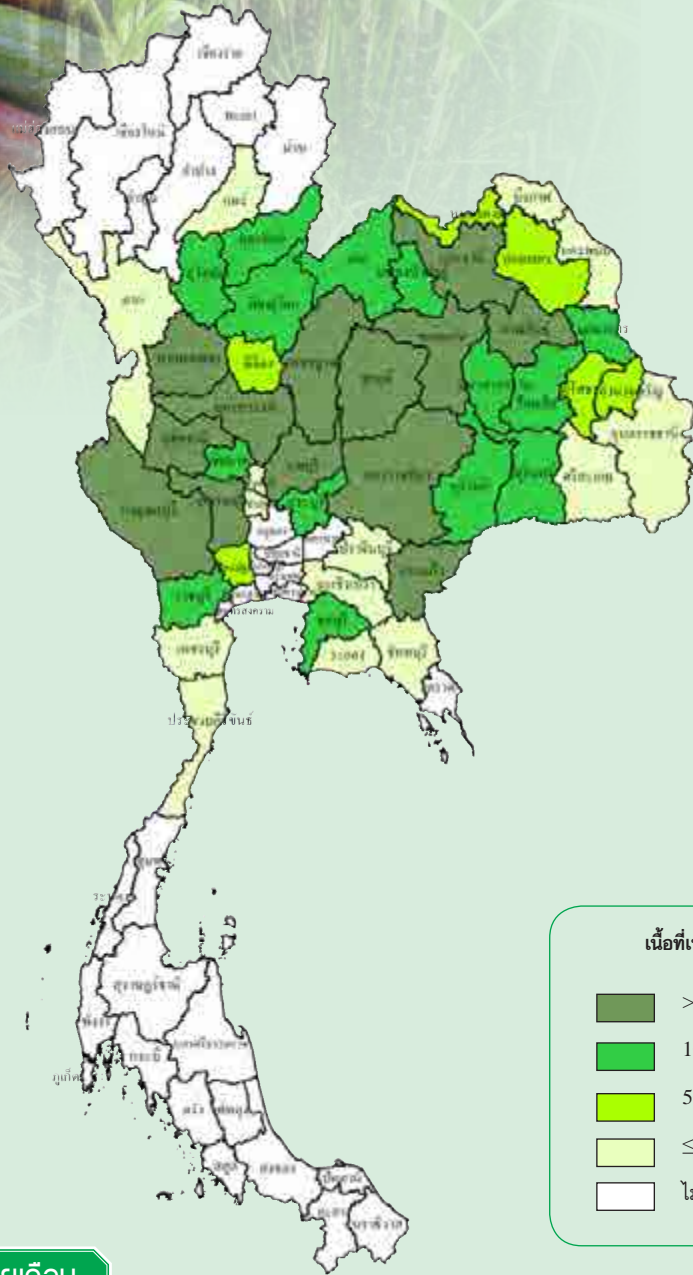
ผลผลิตมันสำปะหลังเข้าสู่กระบวนการแปรรูปทั้งหมด โดยแปรรูปเป็นมันเส้น มันอัดเม็ด แป้งมันสำปะหลัง และเอทานอล เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรม ต่อเนื่อง โดยปี 2559 ความต้องการใช้ภายในประเทศประมาณร้อยละ 20 และส่งออกร้อยละ 80 ตลาดส่งออกที่สำคัญของไทยส่วนใหญ่อยู่ในทวีปเอเชีย

มาตรการ

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2559 และ 4 ตุลาคม 2559 เห็นชอบแนวทางการบริหารจัดการมันสำปะหลัง ปี 2559/60 จำนวน 6 โครงการ ดังนี้

1. โครงการลดดอกเบี้ยเงินกู้ให้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ปี 2559/60
2. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูกมันสำปะหลังในระบบน้ำหยด ปี 2559/60
3. โครงการสินเชื่อเพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิตและการแปรรูปมันสำปะหลัง ปี 2559/60
4. โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมมันสำปะหลังและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ปี 2559/60
5. โครงการพักชำระหนี้ต้นเงินและลดดอกเบี้ยให้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง
6. โครงการสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายฉุกเฉินสำหรับเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกอ้อยโรงงานของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ร้อยละ

ปีเพาะปลูก 2558/59											แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก	
ปี 2558					ปี 2559					ก.พ.		มี.ย.
ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.			
			0.23	21.10	31.50	30.81	16.21	0.15				กำแพงเพชร นครสวรรค์ อุดรธานี กาญจนบุรี นครราชสีมา

- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

การผลิต				การค้า			
รายการ	2557	2558	2559	รายการ	2557	2558	2559
1. จำนวนเกษตรกร (ราย)	309,821	336,851	364,708	1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{2/}	57.88	54.78	53.67
2. เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่) ^{1/}	8,456,409	9,591,451	10,278,028	2. ส่วนแบ่งการตลาดโลก (%)	12.44	15.06	14.53
3. ผลผลิต (ตัน) ^{1/}	103,697,005	106,333,454	94,064,270	3. ใช้ในประเทศ (ล้านตัน)	2.47	2.48	2.60
ผลผลิตน้ำตาล (ตัน)	11,199,277	11,484,013	10,158,941	4. ส่งออก ^{3/}			
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	12,263	11,086	9,152	4.1 น้ำตาลทรายดิบ			
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	822	1,097	983	ปริมาณ (ตัน)	3,520,012	3,611,258	3,384,444
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)	855	850	737	มูลค่า (ล้านบาท)	46,217	39,771	38,831
6.1 ราคาอ้อยขั้นต้น ณ หน้าโรงงาน ^{1/}	900	900	774	4.2 น้ำตาลทรายขาว			
6.2 ราคาอ้อยขั้นสุดท้าย ณ หน้าโรงงาน ^{1/}	958	854	n.a.	ปริมาณ (ตัน)	2,773,578	3,980,070	2,748,484
7. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	33	-247	-246	มูลค่า (ล้านบาท)	41,725	50,326	41,604
8. มาตรฐานการผลิตน้ำตาล ^{1/}				5. ราคาส่งออก ^{3/}			
8.1 ประกาศคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ฉบับที่ 2/2537				5.1 น้ำตาลทรายดิบ (บาท/ตัน)	13,130	11,014	11,473
8.2 ประกาศคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ฉบับที่ 8/2539				(ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน)	407.23	330.53	327.78
8.3 ประกาศคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ฉบับที่ 1/2543				5.2 น้ำตาลทรายขาว (บาท/ตัน)	15,044	12,645	15,137
				(ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน)	466.60	373.15	432.44
				6. คู่ค้าที่สำคัญ	อินโดนีเซีย จีน ญี่ปุ่น เมียนมา		
				7. คู่แข่งที่สำคัญ	ชูดาน กัมพูชา บราซิล อินเดีย ออสเตรเลีย		

ที่มา: ^{1/} สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ^{2/} กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา ^{3/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

- หมายเหตุ:
1. การผลิต ปี 2558-2559 สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย
 2. ปี 2557 2558 2559 หมายถึง ปีเพาะปลูก 2556/57 2557/58 2558/59
 3. อัตราแปลง: อ้อยสด 1,000 กก. = น้ำตาล 108 กก.
 4. n.a. หมายถึง ยังไม่มีข้อมูล

การผลิต

เนื้อที่เก็บเกี่ยว ปี 2559 เพิ่มขึ้นจากปี 2558 เนื่องจากมีการส่งเสริมการปลูกอ้อยโรงงานจากผู้ประกอบการ และภาครัฐ โดยขยายเนื้อที่เพาะปลูกอ้อยโรงงานแทนที่นาข้าวที่ไม่เหมาะสม สำหรับผลผลิตและผลผลิตต่อไร่ลดลง เนื่องจากประสบปัญหาภัยแล้ง

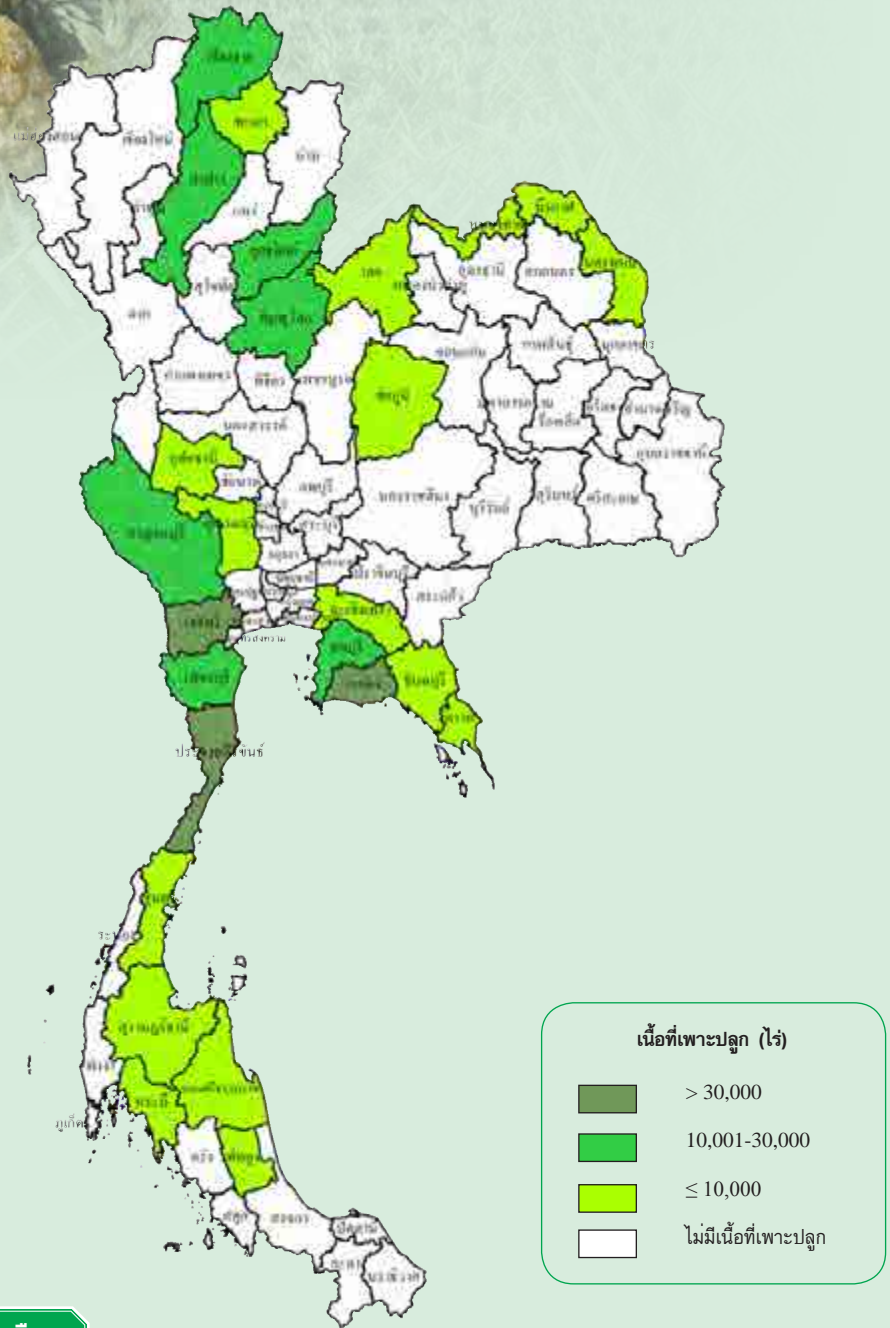
การตลาด

1. การบริโภคน้ำตาลทรายภายในประเทศและความต้องการใช้ในภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจและการขยายการลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม
2. การส่งออกน้ำตาลทรายมีปริมาณและมูลค่าลดลงเนื่องจากปริมาณผลผลิตอ้อยโรงงานลดลงจากปัญหาภัยแล้ง

มาตรการ

1. คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2559 เห็นชอบแผนการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายทั้งระบบ
2. ร่างยุทธศาสตร์อ้อยโรงงานและน้ำตาลทรายระยะ 12 ปี (เริ่มปี 2558 - 2569)
3. กรมพัฒนาที่ดิน ประกาศเขตเหมาะสมสำหรับการปลูกอ้อยโรงงานใน 48 จังหวัด เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2556

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกสับปะรดโรงงานของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่ละ

ปี 2559												แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
6.54	10.20	8.59	11.69	15.08	9.34	3.86	2.28	3.10	6.81	11.44	11.07	ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี ระยอง เพชรบุรี พิษณุโลก

- ▬ ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ▬ ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

การผลิต			
รายการ	2557	2558	2559
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	40,985	40,473	41,940
2. เนื้อที่เกี่ยวเกี่ยว (ไร่)	452,352	446,771	461,959
3. ผลผลิต (ตัน)	1,916,830	1,825,195	1,843,126
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	4,237	4,085	3,990
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	3,870	3,626	3,677
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
6.1 สับประรดโรงงาน	7,150	10,290	10,180
6.2 สับประรดบริโภคสด	9,008	12,567	13,451
7. ผลตอบแทนสุทธิสับประรดโรงงาน (บาท/ตัน)	3,280	6,664	6,503
8. มาตรฐาน			
8.1 มาตรฐานสินค้าเกษตรสับประรด มอกช. 4-2546			
8.2 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสับประรดบรรจุภาชนะอัดลม มอก. 51 - 2530			
8.3 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสับประรดเยือกแข็ง มอก. 425 - 2525			
8.4 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมน้ำผลไม้: น้ำสับประรด มอก. 112 - 2517			

การค้า			
รายการ	2557	2558	2559
1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{1/}	0.97	0.95*	n.a.
2. ส่วนแบ่งการตลาดโลก (%)	53.75	45.00*	n.a.
3. ใช้ในประเทศ (ล้านตัน)	0.20	0.20	0.17
4. ส่งออก ^{2/}			
4.1 สับประรดบรรจุภาชนะอัดลม			
ปริมาณ (ตัน)	518,569	476,991	482,637
มูลค่า (ล้านบาท)	16,052	18,676	20,372
4.2 น้ำสับประรด			
ปริมาณ (ตัน)	104,557	85,707	86,644
มูลค่า (ล้านบาท)	4,264	5,373	6,450
4.3 สับประรดกวน			
ปริมาณ (ตัน)	33,189	27,191	27,737
มูลค่า (ล้านบาท)	2,799	2,702	2,656
4.4 ผลิตภัณฑ์อื่นๆ			
ปริมาณ (ตัน)	12,414	16,338	14,579
มูลค่า (ล้านบาท)	342	699	653
5. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) ^{2/}			
5.1 สับประรดบรรจุภาชนะอัดลม	30,955	39,153	42,210
5.2 น้ำสับประรด	40,783	62,691	74,441
5.3 สับประรดกวน	84,349	99,380	95,750
6. คู่ค้าที่สำคัญ			
6.1 สับประรดบรรจุภาชนะอัดลม	สหรัฐอเมริกา	เยอรมนี	เนเธอร์แลนด์
6.2 น้ำสับประรด	สหรัฐอเมริกา	เนเธอร์แลนด์	ออสเตรเลีย
6.3 สับประรดกวน	สหรัฐอเมริกา	รัสเซีย	ญี่ปุ่น
7. คู่แข่งที่สำคัญ			
	ฟิลิปปินส์	อินโดนีเซีย	

ที่มา: ^{1/} Global Trade Atlas ^{2/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

- หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อ 1-4 ปี 2559 ข้อมูลเบื้องต้น (* ข้อมูลพยากรณ์)
 2. การค้าของโลก: เฉพาะสับประรดบรรจุภาชนะอัดลม
 3. n.a. หมายถึง ยังไม่มีข้อมูล
 4. อัตราแปลง: 4.1 สับประรดสด 5 กก. = สับประรดแห้ง/กวน 1 กก.
 4.2 สับประรดสด 3.33 กก.= สับประรดบรรจุภาชนะอัดลม 1 กก.
 4.3 สับประรดสด 4 กก. = น้ำสับประรด 1 กก.

การผลิต

เนื้อที่เกี่ยวเกี่ยวสับประรด ปี 2559 เพิ่มขึ้นจากปี 2558 เนื่องจากราคาที่เกษตรกรขายได้ในปี 2558 สูงขึ้น จูงใจให้เกษตรกรขยายการปลูกสับประรดในพื้นที่ว่าง ปลูกแซมในสวนยางพาราและพืชไร่ เช่น มันสำปะหลังโรงงานและอ้อยโรงงาน เป็นต้น สำหรับผลผลิตต่อไร่ลดลงจากปี 2558 เนื่องจาก 2-3 ปีที่ผ่านมาประสบปัญหาภัยแล้ง ทำให้ต้นสับประรดไม่สมบูรณ์ ผลสับประรด มีขนาดและน้ำหนักลดลง แต่ภาพรวมผลผลิตเพิ่มขึ้นตามการเพิ่มขึ้นของเนื้อที่เกี่ยวเกี่ยว

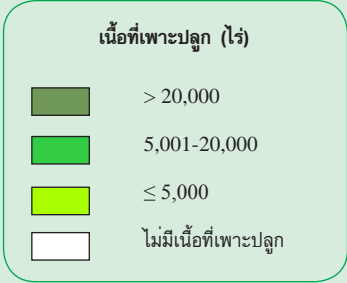
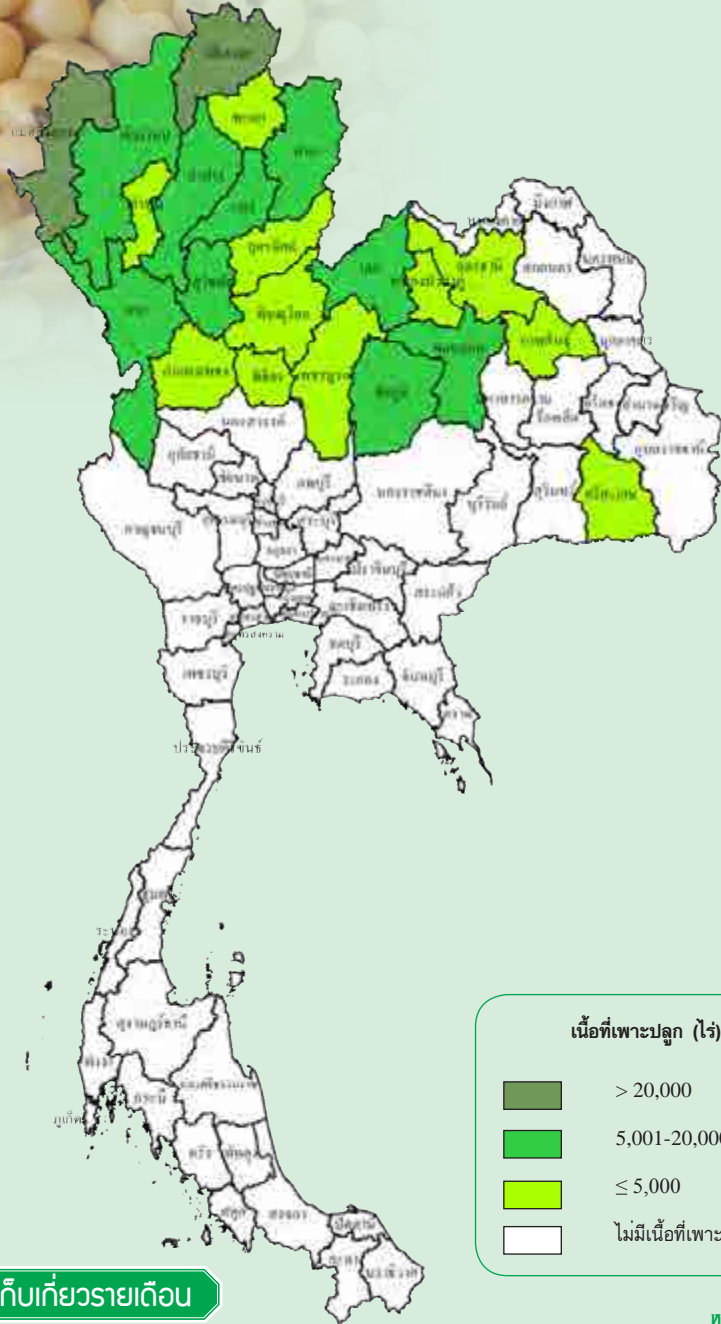
การตลาด

- มูลค่าการส่งออกรวมประมาณปีละ 20,000 ล้านบาท
- มีส่วนแบ่งการตลาดสำหรับสับประรดบรรจุภาชนะอัดลมและน้ำสับประรดในตลาดโลกร้อยละ 50
- สับประรดบรรจุภาชนะอัดลมส่งออกกำหนดค่าสารไนเตรทตกค้างไม่เกิน 25 ppm
- การส่งออกผลสดไปสหรัฐอเมริกาต้องผ่านการฉายรังสีแกมมาที่ระดับ 400 เกรย์ และสินค้าสับประรดไทยส่วนใหญ่ไม่ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษี (GSP) ยกเว้นสับประรดแช่แข็ง ทำให้ต้นทุนสูงกว่าประเทศคู่แข่ง
- ผลิตภัณฑ์ที่ค่าความสะอาดในครัวเรือนจากสารสกัดสับประรดของบริษัทไทยได้รับสิทธิบัตร USA Patent

มาตรการ

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายส่งเสริมการปลูกในเขตเหมาะสม (Zoning) และตามแผนที่เกษตร (Agri - Map) ในลักษณะระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ตามระบบ GAP ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
- องค์กรเกษตรกร ผู้ประกอบการโรงงานแปรรูป และหน่วยงานภาครัฐบูรณาการตามยุทธศาสตร์สับประรดร่วมกัน โดยผ่าน Single Command ระดับจังหวัด
- วิจัยเทคโนโลยีการผลิต และพัฒนาพันธุ์ที่กระจายให้แก่เกษตรกร ส่งเสริมการบริโภคสับประรดและผลิตภัณฑ์ในและต่างประเทศ
- ส่งเสริมการส่งออกสับประรดผลสดพันธุ์ MD2 และจัดตั้งศูนย์รวบรวม จำหน่าย และส่งออกสับประรดผลสด
- ส่งเสริมการสร้างตราสินค้าสับประรดไทยให้เป็นที่ยอมรับของตลาด

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกถั่วเหลืองของประเทศไทย

เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่/อ.ย.

ปีเพาะปลูก 2558/59													แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ปี 2558							ปี 2559					อ.ย.	
พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.		
4.71	20.52	3.54	4.80	0.50	0.06	3.99	51.44	10.28	0.14	0.02			
		0.56	3.86	1.48	27.76	4.84	1.18	0.16	1.22	23.67	32.01	3.26	

- ช่วงเดือนที่เพาะปลูก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เพาะปลูกมาก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

รุ่น 1 (ฤดูฝน) ปลูก: พ.ค.-ต.ค. เก็บเกี่ยว: ก.ค.-ธ.ค.
 รุ่น 2 (ฤดูแล้ง) ปลูก: พ.ย.-ก.พ. เก็บเกี่ยว: ม.ค.-พ.ค.

ถั่วเหลือง

การผลิต			
รายการ	2557	2558	2559
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	45,279	30,864	34,485
2. เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	237,021	166,868	161,147
ในเขตชลประทาน	81,338	60,842	58,770
นอกเขตชลประทาน	155,683	106,026	102,377
3. ผลผลิต (ตัน)	58,295	42,395	42,080
ในเขตชลประทาน	24,293	17,449	17,320
นอกเขตชลประทาน	34,002	24,946	24,760
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	246	254	261
ในเขตชลประทาน	299	287	295
นอกเขตชลประทาน	218	235	242
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	15,475	15,821	15,718
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
ถั่วเหลืองคละ	15,710	14,870	13,720
7. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	235	-951	-1,998

การค้า			
รายการ	2557	2558	2559
1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{1/}	126.22	132.28	140.11
2. ส่วนแบ่งการตลาดโลก (%)	n.s.	n.s.	n.s.
3. ใช้ในประเทศ (ล้านตัน)	1.94	2.60	3.01
4. นำเข้า ^{2/}			
ปริมาณ (ตัน)	1,898,295	2,557,384	2,957,729
มูลค่า (ล้านบาท)	34,996	38,288	43,096
5. ส่งออก ^{2/}			
ปริมาณ (ตัน)	11,595	9,317	5,477
มูลค่า (ล้านบาท)	235	172	113
6. ราคา			
6.1 ราคานำเข้า (บาท/กก.) ^{2/}	18.44	15.00	14.57
6.2 ราคาตลาดชิคาโก (ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน) ^{1/}	456.51	347.22	363.83
6.3 ราคาตลาดชิคาโก (บาท/กก.) ^{1/}	14.91	11.92	12.90
7. คู่ค้าที่สำคัญ	บราซิล สหรัฐอเมริกา อาร์เจนตินา		

ที่มา: ^{1/} กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา ^{2/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อ 1-4 ปี 2558 ข้อมูลเบื้องต้น ปี 2559 ข้อมูลพยากรณ์
 2. ปี 2557 2558 2559 หมายถึง ปีเพาะปลูก 2557/58 2558/59 2559/60
 3. n.s. หมายถึง จำนวนน้อยมาก

การผลิต

เนื้อที่เพาะปลูกถั่วเหลือง ปี 2559 ลดลงจากปี 2558 ถึงแม้ว่าภาครัฐจะมีการส่งเสริมให้ขยายเนื้อที่เพาะปลูก แต่ต้นทุนการผลิตต่อไร่สูงขึ้นตามปัจจัยการผลิต ผลตอบแทนที่ได้รับไม่จูงใจให้เกษตรกรขยายเนื้อที่ปลูกเพิ่มขึ้น ประกอบกับขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ที่ได้มาตรฐานส่งผลให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่น เช่น ข้าวโพดหวาน ถั่วเขียว อ้อยโรงงาน และพืชผัก ส่วนผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น เนื่องจากปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเจริญเติบโตของต้นถั่ว แต่ภาพรวมผลผลิตลดลงตามการลดลงของเนื้อที่เพาะปลูก

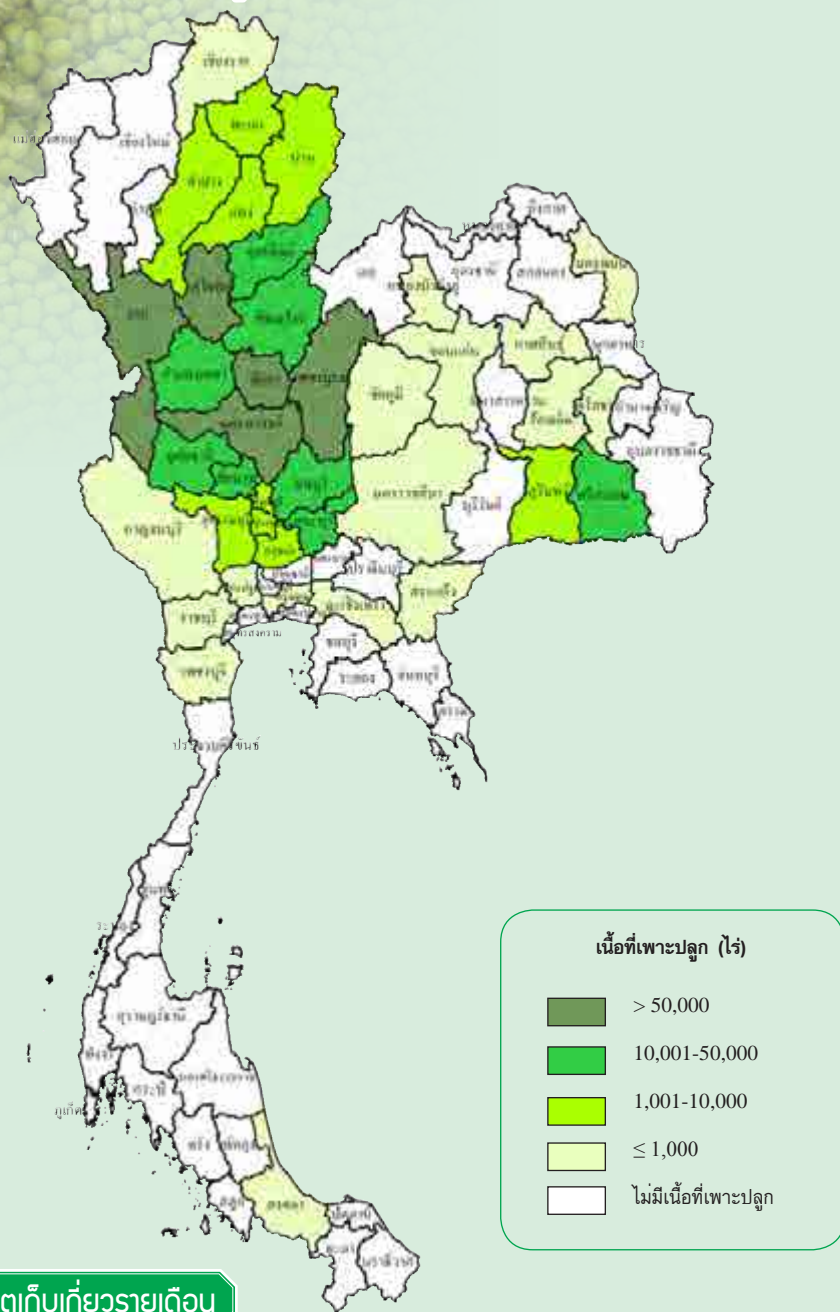
การตลาด

1. ความต้องการใช้เมล็ดถั่วเหลืองภายในประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นการใช้ประโยชน์มีหลายวัตถุประสงค์ ได้แก่ สกัดน้ำมัน ทำพันธุ์ และแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร คิดเป็นร้อยละ 65 ร้อยละ 15.37 และร้อยละ 2.93 ของความต้องการใช้เมล็ดถั่วเหลืองภายในประเทศ (ปี 2559)
2. การนำเข้าเมล็ดถั่วเหลืองมีความผันผวน ตามราคาเมล็ดถั่วเหลืองโลกและราคาพืชอาหารสัตว์ที่ใช้ทดแทนกัน ปี 2559 นำเข้าถั่วเหลือง ร้อยละ 98 ของปริมาณความต้องการใช้ โดยนำเข้าจาก บราซิล สหรัฐอเมริกา และ อาร์เจนตินา ส่วนการส่งออกมีเพียงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปริมาณการนำเข้า ตลาดส่งออก ได้แก่ ประเทศไนจีเรีย และประเทศในกลุ่ม AFTA

มาตรการ

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อปี 2539-ปัจจุบัน ให้นำเข้าเสรีไม่จำกัดปริมาณและช่วงเวลานำเข้า และให้ผู้นำเข้าสนับสนุนและส่งเสริมการผลิตถั่วเหลืองภายในประเทศ โดยรับซื้อผลผลิตเมล็ดถั่วเหลืองที่ผลิตได้ภายในประเทศในราคาตามกลไกตลาด แต่ไม่ต่ำกว่าราคาขั้นต่ำตามชั้นคุณภาพ ตามที่คณะกรรมการพืชน้ำมันและน้ำมันพืชเป็นผู้กำหนด

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกถั่วเขียวของประเทศไทย

เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่/ตัน

ปีเพาะปลูก 2558/59														แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ปี 2558							ปี 2559							
พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	
10.39	1.40	4.92	38.97	17.23	2.05	1.67	8.56	12.72	1.82	0.26	0.01			เพชรบูรณ์ ตาก นครสวรรค์ สุโขทัย พิจิตร
		4.74	5.75	3.33	7.87	29.00	27.92	0.29	1.85	13.67	4.93	0.64	0.01	

- ช่วงเดือนที่เพาะปลูก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เพาะปลูกมาก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

รุ่น 1 (ฤดูฝน) ปลู: พ.ค.-ต.ค. เกือบเกี่ยว: ก.ค.-ม.ค.

รุ่น 2 (ฤดูแล้ง) ปลู: พ.ย.-เม.ย. เกือบเกี่ยว: ม.ค.-มิ.ย.

กัวเขียว

การผลิต				การค้า			
รายการ	2557	2558	2559	รายการ	2557	2558	2559
1. เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	848,724	855,304	845,915	1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	115,317	100,879	111,945
2. ผลผลิต (ตัน)	99,301	98,360	98,972	2. นำเข้า ^{1/}			
3. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	117	115	117	ปริมาณ (ตัน)	30,741	24,070	28,426
4. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	19,197	19,782	19,511	มูลค่า (ล้านบาท)	925.74	964.91	1,290.23
5. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)				3. ส่งออก ^{1/}			
ถั่วเขียวผิวมันเมล็ดใหญ่คละ	32,750	31,710	26,160	ปริมาณ (ตัน)	14,724	21,551	17,200
6. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	13,553	11,928	6,649	มูลค่า (ล้านบาท)	568.07	849.53	699.19
				4. ราคา (บาท/กก.) ^{1/}			
				4.1 ราคานำเข้า	30.11	40.09	45.39
				4.2 ราคาส่งออก	38.58	39.42	40.65
				5. คู่ค้าที่สำคัญ	แคนาดา สหรัฐอเมริกา ศรีลังกา		
				6. คู่แข่งที่สำคัญ	เมียนมา จีน ออสเตรเลีย		

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อ 1-3 ปี 2559 ข้อมูลพยากรณ์

2. ปี 2557 2558 2559 หมายถึง ปีเพาะปลูก 2557/58 2558/59 2559/60

การผลิต

เนื้อที่เพาะปลูกถั่วเขียว ปี 2559 ลดลงจากปี 2558 เนื่องจากในปี 2559 ปริมาณน้ำเพียงพอเกษตรกรจึงปรับเปลี่ยนกลับไปปลูกข้าวเหมือนเดิม สำหรับผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปีที่แล้ว เนื่องจากปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเจริญเติบโต ส่งผลให้ภาพรวมผลผลิตเพิ่มขึ้นเล็กน้อย

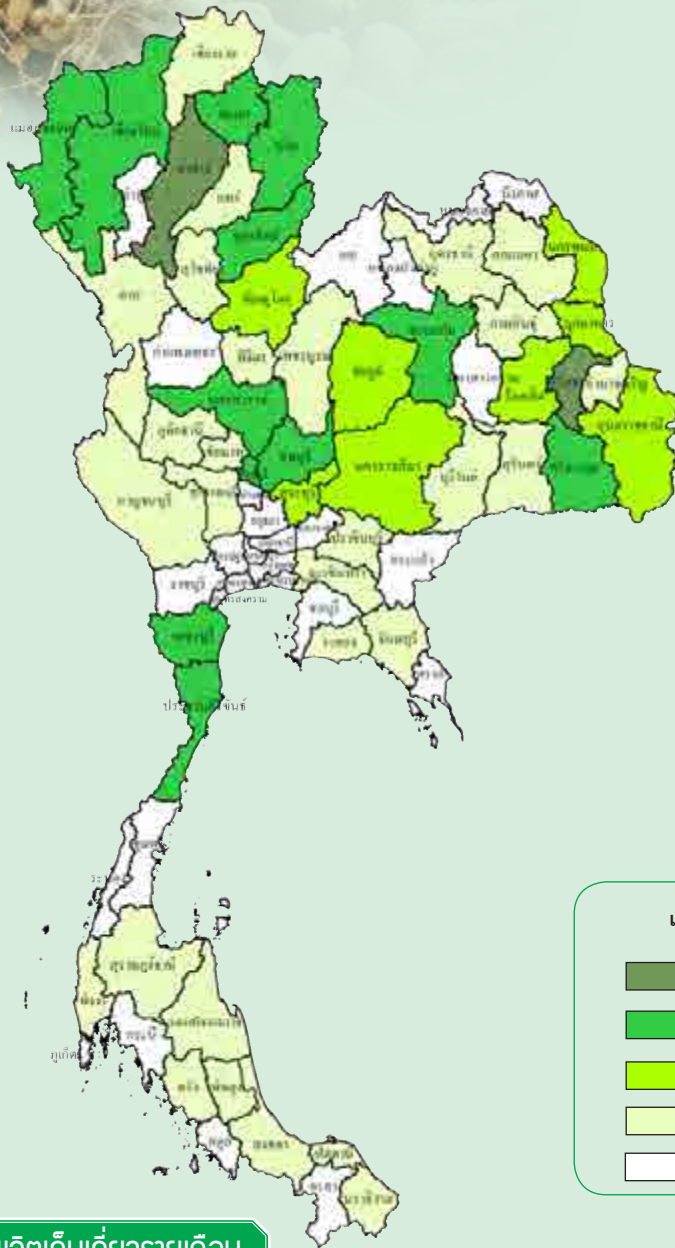
การตลาด

ความต้องการใช้ถั่วเขียวในประเทศเพิ่มขึ้นเนื่องจากภาครัฐมีมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง โดยสนับสนุนให้ปลูกถั่วเขียวเป็นพืชทดแทน รวมทั้งความต้องการในภาคอุตสาหกรรมอาหารมีเพิ่มขึ้น ขณะที่การผลิตในประเทศมีไม่เพียงพอ ทำให้ต้องพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศ ได้แก่ เมียนมา และออสเตรเลีย

มาตรการ

ส่งเสริมปลูกถั่วเขียวภายใต้โครงการปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวไปปลูกพืชที่หลากหลาย ฤดูนาปรัง ปี 2560

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกถั่วลิสงของประเทศไทย

เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่/อ.ย.

ปีเพาะปลูก 2558/59														
ปี 2558							ปี 2559							แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มิ.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	
26.34	20.25	7.72	9.90	5.30	0.97	1.82	11.57	12.12	2.80	1.01	0.20			
		2.91	20.32	18.02	10.41	8.66	8.21	0.37	2.21	9.88	14.90	3.49	0.62	

- ช่วงเดือนที่เพาะปลูก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เพาะปลูกมาก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

รุ่น 1 (ฤดูฝน) ปลูก: พ.ค.-ต.ค. เก็บเกี่ยว: ก.ค.-ม.ค.

รุ่น 2 (ฤดูแล้ง) ปลูก: พ.ย.-เม.ย. เก็บเกี่ยว: ม.ค.-มี.ย.

การผลิต				การค้า			
รายการ	2557	2558	2559	รายการ	2557	2558	2559
1. เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	147,120	135,902	123,909	1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{1/}	3.32	3.73	3.82
2. ผลผลิต (ตัน)	39,670	36,337	33,379	2. ใช้ในประเทศ (ตัน)	126,908	148,868	130,534
3. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	270	267	269	3. นำเข้า ^{2/}			
4. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	19,267	19,764	19,610	ปริมาณ (ตัน)	60,270	76,270	68,671
5. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)				มูลค่า (ล้านบาท)	1,502.46	1,963.88	2,815.88
ถั่วลิสงเปลือกแห้งคละ	42,090	47,260	46,880	4. ส่งออก ^{2/}			
6. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	22,823	27,496	27,270	ปริมาณ (ตัน)	286	328	1,516
				มูลค่า (ล้านบาท)	5.01	9.00	59.66
				5. ราคา (บาท/กก.) ^{2/}			
				5.1 ขายส่งถั่วลิสงกะเทาะเปลือก	60	60	60
				คัตชนิดพิเศษ			
				5.2 ขายส่งถั่วลิสงกะเทาะเปลือก	51	51	51
				คัตชนิดรอง			
				6. คู่ค้าที่สำคัญ	มาเลเซีย เวียดนาม จีน		
				7. คู่แข่งที่สำคัญ	จีน อินเดีย เวียดนาม		

ที่มา: ^{1/} กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา ^{2/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อ 1-3 ปี 2559 ข้อมูลพยากรณ์

2. ปี 2557 2558 2559 หมายถึง ปีเพาะปลูก 2557/58 2558/59 2559/60

การผลิต

เนื้อที่เพาะปลูกปี 2559 ลดลงจาก ปี 2558 เนื่องจากต้นทุนในการผลิตสูงถึงแม้ว่าราคาถั่วลิสงที่เกษตรกรขายได้อยู่ในเกณฑ์ดี แต่ผลตอบแทนก็ไม่จูงใจให้เกษตรกรปลูกเพิ่มขึ้น ทำให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่นที่ให้ผลตอบแทนดีกว่า สำหรับผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปีที่แล้ว เนื่องจากปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเจริญเติบโต แต่ภาพรวมผลผลิตลดลงตามการลดลงของเนื้อที่เพาะปลูก

การตลาด

ถั่วลิสงที่ผลิตได้ภายในประเทศมีไม่เพียงพอับความต้องการใช้ทำให้ต้องพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศเป็นหลัก

มาตรการ

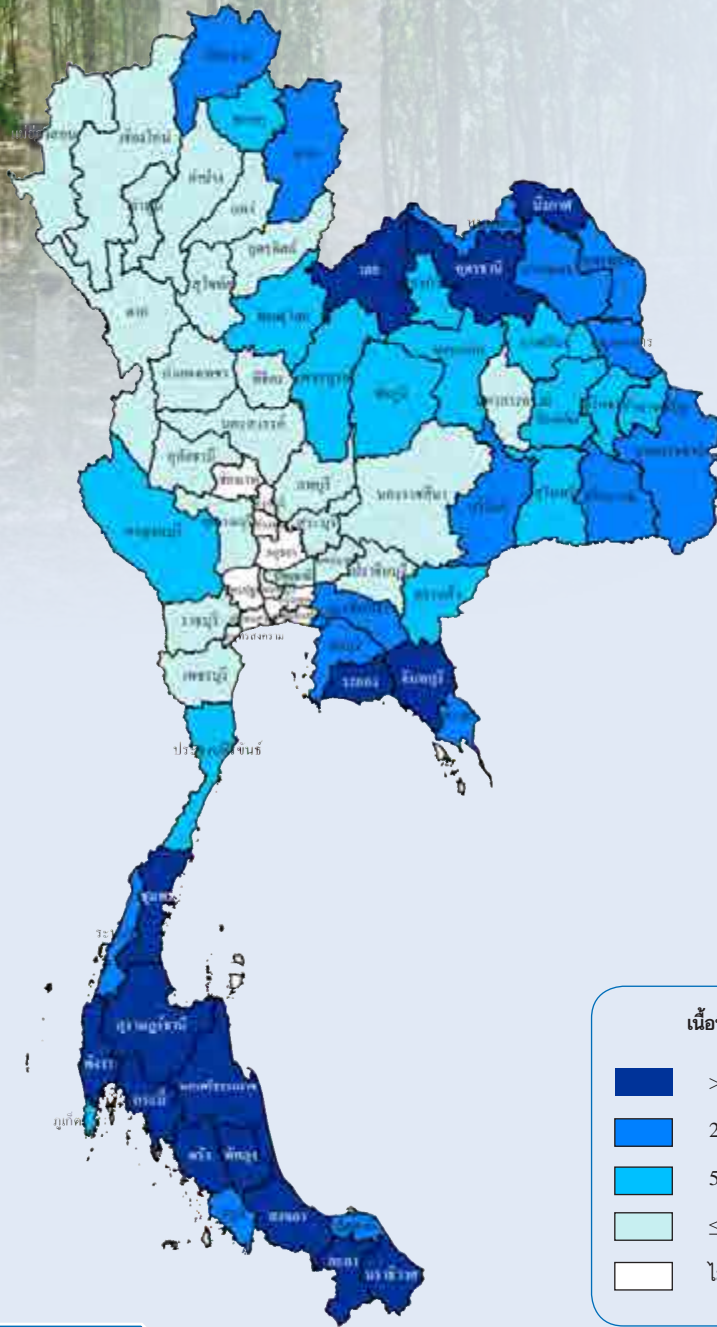
ส่งเสริมปลูกเป็นพืชใช้น้ำน้อยหลังการทำนาทดแทนการปลูกข้าวนาปรัง

ไม้ผลไม้ยืนต้น

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกยางพาราของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่ละ

ปี 2559												แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
11.25	7.38	2.84	2.17	5.79	7.81	9.26	9.56	9.79	10.43	11.12	12.60	สุราษฎร์ธานี สงขลา นครศรีธรรมราช ตรัง ยะลา

- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

การผลิต				การค้า			
รายการ	2557	2558	2559	รายการ	2557	2558	2559
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	1,477,477	1,463,535	1,434,264	1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{1/}	9.85	10.21	10.92
2. เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)	23,583,208	23,561,155	23,340,325	2. ส่วนแบ่งการตลาดโลก (%)	38.17	35.85	30.31
3. เนื้อที่กรีดยาง (ไร่)	18,158,816	18,810,947	19,550,777	3. ใช้ในประเทศ (ล้านตัน)	0.54	0.60	0.61
4. ผลผลิตยางดิบ (ตัน)	4,415,687	4,419,567	4,388,053	4. ส่งออก ^{2/}			
5. ผลผลิตยางแห้ง (ตัน)	4,345,036	4,348,854	4,317,844	ปริมาณ (ตัน)	3,757,583	3,661,787	3,309,433
6. ผลผลิตยางดิบต่อไร่ (กก.)	243	235	224	มูลค่า (ล้านบาท)	242,785	193,935	167,156
7. ต้นทุนการผลิตยางแผ่นดิบ (บาท/ตัน)	63,834	64,753	63,528	4.1 ยางแผ่นรมควัน			
8. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)				ปริมาณ (ตัน)	716,633	660,051	569,365
8.1 ยางแผ่นดิบชั้น 3	53,930	44,170	48,810	มูลค่า (ล้านบาท)	48,077	35,626	31,167
8.2 น้ำยางสดคละ	51,050	40,500	45,930	4.2 ยางแห้ง			
9. ผลตอบแทนสุทธิยางแผ่นดิบ (บาท/ตัน)	-9,904	-20,583	-14,718	ปริมาณ (ตัน)	1,509,475	1,822,220	1,733,714
10. มาตรฐาน				มูลค่า (ล้านบาท)	93,055	91,464	82,661
10.1 ยางแผ่นดิบ: สำนักตลาดกลางยางพาราได้กำหนดคุณภาพยางแผ่นดิบ เป็น 4 ชั้น ได้แก่ ยางแผ่นดิบคุณภาพ 1,2,3,4				4.3 น้ำยางชั้น **			
10.2 ยางแห้ง: เอกสารวิชาการยางแห้งเอสทีอาร์ 2/2538 สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร				ปริมาณ (ตัน)	634,516	647,626	744,112
				มูลค่า (ล้านบาท)	45,886	39,546	39,001
				4.4 ยางคอมพาวด์			
				ปริมาณ (ตัน)	796,123	438,191	205,512
				มูลค่า (ล้านบาท)	49,987	23,519	11,416
				5. ราคาส่งออก (บาท/กก.) ^{2/}			
				5.1 ยางแผ่นรมควันชั้น 3	63.65	54.03	58.05
				5.2 ยางแห้ง	56.26	47.49	49.13
				5.3 น้ำยางชั้น	44.51	35.59	37.44
				6. ราคาตลาดล่วงหน้า (บาท/กก.) ^{3/}			
				6.1 ยางแผ่นรมควันชั้น 3	62.04	52.28	56.28
				6.2 ยางแผ่นรมควันชั้น 3	62.60	52.64	57.66
				7. คู่ค้าที่สำคัญ			
				7.1 ยางแผ่นรมควัน	จีน ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา		
				7.2 ยางแห้ง	จีน ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา		
				7.3 น้ำยางชั้น	มาเลเซีย จีน		
				7.4 ยางคอมพาวด์	จีน สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา		
				8. คู่แข่งที่สำคัญ	อินโดนีเซีย มาเลเซีย เวียดนาม		

ที่มา: ^{1/}องค์การศึกษาเรื่องยางระหว่างประเทศ

^{2/}สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร ^{3/}สถาบันวิจัยยาง

หมายเหตุ: 1. การผลิตข้อ 1-6 ปี 2558 ข้อมูลเบื้องต้น ปี 2559 ข้อมูลพยากรณ์

2. ** การส่งออกน้ำยางชั้นได้ปรับเป็นยางธรรมชาติแล้ว โดยนำปริมาณส่งออก คูณด้วย 0.6

3. อัตราแปลง: ยางแผ่นดิบ 1 กก. = ยางแห้ง 0.984 กก.

การผลิต

เนื้อที่ยืนต้น ปี 2559 มีแนวโน้มลดลง เนื่องจากรายการยางพาราลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2557 เป็นต้นมา ประกอบกับมีนโยบายลดอุปทานยางพาราตามยุทธศาสตร์ 7 ปี (ตุลาคม 2557-กันยายน 2564) ส่งผลให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนไปปลูกปาล์มน้ำมัน และบางส่วนปรับเปลี่ยนไปปลูกทุเรียน ส่วนผลผลิตต่อไร่ลดลง เนื่องจากเกษตรกรขาดแคลนแรงงานในการกรีดยาง

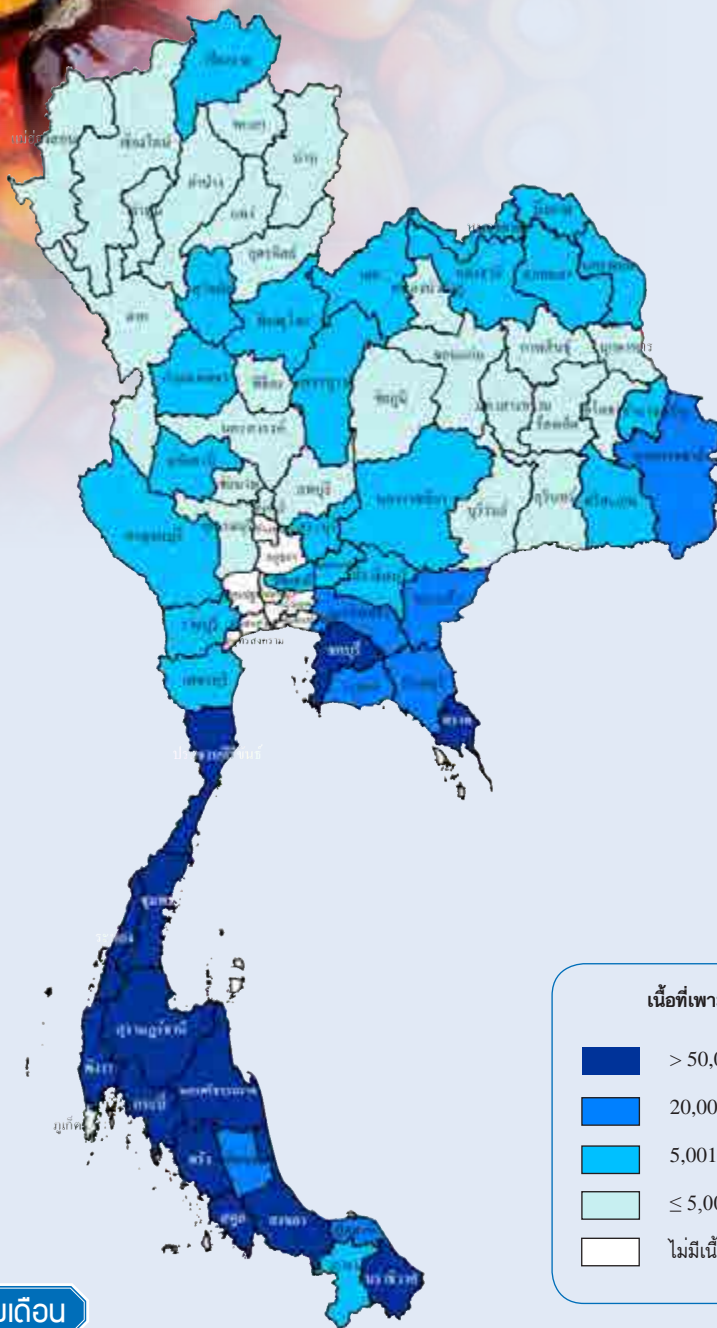
การตลาด

ราคาทุกระดับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากอุปทานในประเทศผู้ผลิตมีน้อย สืบเนื่องจากประสบภาวะแล้งในช่วงต้นปีถึงกลางปี และช่วงปลายปีประเทศผู้ผลิตหลัก ทั้งไทย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ได้รับผลกระทบจากภาวะฝนตกหนักต่อเนื่อง โดยเฉพาะในแหล่งผลิตทางภาคใต้ของไทย ในขณะที่ผู้ประกอบการมีความต้องการซื้อขายพาราเพื่อป้อนอุตสาหกรรมยางล้อที่มีความต้องการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับราคาน้ำมันในตลาดโลกปรับตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยบวกต่อราคาพารา

มาตรการ

การบริหารจัดการโครงการตามแนวทางการพัฒนาพาราทั้งระบบ ให้เชื่อมโยง ทั้งการผลิต การตลาด และการแปรรูปอย่างครบวงจร โดยเน้นการใช้ยางพาราภายในประเทศเพิ่มมากขึ้นเพื่อลดการพึ่งพาส่งออก และส่งเสริมสนับสนุนให้มีการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อเพิ่มมูลค่า รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรชาวสวนยางเพื่อให้สามารถประกอบอาชีพชาวสวนยางได้อย่างยั่งยืน

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกปาล์มน้ำมันของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่/เฮกตาร์

ปี 2559												แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
5.54	6.69	9.75	10.57	9.97	8.55	7.88	7.99	8.48	8.14	8.25	8.19	สุราษฎร์ธานี กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา

■ ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
■ ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

การผลิต				การค้า			
รายการ	2557	2558	2559	รายการ	2557	2558	2559
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	190,095	210,000	202,922	1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{1/}	43.22	47.47	43.87
2. เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)	4,621,253	5,012,799	5,185,726	2. ส่วนแบ่งการตลาดโลก (%)	0.60	0.15	0.14
3. เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	4,023,819	4,297,385	4,563,895	3. ใช้ในประเทศ (ล้านตัน)			
4. ผลผลิต (ตัน)	12,472,505	12,046,512	10,996,663	3.1 เพื่อการบริโภค	0.94	1.05	0.99
5. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	3,100	2,803	2,409	3.2 ผลิตไบโอดีเซล	0.84	0.83	0.82
6. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	2,873	3,127	3,096	4. นำเข้า ^{2/}			
7. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)				ปริมาณ (ตัน)	127,738	158,008	116,037
ปาล์มน้ำมันทั้งทะเลาะ	4,270	4,040	5,410	มูลค่า (ล้านบาท)	4,841	4,650	4,555
นน.>15 กก.ขึ้นไป				5. ส่งออก ^{2/}			
8. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	1,397	913	2,314	ปริมาณ (ตัน)	355,331	131,189	117,538
9. มาตรฐาน				มูลค่า (ล้านบาท)	11,300	3,904	4,611
9.1 น้ำมันเพื่อการบริโภคประกาศสาธารณสุข ฉบับที่ 56 (2542) 184 (2542) 234 (2544)				6. ราคานำเข้า - ส่งออก ^{2/}			
9.2 เชื้อเพลิง B100 มาตรฐาน EURO BN 14214 (อยู่ในระหว่างประกาศราชกิจจานุเบกษา)				6.1 ราคานำเข้า (บาท/กก.)	37.90	29.43	39.26
				6.2 ราคาส่งออก (บาท/กก.)	31.80	29.76	39.23
				7. คู่ค้าที่สำคัญ	มาเลเซีย อินเดีย อิตาลี เมียนมา กัมพูชา		
				8. คู่แข่งที่สำคัญ	อินโดนีเซีย มาเลเซีย ปาปัวนิวกินี		

ที่มา: ^{1/} กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา ^{2/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: การผลิตข้อ 1-5 ปี 2558 ข้อมูลเบื้องต้น ปี 2559 ข้อมูลพยากรณ์

การผลิต

เนื้อที่ให้ผล ปี 2559 เพิ่มขึ้น จากปาล์มน้ำมันที่ปลูกใหม่ ในปี 2556 เริ่มให้ผลเพิ่มขึ้นในทุกภาค สำหรับผลผลิตต่อไร่และภาพรวมผลผลิตลดลง เนื่องจากในพื้นที่ภาคใต้ ซึ่งเป็นแหล่งผลิตใหญ่ ผลกระทบต่อเนื่องจากปัญหาภัยแล้งในปี 2557 ถึงปี 2558 ทำให้ปริมาณน้ำฝนน้อยกว่าปกติ ส่งผลให้ต้นปาล์มขาดน้ำ ทะลายปาล์มแห้งผกเสียหาย ส่วนในพื้นที่ภาคอื่น ๆ ผลผลิตที่เกี่ยวในช่วงแล้ง ทะลายปาล์มมีขนาดเล็กและน้ำหนักน้อย

การตลาด

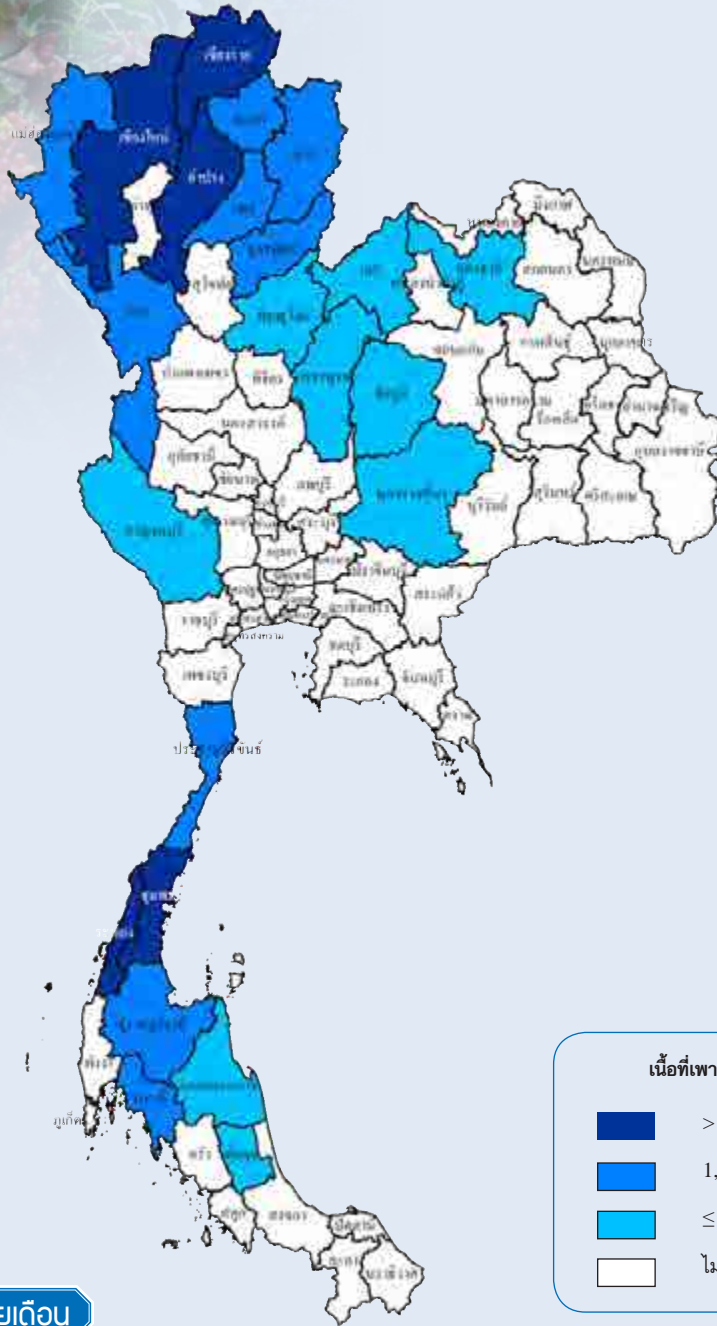
ปี 2559 มีความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบเพื่อการบริโภค 0.987 ล้านตัน ลดลงจาก 1.053 ล้านตัน ในปี 2558 ร้อยละ 6.27 และมีความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบเพื่อผลิตไบโอดีเซล 0.816 ล้านตัน ลดลงจาก 0.833 ล้านตัน ในปี 2558 ร้อยละ 2.04 เนื่องจากกระทรวงพลังงานได้ประกาศปรับสัดส่วนการใช้ไบโอดีเซลจำนวน 3 ครั้ง ดังนี้ 1) ปรับลดจาก B7 เป็น B5 ตั้งแต่วันที่ 25 กรกฎาคม ถึงวันที่ 24 สิงหาคม 2559 2) ลดจาก B5 เป็น B3 ตั้งแต่วันที่ 25 สิงหาคม ถึงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2559 และ 3) เพิ่มจาก B3 เป็น B5 ตั้งแต่วันที่ 25 พฤศจิกายน 2559 โดยภาพรวมความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบภายในประเทศ ในปี 2559 เท่ากับ 1.803 ล้านตัน ลดลงจาก 1.886 ล้านตัน ในปี 2558 ร้อยละ 4.40

มาตรการ

คณะกรรมการนโยบายปาล์มแห่งชาติ (กนป.) มีมติเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2559 เห็นชอบ ดังนี้

1. ให้ปรับระยะเวลาการเปิดตลาดน้ำมันปาล์มและน้ำมันเนื้อในเมล็ดปาล์มและการบริหารนำเข้าจากคราวละ 1 ปี เป็นคราวละ 3 ปี (ปี 2560-2562) โดยให้เป็นไปตามข้อผูกพันของทุกกรอบการค้า และมีการบริหารการนำเข้าเช่นเดียวกับกรอบองค์การการค้าโลก (WTO) คือให้องค์การคลังสินค้าเป็นผู้นำเข้าและกระจายให้ผู้ผลิตภายในประเทศตามที่สมาคมโรงกลั่นน้ำมันเป็นผู้จัดสรร
2. ยุทธศาสตร์การปฏิรูปปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบ โดยมีวิสัยทัศน์ "พัฒนาปาล์มน้ำมัน น้ำมันปาล์ม ไปสู่อุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอล เพื่อการแข่งขันในการดำเนินธุรกิจในอาเซียน" ระยะเวลาการปฏิรูป 20 ปี (ปี 2560-2579) แบ่งเป็น ช่วงละ 5 ปี ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 6 ด้าน (1) ยุทธศาสตร์ด้านการผลิต (2) ยุทธศาสตร์ด้านนวัตกรรม (3) ยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม (4) ยุทธศาสตร์ด้านพลังงาน (5) ยุทธศาสตร์ด้านการตลาด และ (6) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ

กาแฟสดแหล่งเพาะปลูกกาแฟของประเทศไทย

หน่วย: ไร่

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

ปีเพาะปลูก 2558/59										แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ปี 2558					ปี 2559					
ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	
		0.15	3.53	9.98	14.34	40.49	28.56	2.76	0.19	ชุมพร ระนอง เชียงราย
										เชียงใหม่ ลำปาง

- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

ปลูก: ตลอดปีโดยเฉพาะต้นฤดูฝน

เก็บเกี่ยว: ต.ค.-พ.ค. (ก.พ.-มี.ค. เป็นช่วงผลผลิตออกมา)

การผลิต			
รายการ	2557	2558	2559
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	24,433	24,357	25,195
2. เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	260,968	251,433	254,947
3. ผลผลิต (ตัน)	37,950	26,089	30,579
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	145	104	120
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	47,602	60,674	54,548
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
สารกาแฟละ	64,940	68,300	62,380
7. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	17,338	7,626	7,832
8. มาตรฐาน			
8.1 มาตรฐานเมล็ดกาแฟโรบัสตา เลขที่ มกษ.5700 - 2552			
8.2 มาตรฐานเมล็ดกาแฟอะราบิกา เลขที่ มกษ.5701 - 2552			

การค้า			
รายการ	2557	2558	2559
1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{1/}	7.59	7.42	7.95
2. ส่วนแบ่งการตลาดโลก (%)	0.09	0.11	0.09
3. ใช้ในประเทศ (ตัน)	75,000	80,000	85,000
4. นำเข้า ^{2/}			
4.1 เมล็ดกาแฟ			
ปริมาณ (ตัน)	47,413	58,191	47,494
มูลค่า (ล้านบาท)	3,411.03	4,041.59	3,552.57
4.2 กาแฟสำเร็จรูป			
ปริมาณ (ตัน)	7,015	6,972	6,445
มูลค่า (ล้านบาท)	2,123.53	2,115.51	1,865.29
5. ส่งออก ^{2/}			
5.1 เมล็ดกาแฟ			
ปริมาณ (ตัน)	567	627	518
มูลค่า (ล้านบาท)	110.72	124.72	122.25
5.2 กาแฟสำเร็จรูป			
ปริมาณ (ตัน)	6,316	7,595	6,915
มูลค่า (ล้านบาท)	859.94	1,007.46	1,067.72
6. ราคา			
6.1 ราคานำเข้า (บาท/กก.)			
1) เมล็ดกาแฟดิบ	66.83	64.33	68.05
2) เมล็ดกาแฟคั่ว	285.20	332.81	308.50
3) กาแฟสำเร็จรูป	302.78	302.72	288.36
6.2 ราคา ณ ตลาดนิวยอร์ก (บาท/กก.) ^{2/}	75.43	66.56	68.82
7. คู่ค้าที่สำคัญ	สหรัฐอเมริกา อิตาลี ลาว มาเลเซีย		
8. คู่แข่งที่สำคัญ	เวียดนาม อินโดนีเซีย		

ที่มา: ^{1/} กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา ^{2/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร
 หมายเหตุ: 1. ปี 2557 2558 2559 หมายถึง ปีเพาะปลูก 2556/57 2557/58 2558/59
 2. อัตราแปลง
 2.1 เมล็ดกาแฟดิบ (สารกาแฟ) 2.6 กก. = กาแฟสำเร็จรูป 1 กก.
 2.2 เมล็ดกาแฟดิบ (สารกาแฟ) 1.4 กก. = กาแฟคั่ว 1 กก.
 2.3 เมล็ดกาแฟสด 5 กก. = เมล็ดกาแฟแห้ง 2 กก. = สารกาแฟ 1 กก.

การผลิต

เนื้อที่ให้ผลปี 2559 เพิ่มขึ้นจากปี 2558 เนื่องจากกาแฟนาฬิกาเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลางที่ปลูกในปี 2555 เริ่มให้ผล สำหรับผลผลิตและผลผลิตต่อไร่ในภาพรวมเพิ่มขึ้น เนื่องจากทางภาคใต้ซึ่งเป็นแหล่งผลิตใหญ่ของกาแฟพันธุ์โรบัสตาไม่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้งในช่วงออกดอกติดผล สภาพอากาศเอื้ออำนวย ปริมาณน้ำฝนเพียงพอ ส่งผลให้ผลผลิตและผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว สำหรับภาคเหนือซึ่งปลูกกาแฟพันธุ์อะราบิกา ผลผลิตต่อไร่ลดลง เนื่องจากสภาพอากาศที่ร้อนและปริมาณน้ำฝนน้อย ต้นกาแฟขาดน้ำ การติดผลไม่ดีเท่าที่ควร แต่ไม่ส่งผลกระทบต่อภาพรวมผลผลิตทั้งประเทศ

การตลาด

- ผลิตกาแฟเพื่อใช้ในโรงงาน ผลิตกาแฟสำเร็จรูป ร้อยละ 98 และส่งออกในรูปแบบเมล็ดกาแฟ ร้อยละ 2
- มีการแปรรูปเป็นกาแฟสำเร็จรูป กาแฟ 3 in 1 และกาแฟพร้อมดื่ม
- กาแฟไทยไม่สามารถแข่งขันกับเวียดนาม อินโดนีเซีย ได้เนื่องจากไทยมีต้นทุนการผลิตสูงกว่า
- ราคากาแฟขึ้นอยู่กับราคาตลาดโลก ราคาตกต่ำต่อเนื่องหลายปีในปี 2550 เป็นต้นมา ราคากาแฟเริ่มดีขึ้น เนื่องจากมีความต้องการเพิ่มขึ้นทำให้ราคาตลาดโลกสูงขึ้น

มาตรการ

- เปิดตลาดตามข้อตกลง WTO ทั้งปริมาณในโควตา อัตราภาษีในและนอกโควตา และในปี 2558-2560 จัดสรรปริมาณนำเข้าเมล็ดกาแฟในโควตา 5.25 ตัน และกาแฟสำเร็จรูปในโควตาปริมาณ 134 ตัน
- เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิตโดยการจัดระบบในพื้นที่ปลูก พัฒนา ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรดินอย่างมีประสิทธิภาพ ปรับปรุงสวนกาแฟเสื่อมโทรม
- เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์กาแฟ
- พัฒนา และส่งเสริมด้านการสร้างเสถียรภาพราคา ส่งเสริมการขายเมล็ดกาแฟ ตามชั้นคุณภาพ บริหารตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกชาของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่ละ

ปี 2559												แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
6.73	4.15	4.93	7.66	7.09	23.48	14.59	8.58	5.20	8.52	3.74	5.33	เชียงใหม่ เชียงราย
												น่าน แพร่
												แม่ฮ่องสอน

ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต

ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

การผลิต			
รายการ	2557	2558	2559
1. เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	86,183	96,909	97,938
ชาอัสสัมสด	73,296	84,418	85,842
ชาจีนสด	12,887	12,491	12,096
2. ผลผลิตชาสด (ตัน)	40,324	50,576	70,262
ชาอัสสัมสด	32,502	42,588	62,855
ชาจีนสด	7,822	7,988	7,407
3. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)			
ชาอัสสัมสด	443	505	732
ชาจีนสด	607	639	612
4. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)			
ชาอัสสัมสด	6,160	9,142	9,353
ชาจีนสด	34,509	33,892	32,274
5. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
ชาอัสสัมสดคละ	14,000	15,000	14,847
ชาจีน เบอร์ 17 สดคละ	50,000	70,000	70,625
6. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)			
ชาอัสสัมสด	7,840	5,858	5,494
ชาจีนสด	15,491	36,108	38,351
7. มาตรฐาน			
มาตรฐานใบชาสด เลขที่ มกษ.5905 - 2556			

การค้า			
รายการ	2557	2558	2559
1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{1/}	2.12	1.96	n.a.
2. ส่วนแบ่งการตลาดโลก (%)	0.69	0.44	n.a.
3. นำเข้า ^{2/}			
3.1 ชาแห้ง			
ชาดำ ปริมาณ (ตัน)	2,988	3,005	5,455
มูลค่า (ล้านบาท)	280	273	354
ชาเขียว ปริมาณ (ตัน)	1,416	3,984	4,461
มูลค่า (ล้านบาท)	182	194	269
3.2 ผลัดกันท์ชา			
ปริมาณ (ตัน)	261	256	194
มูลค่า (ล้านบาท)	107	117	97
4. ส่งออก ^{2/}			
4.1 ชาแห้ง			
ชาดำ ปริมาณ (ตัน)	781	1,029	866
มูลค่า (ล้านบาท)	144	125	122
ชาเขียว ปริมาณ (ตัน)	819	811	957
มูลค่า (ล้านบาท)	125	128	162
4.2 ผลัดกันท์ชา			
ปริมาณ (ตัน)	12,952	6,745	4,394
มูลค่า (ล้านบาท)	619	397	247
5. ราคานำเข้า-ส่งออก (บาท/กก.) ^{2/}			
5.1 ราคานำเข้าชาแห้ง	105	67	63
5.2 ราคานำเข้าผลัดกันท์ชา	412	458	500
5.3 ราคาส่งออกชาแห้ง	169	138	155
5.4 ราคาส่งออกผลัดกันท์ชา	48	59	56
6. คู่ค้าที่สำคัญ	กัมพูชา สหรัฐอเมริกา จีน		
7. คู่แข่งที่สำคัญ	เคนยา จีน ศรีลังกา		

ที่มา: ^{1/} องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ

^{2/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อ 1-3 ปี 2559 ข้อมูลพยากรณ์
 2. n.a. หมายถึง ยังไม่มีข้อมูล
 3. อัตราแปลง ชาสด 5 กก. = ชาแห้ง 1 กก.

การผลิต

ปริมาณผลผลิตชาเพิ่มขึ้น เนื่องจากเกษตรกรได้ทำการตัดแต่งกิ่งและมีสภาพอากาศเหมาะสมต่อการแตกยอดอ่อนจึงทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ปัจจุบันเป็นที่ต้องการทั้งตลาดภายในและภายนอกประเทศ ส่งผลให้ราคาชาอยู่ในเกณฑ์ดี จึงใจให้เกษตรกรขยายเนื้อที่ปลูกชาแทนสวนผลไม้เก่าและในปีต่อๆไป ประกอบกับมีการส่งเสริมจากภาคเอกชนให้คำแนะนำในด้านการดูแลรักษาต้นชา

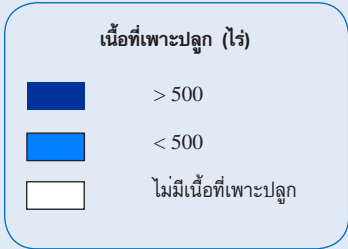
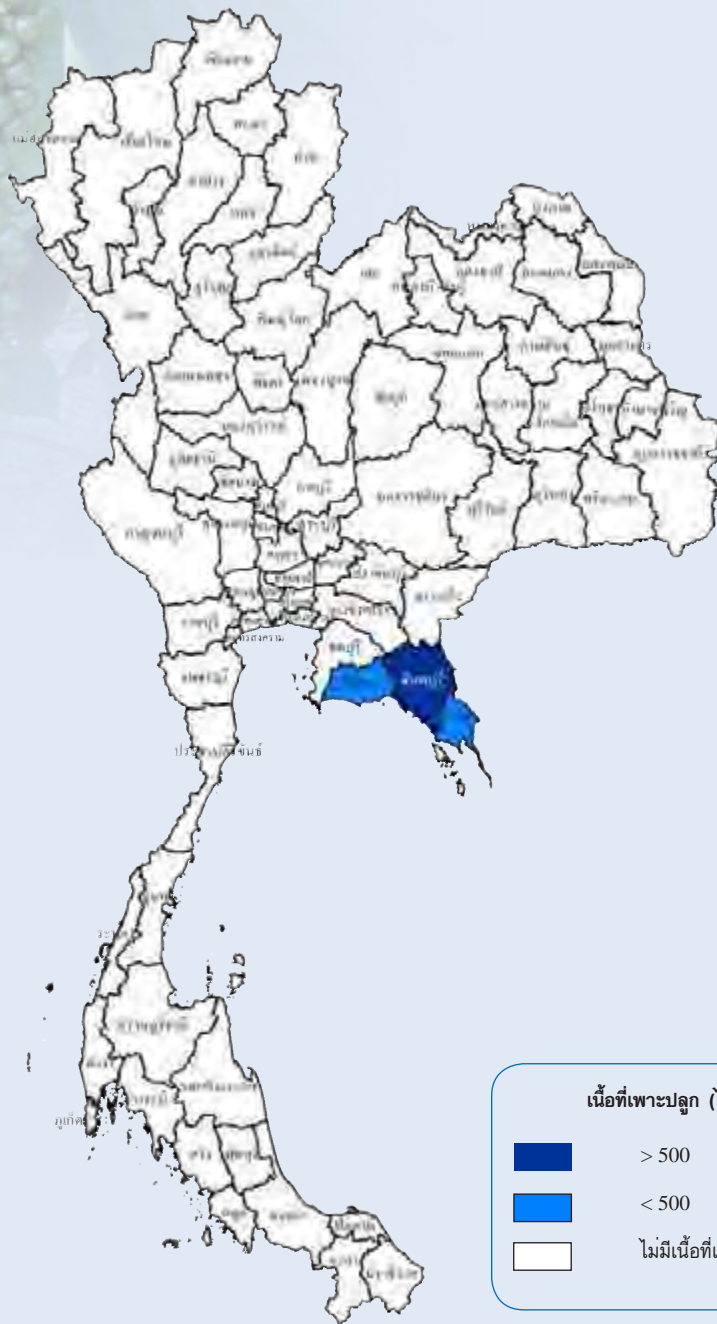
การตลาด

1. ผลผลิตชาเพื่อใช้ในประเทร้อยละ 81 ส่งออกร้อยละ 19
2. ไทยไม่สามารถแข่งขันกับประเทศเวียดนามและอินโดนีเซียได้เนื่องจากมีต้นทุนการผลิตต่ำกว่า และราคาถูกกว่า

มาตรการ

1. เปิดตลาดตามข้อตกลง WTO ทั้งปริมาณในโควตาอัตราภาษีในและนอกโควตา และในปี 2558 - 2560 จัดสรรปริมาณนำเข้าชาในโควตา 625 ตัน เป็นชาใบ ร้อยละ 30 และชาผง ร้อยละ 70
2. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต
3. พัฒนากลุ่มเกษตรกร ผู้ประกอบการชาในการผลิตให้ได้มาตรฐานสู่สากล

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกพริกไทยของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่ละ

ปี 2559												แหล่งเพาะปลูก 3 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
0.31	12.64	31.10	12.75	5.21	2.82	3.22	4.96	11.18	9.32	6.18	0.31	จันทบุรี ตราด ระยอง

- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

การผลิต				การค้า			
รายการ	2557	2558	2559	รายการ	2557	2558	2559
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	943	1,057	1,065	1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{1/}	0.39	n.a.	n.a.
2. เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	2,575	2,752	3,098	2. ส่วนแบ่งการตลาดโลก (%)	0.05	n.a.	n.a.
3. ผลผลิต (ตัน)	1,174	1,405	1,364	3. ใช้ในประเทศ (ตัน)	4,129	4,395	4,771
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	456	511	440	4. นำเข้า ^{2/}			
5. ต้นทุนการผลิต				ปริมาณ (ตัน)	3,606	3,367	3,829
พริกไทยดำแห้ง (บาท/ตัน)	94,713	91,571	96,599	มูลค่า (ล้านบาท)	840.00	1,188.19	1,262.13
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)				5. ส่งออก ^{2/}			
พริกไทยดำคละ	243,840	335,930	358,730	ปริมาณ (ตัน)	330	378	421
7. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	149,127	244,359	262,131	มูลค่า (ล้านบาท)	71.40	51.15	57.60
8. มาตรฐาน				6. ราคาส่งออก (บาท/กก.) ^{2/}	216.50	135.37	136.82
มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมพริกไทย มอก. 297-2556				7. คู่ค้าที่สำคัญ			
				7.1 พริกไทยเม็ด		โปแลนด์ ออสเตรเลีย อินเดีย เยอรมนี	
				7.2 พริกไทยป่น		ฮ่องกง เนเธอร์แลนด์ สหราชอาณาจักร	
						ไต้หวัน สหรัฐอเมริกา	
				8. คู่แข่งที่สำคัญ		มาเลเซีย อินเดีย อินโดนีเซีย เวียดนาม	
						ศรีลังกา	

ที่มา: ^{1/} International Trade Centre ^{2/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: n.a. หมายถึง ยังไม่มีข้อมูล

การผลิต

เนื้อที่ให้ผลปี 2559 เพิ่มขึ้นจากปี 2558 เนื่องจากเนื้อที่ปลูกใหม่ในปี 2557 เริ่มทยอยให้ผลผลิต สำหรับผลผลิตและผลผลิตต่อไร่ลดลง ในจังหวัดระยอง และจันทบุรี เนื่องจากปีนี้สภาพดินฟ้าอากาศแปรปรวนไม่เอื้ออำนวยต่อการเจริญเติบโต ประสบภัยแล้ง ปริมาณน้ำไม่เพียงพอ ส่งผลให้พริกไทยออกช่อสั้น ติดผลไม่สม่ำเสมอ และพริกไทยเป็นโรคเชื้อรา (โรคกระโปรงเทียน) ในแหล่งผลิตที่สำคัญ

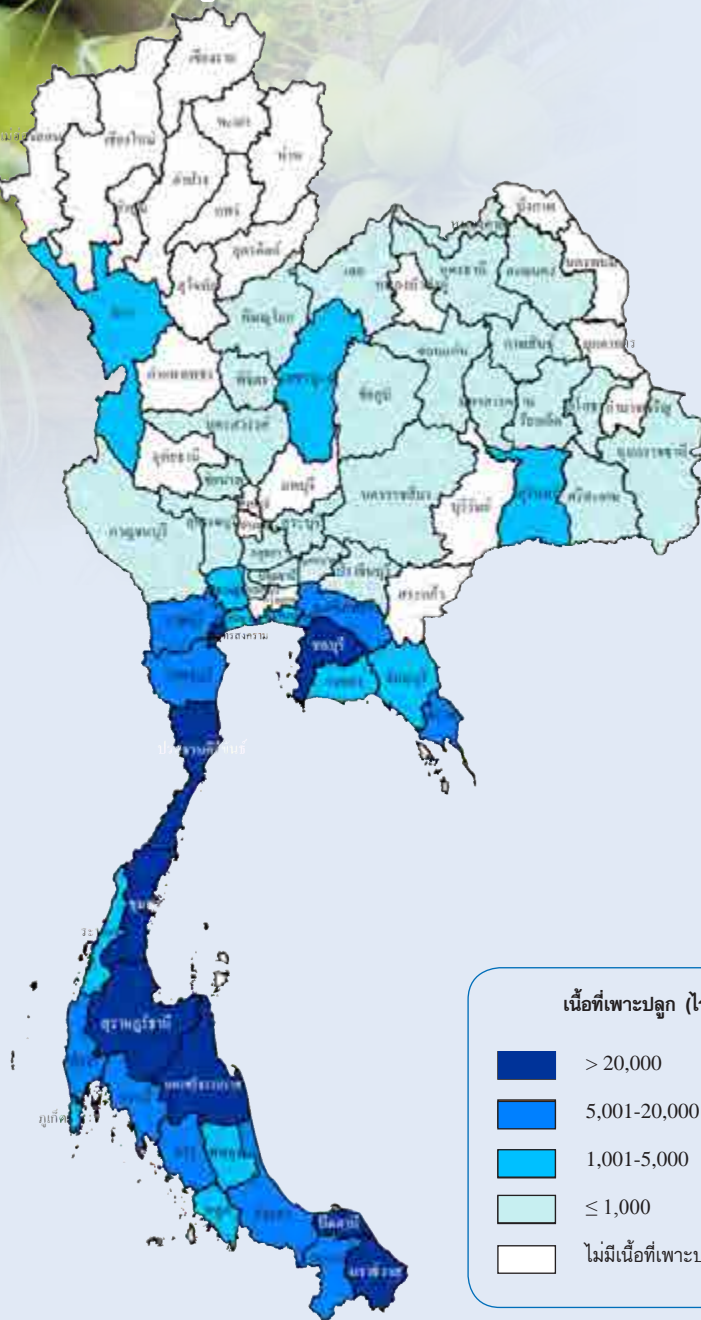
การตลาด

1. ปริมาณผลผลิตไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ในประเทศ จึงต้องนำเข้าจากประเทศเวียดนาม อินเดีย และอินโดนีเซีย
2. เปิดตลาดพริกไทยภายใต้ข้อผูกพัน WTO ปริมาณในโควตา 45 ตัน อัตราภาษีในโควตาร้อยละ 27 และอัตราภาษีนอกโควตาร้อยละ 51 เพื่อบริหารจัดการการนำเข้า

มาตรการ

1. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตสินค้าตามหลักการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตที่ดีที่เหมาะสม (GAP)
2. สนับสนุนให้มีการปลูกพริกไทยอินทรีย์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
3. ให้ มกอช. จัดทำมาตรฐานพริกไทย
4. สนับสนุนให้โรงงานแปรรูปได้รับการรับรองมาตรฐานที่ดี (GMP) เพื่อให้สินค้าพริกไทยได้มาตรฐานการส่งออกตามความต้องการของตลาด

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกมะพร้าวของประเทศไทย

เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)

- > 20,000
- 5,001-20,000
- 1,001-5,000
- ≤ 1,000
- ไม่มีเนื้อที่เพาะปลูก

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่ละ

ปี 2559												แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
8.58	8.95	8.59	8.71	9.72	9.34	9.50	9.48	8.91	8.68	8.62	0.92	ประจวบคีรีขันธ์
												ชุมพร สุราษฎร์ธานี
												นครศรีธรรมราช ปัตตานี

ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต

หมายเหตุ: ข้อมูลร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนจากกรมส่งเสริมการเกษตร

การผลิต			
รายการ	2557	2558	2559
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	251,778	235,992	225,384
2. เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	1,241,223	1,185,177	1,135,821
3. ผลผลิตผลแก่ (ตัน)	970,730	904,025	857,710
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	782	763	755
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	4,212	4,297	4,308
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
มะพร้าวผลแห้งทั้งเปลือกขนาดใหญ่	9,168	7,768	11,488
7. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	4,956	3,471	7,180
8. มาตรฐาน			
มาตรฐานสินค้าเกษตรมะพร้าว มกษ. 18-2554			

การค้า			
รายการ	2557	2558	2559
1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	1,128,730	1,085,510	1,115,620
2. นำเข้า ^{1/}			
2.1 มะพร้าวผลแห้ง ปริมาณ (ตัน)	89,270	114,052	171,848
มูลค่า (ล้านบาท)	656	955	1,843
2.2 กะทิสำเร็จรูป ปริมาณ (ตัน)	27,793	28,600	39,054
มูลค่า (ล้านบาท)	1,054	966	1,536
3. ส่งออก ^{1/}			
3.1 มะพร้าวผลสด ปริมาณ (ตัน)	60,797	82,818	79,052
มูลค่า (ล้านบาท)	1,347	2,008	2,108
3.2 มะพร้าวฝอย ปริมาณ (ตัน)	3,441	2,311	1,338
มูลค่า (ล้านบาท)	324	182	68
3.3 กะทิสำเร็จรูป ปริมาณ (ตัน)	179,297	182,354	201,497
มูลค่า (ล้านบาท)	9,721	9,701	10,928
4. ราคานำเข้า (บาท/ตัน) ^{1/}			
4.1 มะพร้าวผลแห้ง	7,351	8,375	10,722
4.2 กะทิสำเร็จรูป	37,938	33,793	39,340
5. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) ^{1/}			
5.1 มะพร้าวผลสด	22,148	24,247	26,672
5.2 มะพร้าวฝอย	94,231	78,595	50,760
5.3 กะทิสำเร็จรูป	54,217	53,200	54,236
6. คู่ค้าที่สำคัญ			
6.1 มะพร้าวผลสด	สหรัฐอเมริกา จีน ฮองกง ออสเตรเลีย		
6.2 มะพร้าวฝอย	สหรัฐอเมริกา ตุรกี ปากีสถาน		
6.3 กะทิสำเร็จรูป	สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย		
7. คู่แข่งที่สำคัญ			
	อินโดนีเซีย เวียดนาม		

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อ 1-4 ปี 2559 ข้อมูลพื้นฐาน

2. อัตราแปลง มะพร้าว 1 ไร่ = 1.25 ไร่

การผลิต

เนื้อที่ให้ผล ปี 2559 ลดลงจากปี 2558 เนื่องจากมะพร้าวได้รับผลกระทบจากการระบาดของแมลงศัตรูพืชหลายปี ทำให้ต้นมะพร้าวถูกทำลาย บางส่วนเริ่มไม่ให้ผลผลิต เกษตรกรจึงปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่น เช่น ปาล์มน้ำมัน สำหรับผลผลิตและผลผลิตต่อไร่ลดลงเล็กน้อย เนื่องจากการระบาดของศัตรูพืชแต่ไม่รุนแรง

การตลาด

1. ความต้องการใช้มะพร้าวผลในประเทศขึ้นอยู่กับปริมาณผลผลิตในประเทศโดยใช้เพื่อการบริโภคโดยตรงร้อยละ 60 ใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมกะทิสำเร็จรูปร้อยละ 35 และใช้ในอุตสาหกรรมสกัดน้ำมันมะพร้าวร้อยละ 5 ของผลผลิตทั้งหมด
2. การนำเข้ามะพร้าวผลและกะทิสำเร็จรูปมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยนำมาใช้ในอุตสาหกรรมกะทิกระป๋องสำเร็จรูปเพื่อการส่งออก
3. การส่งออก ส่วนใหญ่อยู่ในรูปมะพร้าวผลสด และกะทิสำเร็จรูป โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากผู้บริโภคในต่างประเทศมีความนิยมบริโภคมะพร้าวผลสด และใช้กะทิสำเร็จรูปในการปรุงอาหารเพิ่มสูงขึ้น

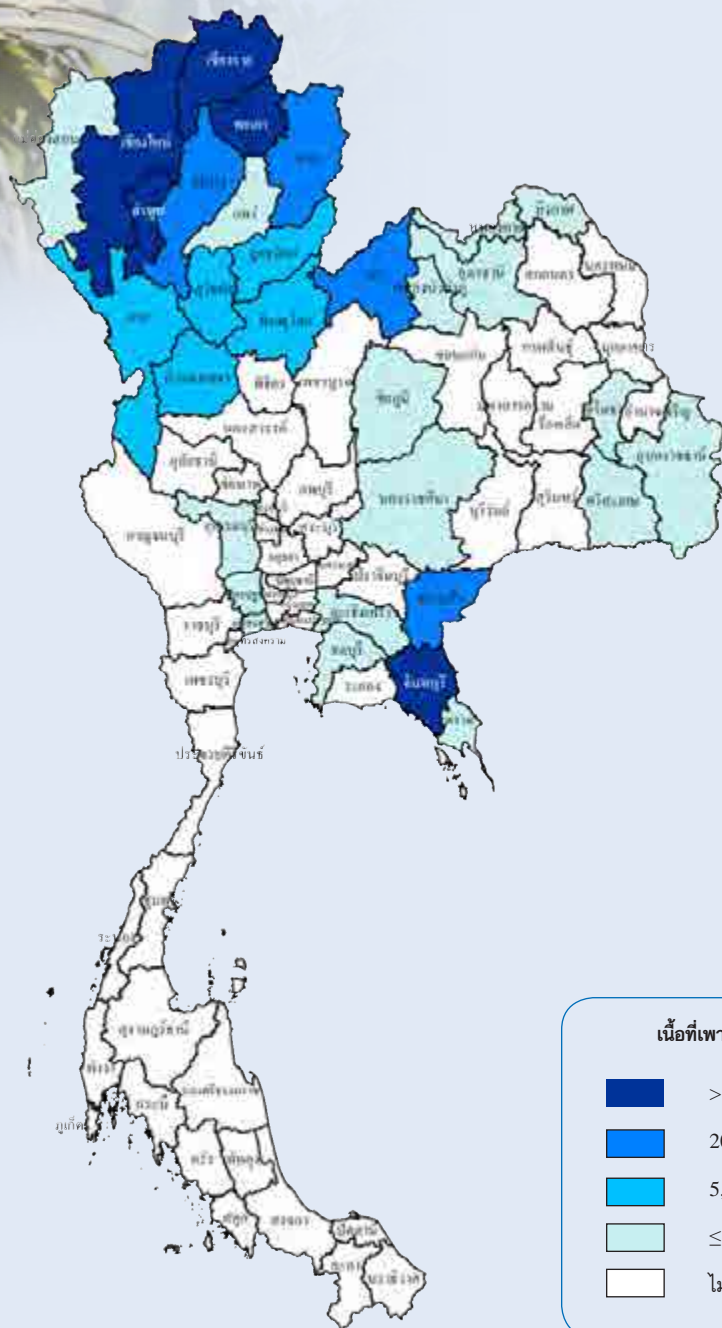
มาตรการ

คณะกรรมการพืชน้ำมันและน้ำมันพืช ในคราวประชุมครั้งที่ 1/2559 เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2559 ที่ประชุมมีมติ ดังนี้

1. การบริหารการนำเข้าภายใต้กรอบ WTO AFTA และ FTA กำหนดช่วงเวลานำเข้ามะพร้าวผล เนื้อมะพร้าวแห้ง เดือนมกราคม-พฤษภาคม และ พฤศจิกายน-ธันวาคม และน้ำมันมะพร้าว สามารถนำเข้าได้โดยไม่กำหนดช่วงเวลาสำหรับมะพร้าวเป็นฝอยจัดสรรให้นิติบุคคล และเป็นโรงงานที่ใช้เป็นวัตถุดิบในกิจการของตนเองและดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน และมีประวัติการนำเข้าย้อนหลัง 3 ปี

2. ยุทธศาสตร์มะพร้าว โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และปริมาณผลผลิต โดยใช้การ Zoning ตลอดจนการวิจัยและพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนผลผลิตภายในประเทศ และเพื่อใช้นวัตกรรมในการเพิ่มมูลค่าผลผลิต

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกลำไยของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ตัน/ไร่

ปี 2559													แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
14.31	11.86	4.32	2.25	1.04	0.62	12.52	17.71	5.43	4.04	11.94	13.96		เชียงใหม่ ลำพูน จันทบุรี เชียงราย พะเยา

- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

การผลิต				การค้า			
รายการ	2557	2558	2559	รายการ	2557	2558	2559
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	232,446	231,491	231,569	1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	50,000	30,000	25,000
2. เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	1,052,058	1,060,391	1,052,257	2. ส่งออก ^{1/}			
3. ผลผลิต (ตัน)	994,904	872,122	755,651	2.1 ลำไยสด			
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	946	822	718	ปริมาณ (ตัน)	357,185	431,121	415,854
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	10,969	12,541	13,155	มูลค่า (ล้านบาท)	7,934	9,753	11,616
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)				2.2 ลำไยอบแห้ง			
6.1 ลำไยเกรด A	25,370	28,570	33,240	ปริมาณ (ตัน)	196,688	110,729	125,518
6.2 ลำไยเกรด AA	29,595	34,542	38,662	มูลค่า (ล้านบาท)	5,510	5,426	8,440
7. ผลตอบแทนสุทธิลำไยเกรด A (บาท/ตัน)	14,401	16,029	20,085	2.3 ลำไยบรรจุภาชนะอัดลม			
8. มาตรฐาน				ปริมาณ (ตัน)	11,641	11,374	11,052
8.1 มาตรฐานสินค้าเกษตรลำไย มกษ. 1-2546				มูลค่า (ล้านบาท)	601	631	660
8.2 มาตรฐานสินค้าเกษตรเนื้อลำไยอบแห้ง มกษ. 8-2549				2.4 ลำไยแช่แข็ง			
8.3 มาตรฐานสินค้าเกษตรเนื้อลำไยอบแห้งสำหรับแปรรูป มกษ. 9-2549				ปริมาณ (ตัน)	45	40	41
8.4 มาตรฐานสินค้าเกษตรเนื้อลำไยอบแห้งทั้งเปลือก มกษ. 10-2549				มูลค่า (ล้านบาท)	7	3	5
8.5 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมลำไยในภาชนะบรรจุ มอก. 68 - 2531				3. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) ^{1/}			
				3.1 ลำไยสด	22,212	22,622	27,934
				3.2 ลำไยอบแห้ง	28,014	49,003	67,238
				3.3 ลำไยบรรจุภาชนะอัดลม	51,625	55,486	59,744
				3.4 ลำไยแช่แข็ง	160,626	80,631	131,267
				4. คู่ค้าที่สำคัญ			
				4.1 ลำไยสด	เวียดนาม จีน อินโดนีเซีย		
				4.2 ลำไยอบแห้ง	เวียดนาม จีน เมียนมา		
				4.3 ลำไยบรรจุภาชนะอัดลม	มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย		
				4.4 ลำไยแช่แข็ง	ฮ่องกง ญี่ปุ่น เวียดนาม		
				5. คู่แข่งที่สำคัญ	เวียดนาม จีน		

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ : 1. การผลิต ข้อ 1-4 ปี 2558-2559 ข้อมูลเบื้องต้น

2. อัตราแปลง ลำไยสด 3.3 ไร่. = ลำไยอบแห้งทั้งเปลือก 1 ไร่.

การผลิต

เนื้อที่ให้ผล ปี 2559 ลดลงจากปี 2558 เนื่องจากได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ทำให้ต้นลำไยในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยืนต้นตายเป็นจำนวนมาก ส่วนผลผลิตและผลผลิตต่อไร่ลดลง จากปัญหาภัยแล้งทำให้ต้นลำไยขาดน้ำ ลำไยที่ติดผลแล้วหยุดการเจริญเติบโต บางส่วนผลแห้งมีขนาดเล็ก ไม่ได้คุณภาพตามที่ต้องการ

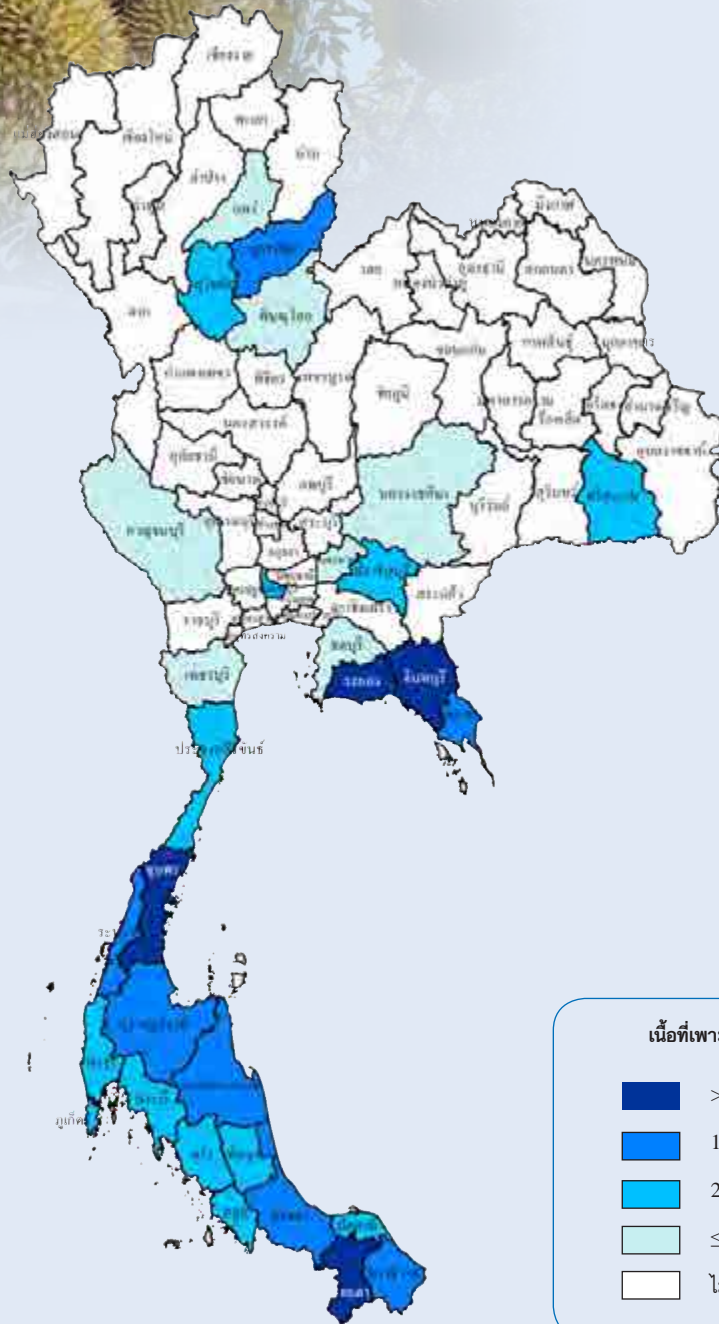
การตลาด

1. ไทยเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่ มูลค่าการส่งออกปีละประมาณ 10,000 ล้านบาท
2. ปัจจุบันมีผู้รวบรวมผลผลิต (สั่ง) ดำเนินการโดยชาวจีนและเวียดนามเข้ามารวบรวมลำไยเพื่อส่งออกไปจีน เวียดนาม อินโดนีเซีย และประเทศอื่นๆ เพิ่มขึ้น
3. ตลาดที่มีศักยภาพ ได้แก่ อินเดีย สหภาพยุโรป และสหรัฐอเมริกา
4. ตลาดจีนกำหนดสารซัลเฟอร์ไดออกไซด์ตกค้างในเนื้อลำไย ไม่เกิน 50 มิลลิกรัม/กิโลกรัม ขณะที่มาเลเซียกำหนดไม่เกิน 30 มิลลิกรัม/กิโลกรัม
5. สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์อนุญาตนำเข้าลำไยที่ผ่านการฉายรังสีแกมมา โดยสหรัฐอเมริกา กำหนดที่ระดับ 400 เกรย์
6. ส่งออกไปเวียดนาม ลาว มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเพื่อส่งต่อไปยังประเทศที่สาม ได้แก่ จีน

มาตรการ

1. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายส่งเสริมการปลูกในเขตเหมาะสม (Zoning) และตามแผนที่เกษตร (Agri - Map) ในลักษณะระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ตามระบบ GAP ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
2. ดำเนินการตามยุทธศาสตร์พัฒนาผลไม้ไทย ปี 2558-2562 โดยระยะที่ 1 (ปี 2558-2560) เน้นการจัดตั้งกลุ่มสร้างเครือข่ายและส่งเสริมความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกรผู้ผลิตไม้ผลคุณภาพในพื้นที่การผลิตตามเขตความเหมาะสม (Zoning) และระยะที่ 2 (ปี 2561-2562) เน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผลไม้แปรรูปในการขยายตลาดทั้งในและต่างประเทศ
3. บริหารจัดการอุปทานให้สอดคล้องกับอุปสงค์ โดยจังหวัด และ Single Command ระดับจังหวัด มีเกษตรกรจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแล
4. ลดต้นทุนการผลิตโดย ลดการใช้ปัจจัยการผลิตเพิ่มผลผลิตต่อไร่ เพิ่มการบริหารจัดการวางแผนและเพิ่มช่องทางการตลาด

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกทุเรียนของประเทศไทย

เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)

- > 50,000
- 10,001-50,000
- 2,001-10,000
- ≤ 2,000
- ไม่มีเนื้อที่เพาะปลูก

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่ละ

ปี 2559												แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1.16	1.35	3.38	13.49	24.42	12.05	11.26	16.76	9.45	4.98	1.22	0.48	จันทบุรี ชุมพร ระยอง ยะลา นครศรีธรรมราช

- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

การผลิต			
รายการ	2557	2558	2559
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	123,517	125,205	128,167
2. เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	570,556	573,282	581,659
3. ผลผลิต (ตัน)	631,773	601,884	517,955
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	1,107	1,050	890
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	15,078	15,722	17,700
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
ทุเรียนพันธุ์หอมทองคละ	34,290	46,960	62,960
7. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	19,212	31,238	45,260
8. มาตรฐาน			
มาตรฐานสินค้าเกษตรทุเรียน มทษ. 3-2556			

การค้า			
รายการ	2557	2558	2559
1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	238,766	214,810	100,834
2. ส่งออกรวม (ตันสด) ^{1/}	393,009	388,522	417,122
2.1 ทุเรียนสด			
ปริมาณ (ตัน)	369,602	358,192	402,660
มูลค่า (ล้านบาท)	12,436	13,246	17,469
2.2 ทุเรียนแช่แข็ง			
ปริมาณ (ตัน)	17,143	22,187	20,430
มูลค่า (ล้านบาท)	1,131	1,945	2,173
2.3 ทุเรียนกวน			
ปริมาณ (ตัน)	455	690	720
มูลค่า (ล้านบาท)	58	82	90
2.4 ทุเรียนอบแห้ง			
ปริมาณ (ตัน)	353	401	340
มูลค่า (ล้านบาท)	218	290	282
3. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) ^{1/}			
3.1 ทุเรียนสด	33,646	36,981	43,383
3.2 ทุเรียนแช่แข็ง	65,995	87,653	106,349
3.3 ทุเรียนกวน	127,534	119,532	125,158
3.4 ทุเรียนอบแห้ง	615,886	723,169	828,736
4. คู่ค้าที่สำคัญ			
4.1 ทุเรียนสด	จีน	ฮ่องกง	เวียดนาม
4.2 ทุเรียนแช่แข็ง	จีน	สหรัฐอเมริกา	เวียดนาม
4.3 ทุเรียนกวน	รัสเซีย	เนเธอร์แลนด์	จีน
4.4 ทุเรียนอบแห้ง	จีน	ฟิลิปปินส์	ฮ่องกง
5. คู่แข่งที่สำคัญ			
	เวียดนาม	มาเลเซีย	ออสเตรเลีย

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

- หมายเหตุ:
1. การผลิต ข้อ 1-4 ปี 2559 ข้อมูลเบื้องต้น
 2. อัตราแปลง
 - 2.1 ทุเรียนสด 10 กก. = ทุเรียนอบแห้ง 1 กก.
 - 2.2 ทุเรียนสด 6 กก. = ทุเรียนกวน 1 กก.
 - 2.3 ทุเรียนสด 1 กก. = ทุเรียนแช่แข็งเฉพาะเนื้อ 0.33 กก.

การผลิต

เนื้อที่ให้ผล ปี 2559 เพิ่มขึ้นจากปี 2558 จากการขยายเนื้อที่ปลูกในปี 2554 ที่มีการส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ เริ่มให้ผลผลิตปีนี้เป็นปีแรก ประกอบกับราคาทุเรียนในช่วง 3-4 ปีที่ผ่านมา อยู่ในเกณฑ์ดี มีแนวโน้มสูงขึ้น จึงใจให้เกษตรกรหันมาปลูกทุเรียนเพิ่มขึ้น สำหรับผลผลิตและผลผลิตต่อไร่ลดลง เนื่องจากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวย แห้งแล้ง ร้อนจัด ในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม ประกอบกับปริมาณน้ำฝนน้อยในช่วงทุเรียนออกดอก การออกดอกน้อย ดอกแห้งฝ่อและบางส่วนที่ติดผลอ่อนแล้ว ผลอ่อนร่วง

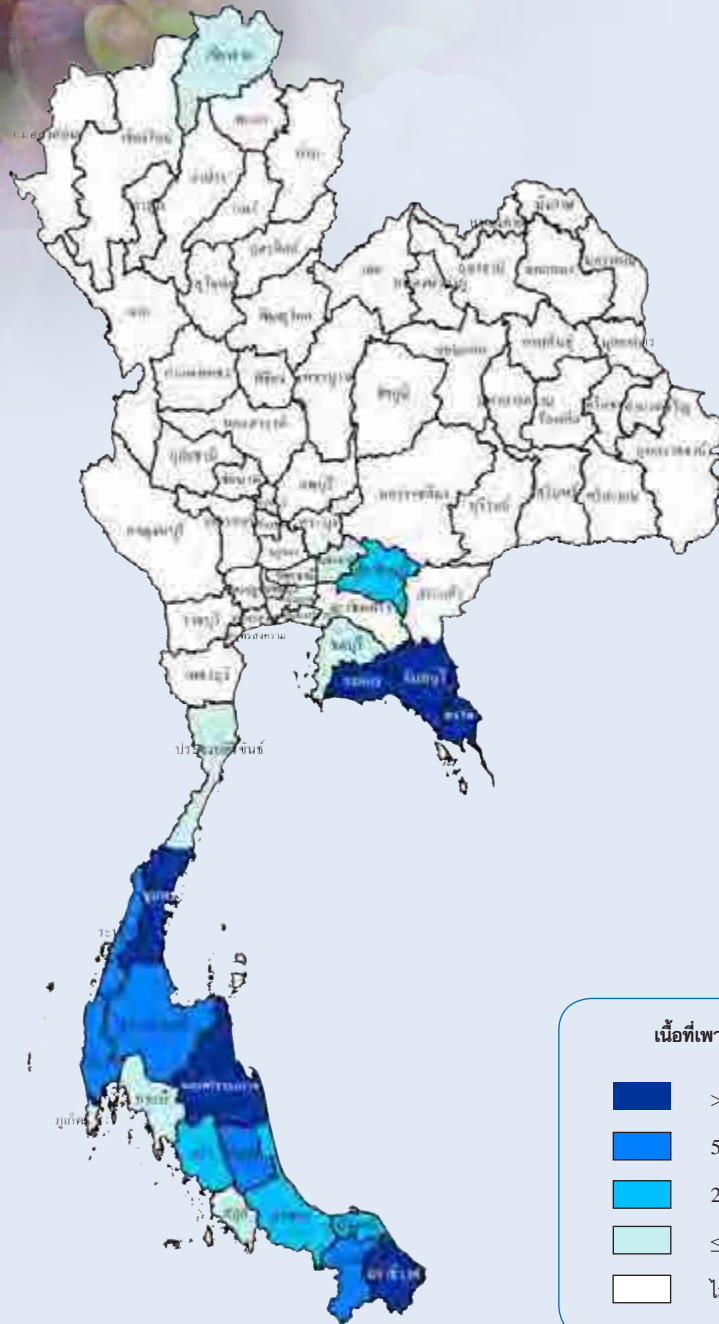
การตลาด

1. มีส่วนแบ่งการตลาดในตลาดโลกร้อยละ 80
2. ปัจจุบันมีผู้รวบรวมผลผลิต (ล้ง) ที่ดำเนินการโดยชาวจีนและเวียดนามเข้ามารวบรวมเพื่อส่งออกไป จีน เวียดนาม และประเทศอื่นๆ เพิ่มขึ้น
3. ตลาดใหม่ที่มีศักยภาพสำหรับทุเรียนสด ได้แก่ เกาหลีใต้
4. ตลาดจีนมีความต้องการอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะมณฑลเสฉวน

มาตรการ

1. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายส่งเสริมการปลูกในเขตเหมาะสม (Zoning) และตามแผนที่เกษตร (Agri - Map) ในลักษณะระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ตามระบบ GAP ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
2. ดำเนินการตามยุทธศาสตร์พัฒนาผลไม้ไทย ปี 2558-2562 โดยระยะที่ 1 (ปี 2558-2560) เน้นการจัดตั้งกลุ่มสร้างเครือข่าย และส่งเสริมความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกรผู้ผลิตไม้ผลคุณภาพในพื้นที่การผลิตตามเขตความเหมาะสม (Zoning) และระยะที่ 2 (ปี 2561-2562) เน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผลไม้แปรรูปในการขยายตลาดทั้งในและต่างประเทศ
3. บริหารจัดการอุปทานให้สอดคล้องกับอุปสงค์ โดยจังหวัด และ Single Command ระดับจังหวัด มีเกษตรกรจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแล
4. ลดต้นทุนการผลิตโดย ลดการใช้ปัจจัยการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อไร่ เพิ่มการบริหารจัดการวางแผนและเพิ่มช่องทางการตลาด

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกมังคุดของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่ละ

ปี 2559												แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
		0.29	6.73	18.32	23.73	8.96	14.33	24.32	2.60	0.16	0.56	จันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร ตราด ระยอง

- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

การผลิต				การค้า			
รายการ	2557	2558	2559	รายการ	2557	2558	2559
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	85,828	85,055	84,101	1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	93,521	21,172	44,419
2. เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	412,634	415,020	419,245	2. ส่งออกรวม (ตันสด) ^{1/}	195,838	178,689	143,226
3. ผลผลิต (ตัน)	289,374	199,911	187,755	2.1 มังคุดสด			
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	701	482	448	ปริมาณ (ตัน)	195,108	178,384	142,855
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	13,418	18,240	19,273	มูลค่า (ล้านบาท)	4,781	4,331	4,274
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)				2.1 มังคุดแช่แข็ง			
มังคุดคละ	20,180	34,870	35,560	ปริมาณ (ตัน)	729	305	371
7. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	6,762	16,630	16,287	มูลค่า (ล้านบาท)	55	19	35
8. มาตรฐาน				3. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) ^{1/}			
มาตรฐานสินค้าเกษตรมังคุด มกษ. 2-2556				3.1 มังคุดสด	24,503	24,277	29,919
				3.2 มังคุดแช่แข็ง	74,933	62,646	93,366
				4. คู่ค้าที่สำคัญ			
				4.1 มังคุดสด	เวียดนาม จีนฮ่องกง		
				4.2 มังคุดแช่แข็ง	เกาหลีใต้ ไต้หวัน จีน		
				5. คู่แข่งที่สำคัญ	อินโดนีเซีย เวียดนาม		

ที่มา: ^{1/}สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: การผลิต ข้อ 1-4 ปี 2559 ข้อมูลเบื้องต้น

การผลิต

เนื้อที่ให้ผลปี 2559 เพิ่มขึ้นจากปี 2558 จากการขยายเนื้อที่ปลูกใหม่เมื่อปี 2552 ในแหล่งผลิตภาคกลางและภาคใต้ เริ่มให้ผลในปีนี้เป็นปีแรก สำหรับผลผลิตและผลผลิตต่อไร่ลดลง เนื่องจากฝนทิ้งช่วง มังคุดขาดน้ำและติดดอกน้อยประกอบด้วยสภาพอากาศแปรปรวน หนาวสลับฝนทำให้มังคุดติดดอกหลายรุ่น โดยเฉพาะรุ่นแรกๆ มีฝนตกในระหว่างแทงช่อดอก ส่งผลให้มังคุดแตกใบอ่อนแทนการออกดอก

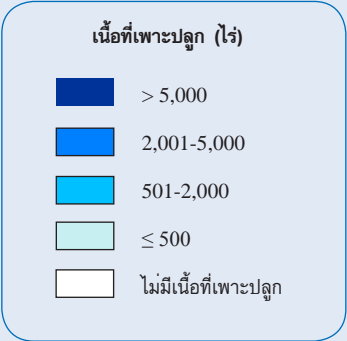
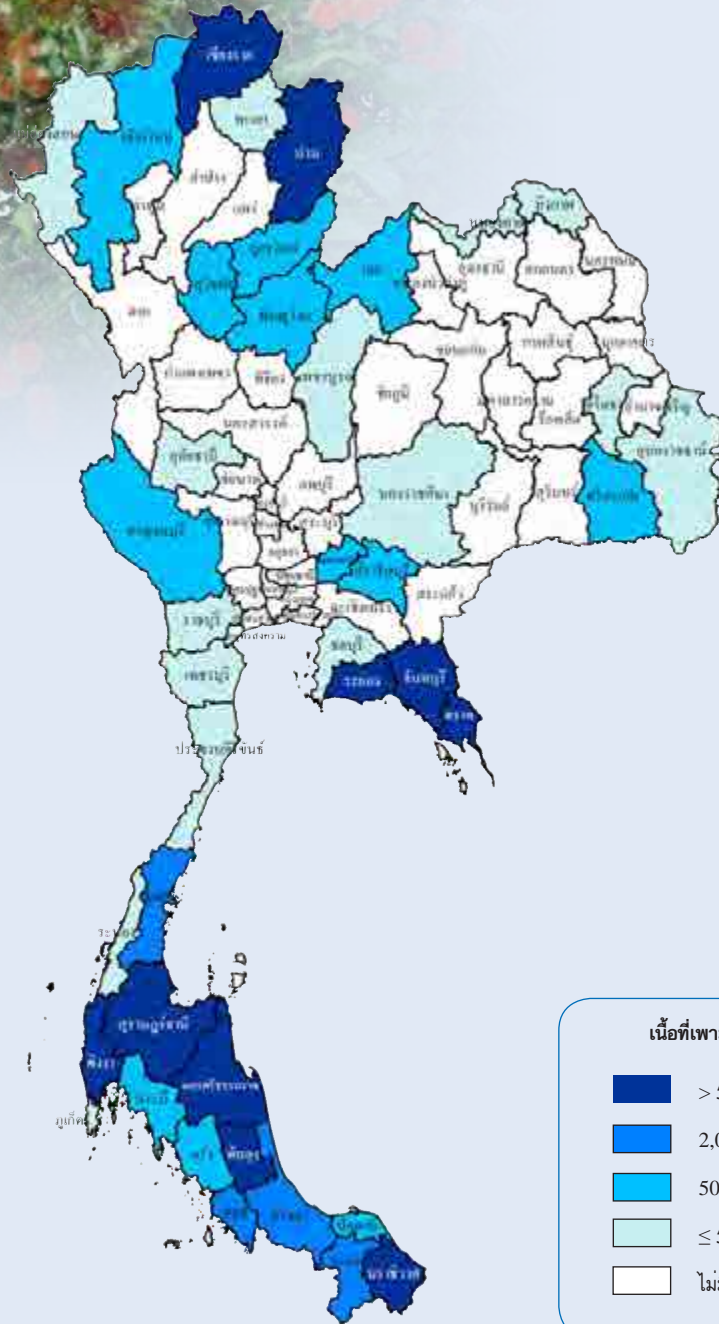
การตลาด

1. ปัจจุบันมีผู้รวบรวมผลผลิต (ล้ง) ที่ดำเนินการโดยชาวจีนและเวียดนามเข้ามารวบรวมดำเนินธุรกิจในประเทศเพื่อส่งออกไปประเทศอื่นๆ เพิ่มขึ้น
2. ตลาดที่มีศักยภาพส่งออกมังคุดเพิ่มขึ้น ได้แก่ เกาหลีใต้และมณฑลเสฉวนของจีน
3. การส่งออกผลสดไปสหรัฐอเมริกาต้องผ่านการฉายรังสีแกมมาที่ระดับ 400 เกรย์
4. มีการนำเข้ามังคุดจากอินโดนีเซียเพิ่มขึ้น โดยผ่าน 3 จังหวัดภาคใต้เพื่อส่งต่อไปยังประเทศที่สาม ได้แก่ จีน เวียดนาม
5. ส่งออกไปเวียดนาม ลาว มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เพื่อส่งต่อไปยังประเทศที่สาม ได้แก่ จีน

มาตรการ

1. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายส่งเสริมการปลูกในเขตเหมาะสม (Zoning) และตามแผนที่เกษตร (Agri - Map) ในลักษณะระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ตามระบบ GAP ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
2. ดำเนินการตามยุทธศาสตร์พัฒนาผลไม้ไทยปี 2558-2562 โดยระยะที่ 1 (ปี 2558-2560) เน้นการจัดตั้งกลุ่มสร้างเครือข่ายและส่งเสริมความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกรผู้ผลิตไม้ผลคุณภาพในพื้นที่การผลิตตามเขตความเหมาะสม (Zoning) และระยะที่ 2 (ปี 2561-2562) เน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผลไม้แปรรูปในการขยายตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ
3. บริหารจัดการอุปทานให้สอดคล้องกับอุปสงค์ โดยจังหวัดและ Single Command ระดับจังหวัดมีเกษตรกรจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแล
4. ลดต้นทุนการผลิตโดยลดการใช้ปัจจัยการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อไร่ เพิ่มการบริหารจัดการวางแผนและเพิ่มช่องทางการตลาด

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกมะพร้าวของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่ละ

ปี 2559												แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
		0.03	4.04	20.49	28.22	12.92	10.66	13.66	9.41	0.25	0.32	จันทบุรี ตราด นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี นราธิวาส

ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
 ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

ปลูก: ตลอดปีโดยเฉพาะช่วงต้นฤดูฝน

เก็บเกี่ยว: มี.ค.-ธ.ค. (พ.ค.-มิ.ย. เป็นช่วงผลผลิตออกมา)

เงาะ

การผลิต			
รายการ	2557	2558	2559
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	47,368	47,443	46,585
2. เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	284,626	278,071	270,914
3. ผลผลิต (ตัน)	322,748	313,870	214,474
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	1,134	1,129	792
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	9,432	9,445	12,375
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
เงาะโรงเรียนคละ	18,340	22,070	34,200
7. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	8,908	12,625	21,825
8. มาตรฐาน			
มาตรฐานสินค้าเกษตรเงาะ มทข. 12-2549			

การค้า			
รายการ	2557	2558	2559
1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	309,600	303,384	206,057
2. ส่งออกรวม (ตันสด) ^{1/}	12,121	12,864	9,542
2.1 เงาะสด			
ปริมาณ (ตัน)	3,882	6,943	2,233
มูลค่า (ล้านบาท)	119.61	182.62	112.07
2.2 เงาะบรรจุภาชนะอัดลม			
ปริมาณ (ตัน)	2,404	2,063	2,305
มูลค่า (ล้านบาท)	145.97	130.19	157.70
2.3 เงาะสดใส่สับประรดในน้ำเชื่อม			
ปริมาณ (ตัน)	6,826	4,295	5,751
มูลค่า (ล้านบาท)	277.84	194.16	279.24
3. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) ^{1/}			
3.1 เงาะสด	30,807	26,302	50,188
3.2 เงาะบรรจุภาชนะอัดลม	60,725	63,105	68,422
3.3 เงาะสดใส่สับประรดในน้ำเชื่อม	40,701	45,211	48,558
4. คู่ค้าที่สำคัญ			
4.1 เงาะสด		สหรัฐอเมริกา ออมาฮ่า โอมาฮ่า	
4.2 เงาะบรรจุภาชนะอัดลม		ซาอุดีอาระเบีย	
4.3 เงาะสดใส่สับประรดในน้ำเชื่อม		จีน เมียนมา กัมพูชา	
4.4 เงาะสดใส่สับประรดในน้ำเชื่อม		สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ มาเลเซีย	
5. คู่แข่งที่สำคัญ			
อินโดนีเซีย เวียดนาม			

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อ 1-4 ปี 2559 ข้อมูลเบื้องต้น

2 อัตราแปลง เงาะสด 1.34 กก. = เงาะบรรจุภาชนะอัดลม 1 กก.

เงาะสด 0.734 กก. = เงาะสดใส่สับประรดในน้ำเชื่อม 1 กก.

การผลิต

เนื้อที่ให้ผล ปี 2559 ลดลงจากปี 2558 เนื่องจากเกษตรกรโค่นต้นเงาะทิ้ง เพื่อเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่น เช่น ทุเรียน ส้มเขียวหวาน สับประรด ปาล์มน้ำมัน และมันสำปะหลังโรงงาน ประกอบกับในปีนี้มีสภาพอากาศร้อนและแห้งแล้ง ทำให้ต้นเงาะในบางพื้นที่ยืนต้นตาย ผลผลิตและผลผลิตต่อไร่ลดลง เนื่องจากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวย สภาพอากาศที่ร้อนจัด และกระทบแล้ง ปริมาณน้ำฝนไม่เพียงพอในการสะสมอาหารของต้นเงาะ ส่งผลให้การออกดอกน้อยกว่าปีที่แล้ว

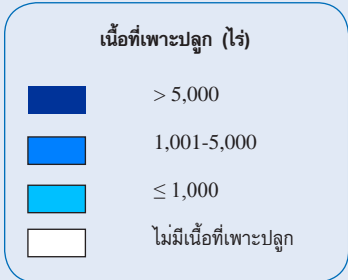
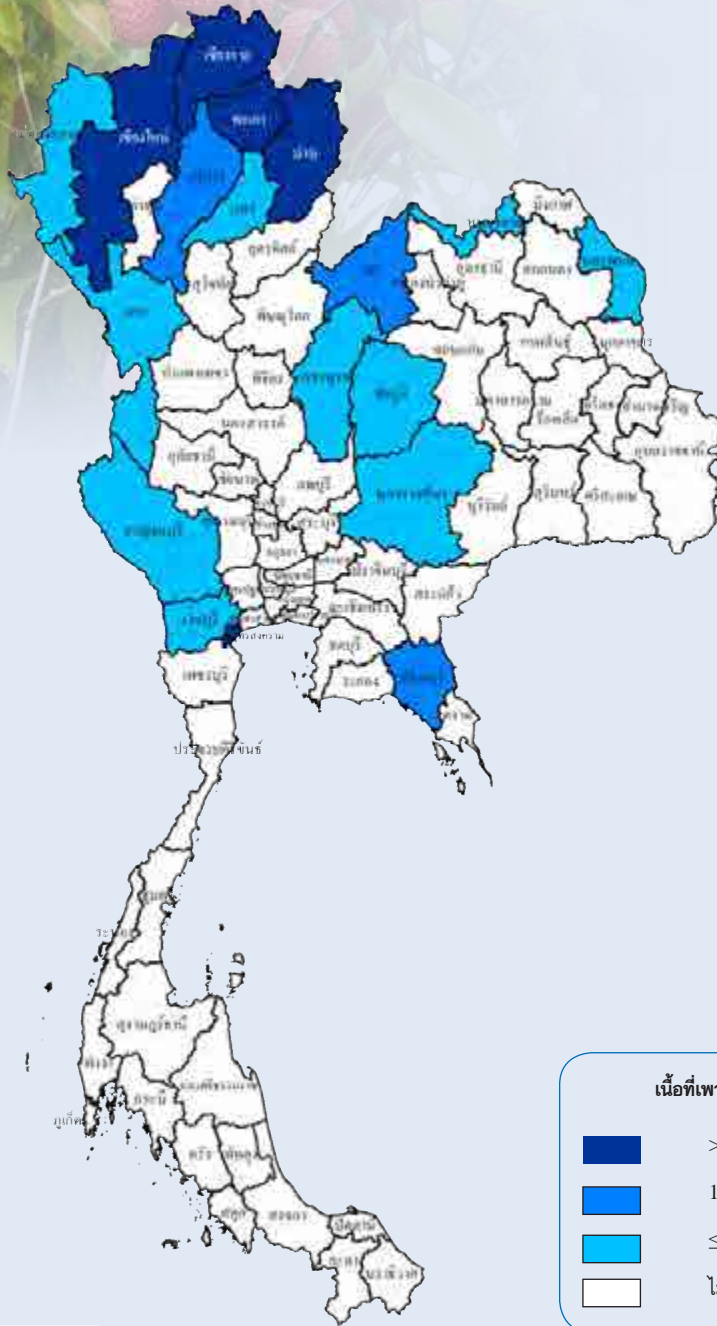
การตลาด

- ตลาดใหม่ที่มีศักยภาพสำหรับเงาะสด ได้แก่ โอมาฮ่า และกาตาร์ เงาะบรรจุภาชนะอัดลม ได้แก่ ฝรั่งเศส และเกาหลีใต้ เงาะสดใส่สับประรดในน้ำเชื่อม ได้แก่ จีน และปากีสถาน
- การส่งออกเงาะสดไปสหรัฐอเมริกา ต้องผ่านการฉายรังสีผลไม้ที่ระดับ 400 เกรย์

มาตรการ

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายส่งเสริมการปลูกในเขตเหมาะสม (Zoning) และตามแผนที่เกษตร (Agri - Map) ในลักษณะระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ตามระบบ GAP ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
- ดำเนินการตามยุทธศาสตร์พัฒนาผลไม้ไทยปี 2558-2562 โดยระยะที่ 1 (ปี 2558-2560) เน้นการจัดตั้งกลุ่มสร้างเครือข่ายและส่งเสริมความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกรผู้ผลิตไม้ผลคุณภาพในพื้นที่เหมาะสม (Zoning) และระยะที่ 2 (ปี 2561-2562) เน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผลไม้แปรรูปในการขยายตลาดทั้งในและต่างประเทศ
- บริหารจัดการอุปทานให้สอดคล้องกับอุปสงค์ โดยจังหวัด และ Single Command ระดับจังหวัด มีเกษตรกรจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแล
- ลดต้นทุนการผลิตโดยลดการใช้ปัจจัยการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อไร่ เพิ่มการบริหารจัดการวางแผนและเพิ่มช่องทางทางการตลาด

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกลิ้นจี่ของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่ละ

ปี 2559											แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก	
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
		1.18	2.94	6.91	1.53	55.43	26.16	5.85				เชียงใหม่ เชียงราย น่าน พะเยา สมุทรสงคราม

- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

ปลูก: ตลอดปีโดยเฉพาะช่วงต้นฤดูฝน

เก็บเกี่ยว: มี.ค.-ก.ย. (ก.ค.-ส.ค. เป็นช่วงผลผลิตออกมาก)

การผลิต			
รายการ	2557	2558	2559
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	25,888	25,385	24,894
2. เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	125,931	124,545	122,124
3. ผลผลิต (ตัน)	65,533	52,331	32,785
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	520	420	268
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	13,819	15,642	23,826
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
ลิ้นจี่พันธุ์ฮวยเกรด A	11,700	15,770	27,590
7. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	-2,119	128	3,764
8. มาตรฐาน			
มาตรฐานสินค้าเกษตรลิ้นจี่ มกษ. 7-2549			

การค้า			
รายการ	2557	2558	2559
1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	50,856	48,685	22,552
2. ส่งออก (ตันสด) ^{1/}	16,456	9,926	10,234
2.1 ลิ้นจี่สด			
ปริมาณ (ตัน)	8,138	4,260	4,748
มูลค่า (ล้านบาท)	137	73	98
2.2 ลิ้นจี่บรรจุภาชนะอัดลม			
ปริมาณ (ตัน)	8,139	5,611	5,371
มูลค่า (ล้านบาท)	429	308	303
2.3 ลิ้นจี่อบแห้ง			
ปริมาณ (ตัน)	13	3	8
มูลค่า (ล้านบาท)	2	1	1
2.4 ลิ้นจี่แช่แข็ง			
ปริมาณ (ตัน)	49	23	33
มูลค่า (ล้านบาท)	3	2	3
3. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) ^{1/}			
3.1 ลิ้นจี่สด	16,786	17,229	20,685
3.2 ลิ้นจี่บรรจุภาชนะอัดลม	52,700	54,847	56,493
3.3 ลิ้นจี่อบแห้ง	173,828	183,939	98,114
3.4 ลิ้นจี่แช่แข็ง	62,513	93,575	93,608
4. คู่ค้าที่สำคัญ			
4.1 ลิ้นจี่สด	จีน อินโดนีเซีย มาเลเซีย		
4.2 ลิ้นจี่บรรจุภาชนะอัดลม	สหรัฐอเมริกา มาเลเซีย อินโดนีเซีย		
4.3 ลิ้นจี่อบแห้ง	สิงคโปร์ ญี่ปุ่น ลาว		
4.4 ลิ้นจี่แช่แข็ง	ฝรั่งเศส เยอรมนี		
5. คู่แข่งที่สำคัญ	จีน เวียดนาม		

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: การผลิต ข้อ 1-4 ปี 2559 ข้อมูลเบื้องต้น

การผลิต

เนื้อที่ให้ผล ปี 2559 ลดลงจากปี 2558 เนื่องจากเกษตรกรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่น เช่น กาแฟ ลำไย และบางส่วนเปลี่ยนไปปลูกพืชไร่ ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สับปะรดโรงงาน และมันสำปะหลังโรงงาน สำหรับผลผลิตและผลผลิตต่อไร่ลดลง เนื่องจากสภาพภูมิอากาศไม่เอื้ออำนวย และกระทบแล้งในช่วงติดผล ทำให้ต้นลิ้นจี่ สลัดผลทิ้ง บางส่วนผลแห้งเนือย ผลผลิตไม่ได้คุณภาพและขนาดตามที่ตลาดต้องการ

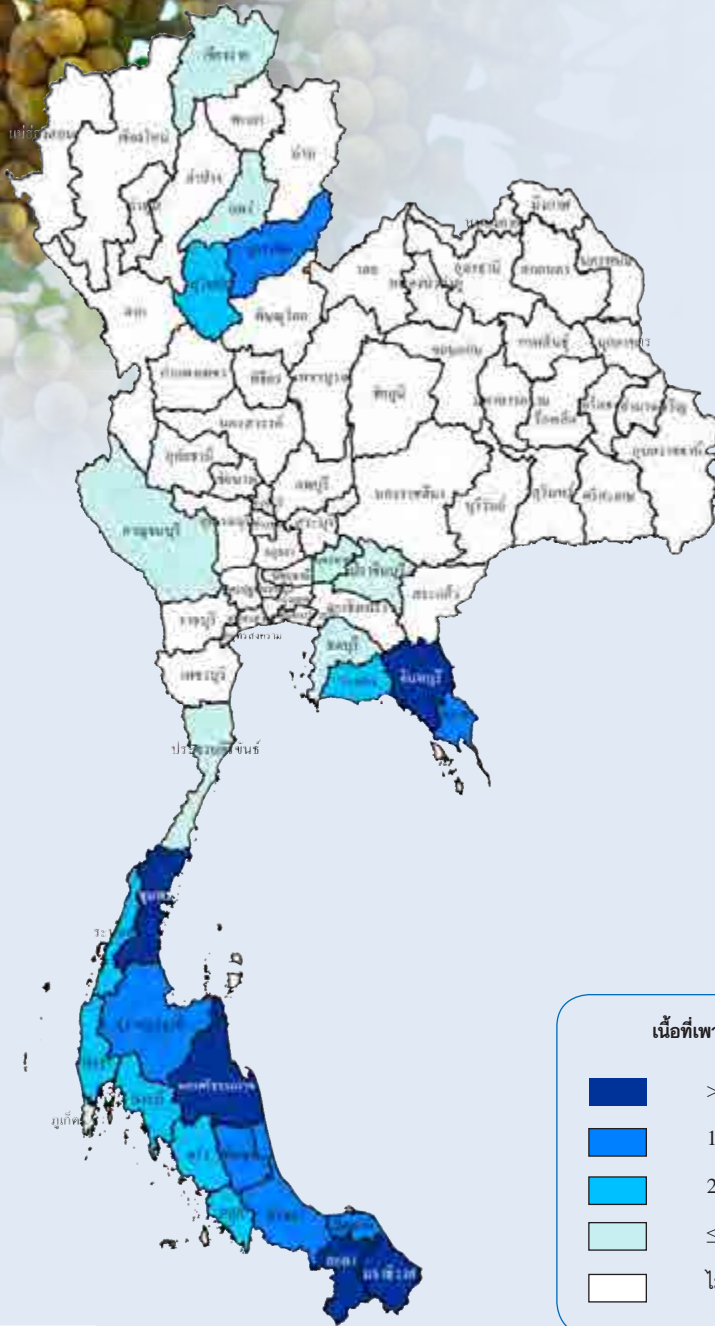
การตลาด

1. ตลาดที่มีศักยภาพสำหรับลิ้นจี่สด ได้แก่ บาห์เรน กาตาร์ และฝรั่งเศส ลิ้นจี่บรรจุภาชนะอัดลม ได้แก่ บราซิล และเนเธอร์แลนด์
2. การส่งออกลิ้นจี่ไปยังเวียดนามต้องยื่นรายละเอียดเกี่ยวกับ GAP, GMP และโรกรมซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ตั้งแต่ปี 2559 เป็นต้นไป
3. การส่งออกลิ้นจี่ไปออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ อนุญาตนำเข้าลิ้นจี่ที่ผ่านการฉายรังสีแกมมา

มาตรการ

1. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายส่งเสริมการปลูกในเขตเหมาะสม (Zoning) และตามแผนที่เกษตร (Agri - Map) ในลักษณะระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ตามระบบ GAP ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
2. ดำเนินการตามยุทธศาสตร์พัฒนาผลไม้ไทยปี 2558-2562 โดยระยะที่ 1 (ปี 2558-2560) เน้นการจัดตั้งกลุ่มสร้างเครือข่ายและส่งเสริมความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกรผู้ผลิตไม้ผลคุณภาพในพื้นที่การผลิตตามเขตความเหมาะสม (Zoning) และระยะที่ 2 (ปี 2561-2562) เน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผลไม้แปรรูปในการขยายตลาดทั้งในและต่างประเทศ
3. บริหารจัดการอุปทานให้สอดคล้องกับอุปสงค์ โดยจังหวัด และ Single Command ระดับจังหวัด มีเกษตรกรจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแล
4. ลดต้นทุนการผลิตโดย ลดการใช้ปัจจัยการผลิตเพิ่มผลผลิตต่อไร่ เพิ่มการบริหารจัดการ วางแผนและเพิ่มช่องทางทางการตลาด

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกลองกองของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่ละ

ปี 2559											แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก	
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
			1.38	7.09	19.57	9.30	6.15	23.90	29.65	2.96		จันทบุรี นราธิวาส ยะลา ชุมพร นครศรีธรรมราช

- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

การผลัด				การกำ			
รายการ	2557	2558	2559	รายการ	2557	2558	2559
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	119,477	112,914	108,287	1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	177,283	137,894	126,494
2. เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	361,277	351,877	342,910	2. ส่งออก ^{1/}			
3. ผลผลิต (ตัน)	177,978	138,221	130,140	लगकगสด			
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	493	393	380	ปริมาณ (ตัน)	695	1,445	2,293
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	21,176	25,936	26,705	มูลค่า (ล้านบาท)	15.65	25.75	34.14
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)				3. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) ^{1/}	22,505	17,820	14,887
लगकगคละ	13,270	20,480	42,940	4. คู่ค้าที่สำคัญ	เวียดนาม สิงคโปร์ ักมพูชา		
7. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	-7,906	-5,456	16,235	5. คู่แข่งสำคัญ	มาเลเซีย		
8. มาตรฐาน							
มาตรฐานสินค้าเกษตรलगकग มกษ. 11-2549							

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: การผลัด ข้อ 1-4 ปี 2559 ข้อมูลเบื้องต้น

การผลัด

เนื้อที่ให้ผล ปี 2559 ลดลงจากปี 2558 โดยเฉพาะในแหล่งผลัดใหญ่ในภาคกลางและภาคใต้ โดยเกษตรกรไค่นต้นलगकगที่ปลูกแซมกับไม้ผลอื่น เช่น ทุเรียน เพื่อให้ต้นทุเรียนมีพื้นที่สำหรับขยายขนาดต้น และได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ทำให้ต้นलगकกบางส่วนยืนต้นตาย ยกเว้นทางภาคเหนือ เนื้อที่ยืนต้นเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เนื่องจากเกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนดินลงสาดเป็นलगकกที่ขายราคาสูงกว่าแทน สำหรับผลผลิตต่อไร่ลดลง เนื่องจากलगकกได้รับผลกระทบจากภัยแล้งและอากาศแปรปรวน ปริมาณน้ำฝนน้อยกว่าปกติตั้งแต่ปลายปี 2558 ต่อเนื่องมาจนถึงปี 2559 ทำให้ต้นलगकกขาดน้ำ บางส่วนดอกแห้งและร่วง ส่วนที่ติดผลแล้วผลมีขนาดเล็กส่งผลให้ผลผลิตลดลง

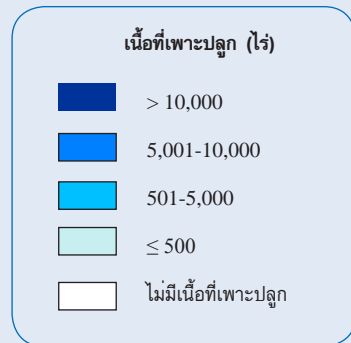
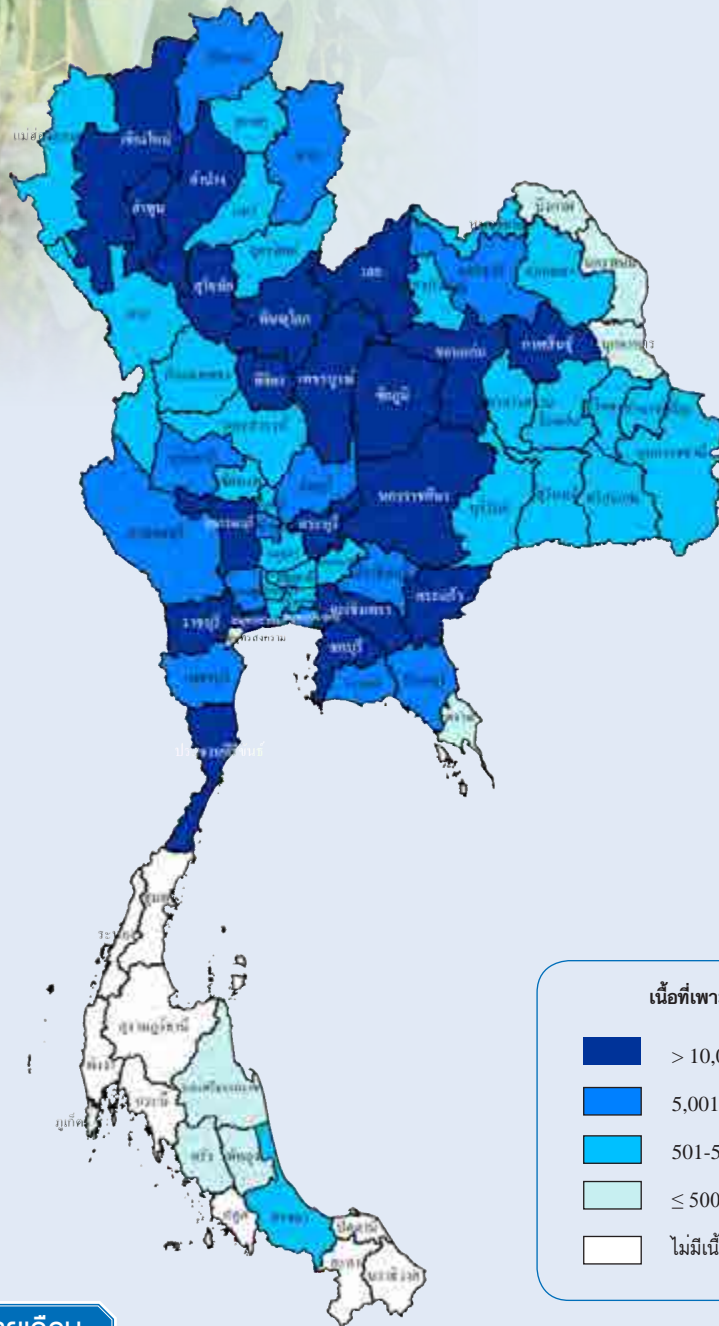
การตลาด

1. ตลาดทั้งในและต่างประเทศ มีความต้องการอย่างต่อเนื่อง แต่มีปัญหาแมลงที่ติดไปกับช่อผล
2. มีการกระจายผลผลิตออกนอกพื้นที่ของ 3 จังหวัดชายแดนใต้ โดยผ่านบริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด
3. ตลาดที่มีศักยภาพการส่งออกเพิ่มขึ้นได้แก่ ลาว สวีเดน และสหรัฐอเมริกาบอเมริกา

มาตรการ

1. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายส่งเสริมการปลูกในเขตเหมาะสม (Zoning) และตามแผนที่เกษตร (Agri - Map) ในลักษณะระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ตามระบบ GAP ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
2. ดำเนินการตามยุทธศาสตร์พัฒนาผลไม้ไทยปี 2558-2562 โดยระยะที่ 1 (ปี 2558-2560) เน้นการจัดตั้งกลุ่มสร้างเครือข่ายและส่งเสริมความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกรผู้ผลัดไม้ผลคุณภาพ ในพื้นที่การผลิตตามเขตความเหมาะสม (Zoning) และระยะที่ 2 (ปี 2561-2562) เน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผลไม้แปรรูปในการขยายตลาดทั้งในและต่างประเทศ
3. บริหารจัดการอุปทานให้สอดคล้องกับอุปสงค์ โดยจังหวัด และ Single Command ระดับจังหวัด มีเกษตรกรจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแล
4. ลดต้นทุนการผลิตโดย ลดการใช้ปัจจัยการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อไร่เพิ่มการบริหารจัดการวางแผนและเพิ่มช่องทางการตลาด

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกมะม่วงของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่ละ

ปี 2559												แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
5.96	9.21	10.15	22.58	20.03	21.11	3.84	1.71	1.98	2.10	0.91	0.42	พิษณุโลก เลย เชียงใหม่ นครราชสีมา ประจวบคีรีขันธ์

- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

หมายเหตุ : ร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนจากกรมส่งเสริมการเกษตร

การผลิต			
รายการ	2557	2558	2559
1. เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	1,979,842	1,971,370	1,964,662
2. ผลผลิต (ตัน)	2,759,900	2,582,495	2,559,955
3. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	1,394	1,310	1,303
4. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	5,349	5,617	5,354
5. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
มะม่วงคละ	22,132	26,430	35,980
6. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	16,783	20,813	30,626
7. มาตรฐาน			
7.1 มาตรฐานสินค้าเกษตรมะม่วง มกษ. 5-2558			
7.2 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมน้ำมะม่วงในภาชนะบรรจุ มอก. 519 - 2527			

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อ 1-3 ปี 2559 ข้อมูลพยากรณ์

2. อัตราแปลง มะม่วงสด 10 กก. = มะม่วงอบแห้ง 1 กก.

การค้า			
รายการ	2557	2558	2559
1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	2,670,935	2,511,420	2,488,867
2. ส่งออกรวม (ตันสด) ^{1/}	88,965	71,075	71,088
2.1 มะม่วงสด			
ปริมาณ (ตัน)	45,544	33,903	33,347
มูลค่า (ล้านบาท)	1,270	1,211	1,223
2.2 มะม่วงบรรจุภาชนะอัดลม			
ปริมาณ (ตัน)	29,136	26,907	28,026
มูลค่า (ล้านบาท)	1,308	1,268	1,405
2.3 มะม่วงอบแห้ง			
ปริมาณ (ตัน)	1,038	628	731
มูลค่า (ล้านบาท)	241	191	207
2.4 มะม่วงแช่แข็ง			
ปริมาณ (ตัน)	3,904	3,985	2,409
มูลค่า (ล้านบาท)	423	480	365
3. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) ^{1/}			
3.1 มะม่วงสด	27,882	35,723	36,676
3.2 มะม่วงบรรจุภาชนะอัดลม	44,898	47,125	50,143
3.3 มะม่วงอบแห้ง	231,903	304,272	282,954
3.4 มะม่วงแช่แข็ง	108,286	120,397	151,699
4. คู่ค้าที่สำคัญ			
4.1 มะม่วงสด		เกาหลีใต้ เวียดนาม ญี่ปุ่น	
4.2 มะม่วงบรรจุภาชนะอัดลม		ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย	
4.3 มะม่วงอบแห้ง		สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ เยอรมนี	
4.4 มะม่วงแช่แข็ง		ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ เนเธอร์แลนด์	
5. คู่แข่งที่สำคัญ			ฟิลิปปินส์ อินเดีย

การผลิต

เนื้อที่ให้ผล ปี 2559 ลดลงจากปี 2558 เนื่องจากเกษตรกรโค่นต้นมะม่วงที่มีอายุมาก ให้ผลผลิตน้อย และบางส่วนที่ยืนต้นตาย จากภัยแล้งต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2558 เพื่อปลูกใหม่ รวมทั้งบางแหล่งผลิตมีการเปลี่ยนแปลงจากพื้นที่เกษตรเป็นพื้นที่อุตสาหกรรม สำหรับผลผลิตต่อไร่ลดลง จากสภาพอากาศร้อน ฝนล่าช้า และปริมาณน้ำฝนน้อย ทำให้หลายแหล่งผลิตที่อาศัยน้ำฝน ได้รับน้ำไม่เพียงพอ ต้นไม่สมบูรณ์ ออกดอกน้อย ผลที่ได้มีขนาดเล็ก ส่งผลให้ผลผลิตลดลง

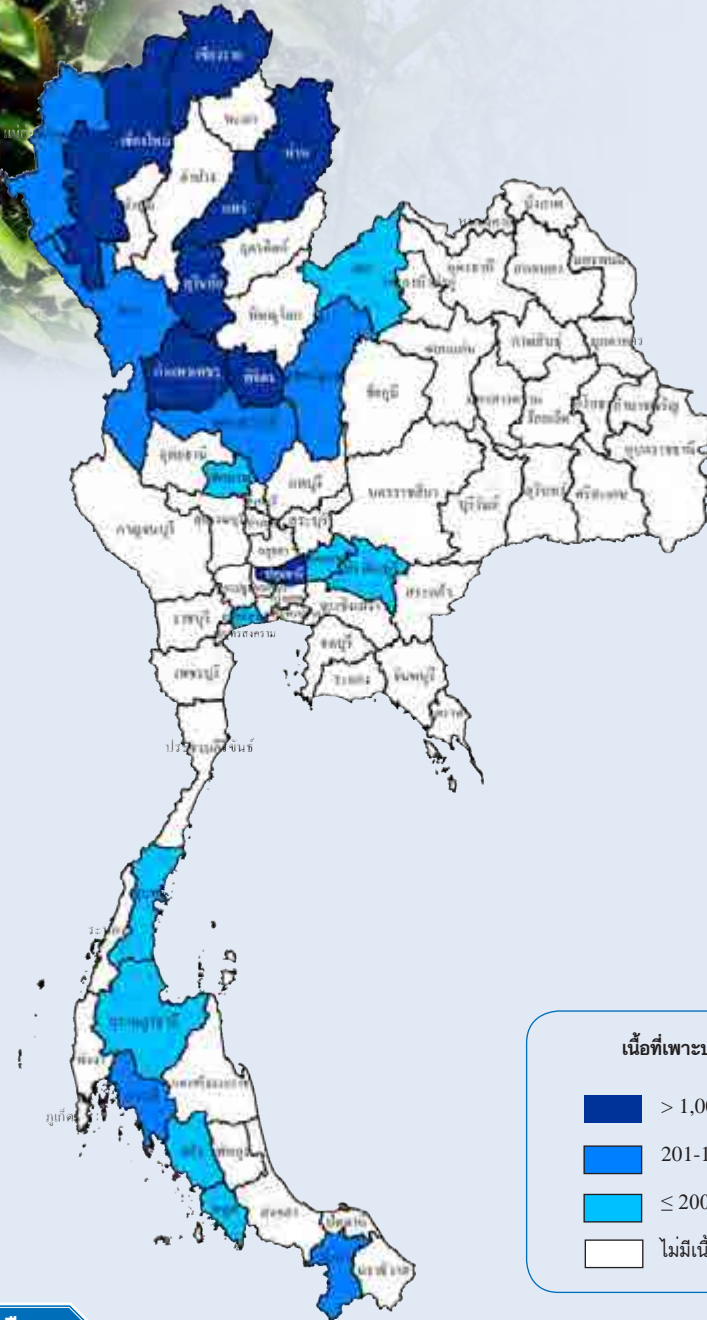
การตลาด

1. บริเวณในประเทศร้อยละ 98 ในรูปผลสด
2. ตลาดที่มีศักยภาพสำหรับมะม่วงน้ำดอกไม้ คือ ญี่ปุ่นและเกาหลีใต้
3. ฟิลิปปินส์เป็นคู่แข่งสำคัญ ในตลาดเกาหลีใต้
4. เมียนมาเพิ่มการปลูกมะม่วงพันธุ์เสงตาโลน เพื่อส่งออกไปยังจีนและสิงคโปร์
5. เพิ่มการค้าชายแดนกับตลาดเวียดนาม มาเลเซีย และลาว
6. มะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้คั่งบางกะเจ้า ขึ้นทะเบียนเป็นสินค้า GI
7. อินโดนีเซียกำหนดมาตรการคาร์บอนรองการนำเข้า (RIPH) มะม่วงไทย

มาตรการ

1. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายส่งเสริมการปลูกในเขตเหมาะสม (Zoning) และตามแผนที่เกษตร (Agri - Map) ในลักษณะระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ตามระบบ GAP ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
2. ดำเนินการตามยุทธศาสตร์พัฒนาผลไม้ไทย ปี 2558-2562 โดยระยะที่ 1 (ปี 2558-2560) เน้นการจัดตั้งกลุ่มสร้างเครือข่ายและส่งเสริมความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกรผู้ผลิตไม่ผลคุณภาพในพื้นที่เหมาะสม (Zoning) และระยะที่ 2 (ปี 2561-2562) เน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผลไม้แปรรูปในการขยายตลาดทั้งในและต่างประเทศ
3. บริหารจัดการอุปทานให้สอดคล้องกับอุปสงค์ โดยจังหวัดและ Single Command ระดับจังหวัด มีเกษตรกรจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแล
4. ลดต้นทุนการผลิตโดยลดการใช้ปัจจัยการผลิต เพิ่มผลผลิต ต่อไร่ เพิ่มการบริหารจัดการ วางแผน และเพิ่มช่องทางการตลาด

กาแฟสดงาหลังเพาะปลูกส้มเขียวหวานของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่ละ

ปี 2559												แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
19.39	13.41	5.38	1.61	4.19	0.16	1.09	0.81	0.11	0.58	18.12	35.15	สุโขทัย เชียงใหม่ แพร่ กำแพงเพชร เชียงราย

- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

การผลิต				การค้า			
รายการ	2557	2558	2559	รายการ	2557	2558	2559
1. จำนวนครีวเรือน (ครีวเรือน)	5,012	4,888	5,333	1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	130,332	137,127	148,272
2. เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	81,330	78,541	80,759	2. ส่งออก (ตันสด) ^{1/}	6,678	3,547	4,507
3. ผลผลิต (ตัน)	137,010	140,674	152,779	2.1 ส้มเขียวหวานสด			
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	1,685	1,791	1,892	ปริมาณ (ตัน)	321	721	546
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	13,235	12,927	12,291	มูลค่า (ล้านบาท)	5.59	20.44	10.88
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)				2.2 ส้มแมนดารินสด			
ส้มเขียวหวานคละ	33,590	39,920	46,670	ปริมาณ (ตัน)	219	358	494
7. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	20,355	26,993	34,379	มูลค่า (ล้านบาท)	4.27	32.21	24.84
8. มาตรฐาน				2.3 ส้มเปลือกบางอื่นๆ สด			
มาตรฐานสินค้าเกษตรส้มเปลือกอ่อน มกษ. 14-2550				ปริมาณ (ตัน)	6,101	2,388	3,347
				มูลค่า (ล้านบาท)	216.26	77.21	79.27
				2.4 ส้มอื่นๆ สด			
				ปริมาณ (ตัน)	37	80	119
				มูลค่า (ล้านบาท)	3.84	3.01	3.35
				3. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) ^{1/}			
				3.1 ส้มเขียวหวานสด	17,396	28,355	19,946
				3.2 ส้มแมนดารินสด	19,507	89,885	50,232
				3.3 ส้มเปลือกบางอื่นๆ สด	35,443	32,332	23,683
				4. คู่ค้าที่สำคัญ			
				4.1 ส้มเขียวหวานสด	ลาว อ่องกง กัมพูชา		
				4.2 ส้มแมนดารินสด	เมียนมา จีน อ่องกง		
				4.3 ส้มเปลือกบางอื่นๆ สด	เวียดนาม ลาว แคนาดา		
				5. คู่แข่งที่สำคัญ	จีน เวียดนาม ฟิลิปปินส์		

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: 1. การผลิต ชื่อ 1-4 ปี 2559 ข้อมูลเบื้องต้น

การผลิต

เนื้อที่ให้ผล ปี 2559 เพิ่มขึ้นจากปี 2558 เนื่องจากเกษตรกรเริ่มหันกลับมาฟื้นฟูสวนส้มหลังจากสามารถจัดการควบคุมโรคและแมลงรวมทั้งโรคกรีนนิ่งได้ โดยการใช้ยาปฏิชีวนะต้านไวรัสและแบคทีเรียผสมน้ำฉีดเข้าต้นส้มซึ่งสามารถลดการแพร่ระบาดของโรคและแมลงลงได้ สำหรับผลผลิตและผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น เนื่องจากราคาที่เกษตรกรขายได้อยู่ในเกณฑ์ดีจึงให้เกษตรกรดูแลใส่ปุ๋ยเพิ่มขึ้น

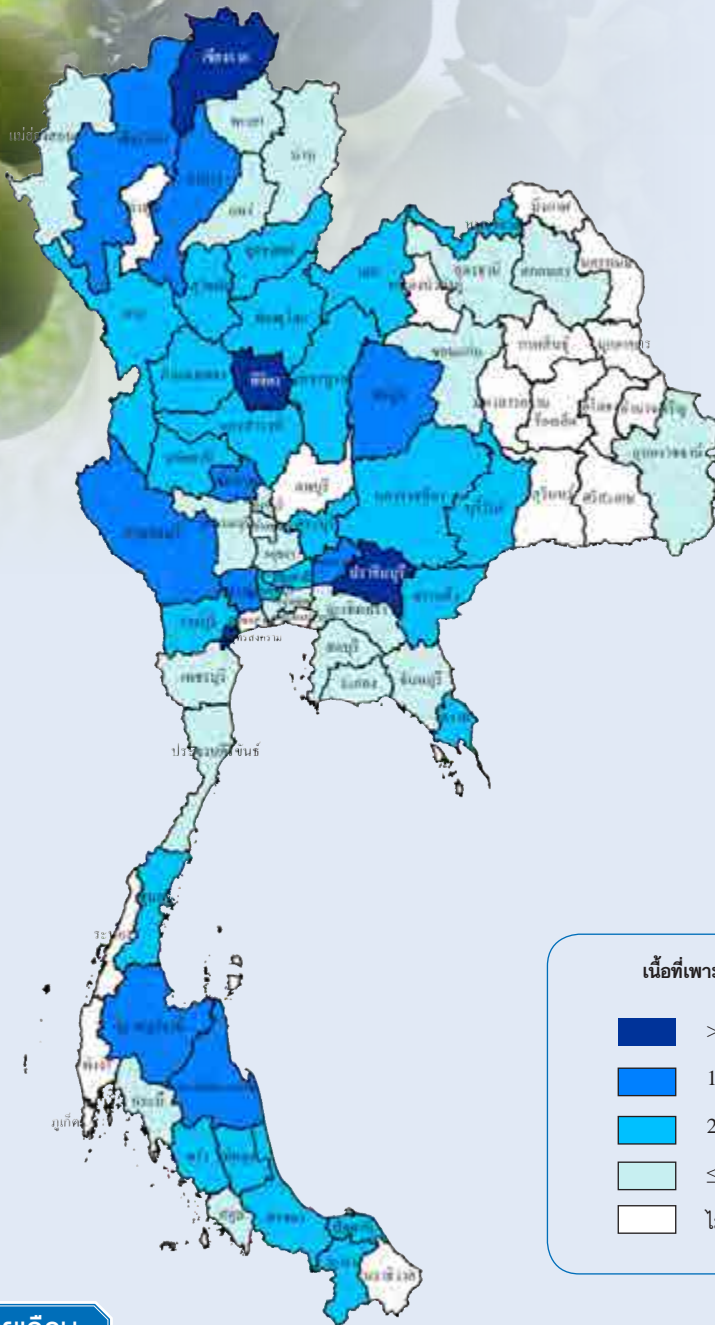
การตลาด

1. บริโภคภายในประเทศร้อยละ 96 ของผลผลิตสดทั้งหมด
2. นำเข้าส้มแมนดารินจากจีนร้อยละ 90 ในช่วงเดือนตุลาคม-มีนาคม
3. การส่งออกส่วนใหญ่ อยู่ในรูปผลิตภัณฑ์น้ำส้มต่าง ๆ
4. เวียดนามมีศักยภาพในการผลิตและแข่งขันเพิ่มขึ้น
5. อินโดนีเซียใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS) ว่าด้วยความปลอดภัยด้านอาหาร โดยการควบคุมการนำเข้า

มาตรการ

1. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายส่งเสริมการปลูกในเขตเหมาะสม (Zoning) และตามแผนที่เกษตร (Agri - Map) ในลักษณะระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ตามระบบ GAP ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
2. ลดต้นทุนการผลิตโดย ลดการใช้ปัจจัยการผลิตเพิ่มผลผลิตต่อไร่ เพิ่มการบริหารจัดการวางแผนและเพิ่มช่องทางทางการตลาด
3. สร้างมาตรฐานสุขอนามัยและระบบรับรองคุณภาพ และสร้างระบบการบริหารจัดการด้านการผลิตและการตลาดให้มีประสิทธิภาพ
4. สร้างมูลค่า (Value Creation) โดยพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกส้มโอของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่/ไร่

ปี 2559												แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
9.62	10.24	8.20	10.19	8.37	6.32	5.78	22.47	6.45	7.93	4.01	0.42	สมุทรสงคราม พิจิตร ปราจีนบุรี เชียงราย นครปฐม

- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

การผลิต			
รายการ	2557	2558	2559
1. เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	169,906	169,374	168,963
2. ผลผลิต (ตัน)	234,980	226,114	240,265
3. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	1,383	1,335	1,422
4. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	8,745	9,013	8,518
5. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
ส้มโอพันธุ์ทองดีขนาดกลาง	31,210	36,180	33,650
6. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	22,465	27,167	25,132
7. มาตรฐาน			
มาตรฐานสินค้าเกษตรส้มโอ มกอช. 0013-2550			

การค้า			
รายการ	2557	2558	2559
1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	222,457	213,934	221,391
2. ส่งออก ^{1/}			
ส้มโอสด			
ปริมาณ (ตัน)	12,523	12,180	18,874
มูลค่า (ล้านบาท)	227.88	271.63	375.75
3. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) ^{1/}	18,197	22,302	19,909
4. คู่ค้าที่สำคัญ	จีน ฮองกง เวียดนาม		
5. คู่แข่งที่สำคัญ	อิสราเอล เวียดนาม		

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: การผลิต ข้อ 1-3 ปี 2559 ข้อมูลพยากรณ์

การผลิต

เนื้อที่ให้ผล ปี 2559 ลดลงจากปี 2558 เนื่องจากเกษตรกรโค่นต้นส้มโออายุมากเพื่อปลูกใหม่ และบางส่วนปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่นที่ให้ผลตอบแทนดีกว่า และดูแลง่ายกว่าแทน สำหรับผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นเนื่องจากราคาอยู่ในเกณฑ์ดีจึงจูงใจให้เกษตรกรดูแลรักษาดีขึ้นและสภาพภูมิอากาศเอื้ออำนวยต่อการติดดอกออกผล

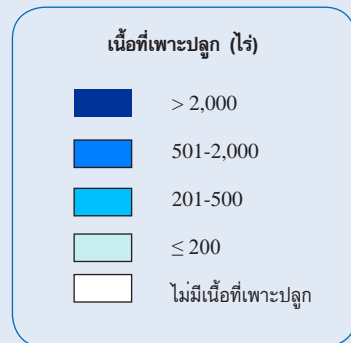
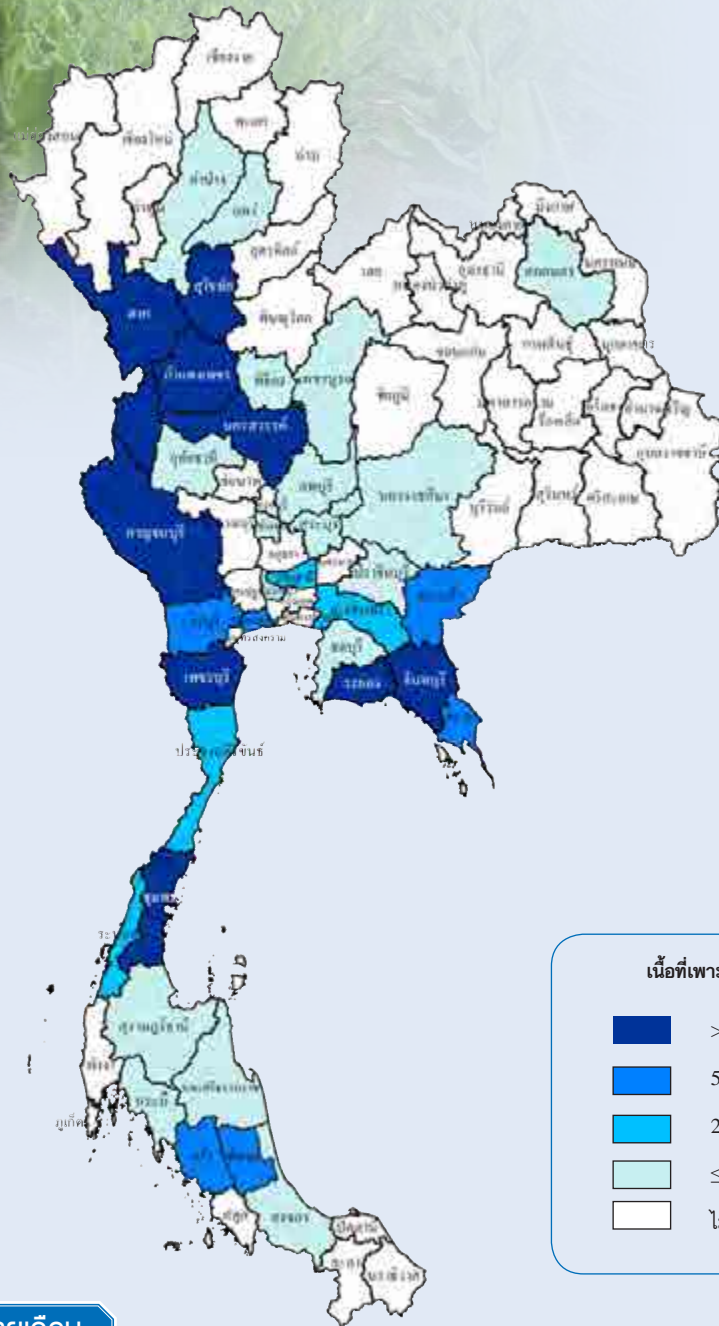
การตลาด

1. มูลค่าการส่งออกไปตลาดจีนประมาณร้อยละ 60 ของการส่งออกทั้งหมด
2. ตลาดที่มีศักยภาพการส่งออกส้มโอเพิ่มขึ้น ได้แก่ ลาว ญี่ปุ่น และเวียดนาม
3. ประเทศคู่ค้าใช้มาตรการที่มีไขว่ห้าง (NTBs และ NTMs) เพิ่มขึ้น เช่น มาตรการสุขอนามัย คำรับรองการนำเข้า ข้อกำหนดทางเทคนิค การค้า การจำกัดจุดนำเข้า ระบบรับรองคุณภาพความปลอดภัย เป็นต้น
4. ในไทยสามารถใช้สิทธิประโยชน์ภายใต้ความตกลง JTEPA การส่งออกไปญี่ปุ่น โดยอัตราภาษีนำเข้าเหลือร้อยละ 0 ในเดือนเมษายน 2560

มาตรการ

1. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายส่งเสริมการปลูกในเขตเหมาะสม (Zoning) และตามแผนที่เกษตร (Agri - Map) ในลักษณะระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ตามระบบ GAP ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
2. ลดต้นทุนการผลิตโดย ลดการใช้ปัจจัยการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อไร่ เพิ่มการบริหารจัดการ วางแผนและเพิ่มช่องทางการตลาด
3. วิจัยและพัฒนาหาพันธุ์ที่มีความต้านทานต่อโรคและแมลงศัตรูพืช
4. ส่งเสริมการส่งออกส้มโอพันธุ์ทองดีเข้าสู่ตลาดญี่ปุ่น

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกกล้วยไข่ของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่/เฮกตาร์

ปี 2559												แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
11.21	11.42	7.90	4.32	4.85	5.62	6.87	13.41	10.63	8.76	13.01	2.00	จันทบุรี นครสวรรค์ เพชรบุรี กาญจนบุรี ตาก

- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

ปลูก: ตลอดปีโดยเฉพาะช่วงต้นฤดูฝน

เก็บเกี่ยว: ม.ค.-ธ.ค. (ส.ค. และ พ.ย. เป็นช่วงผลผลิตออกมาก)

กล้วยไข่

การผลิต			
รายการ	2557	2558	2559
1. เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	50,697	54,765	57,461
2. ผลผลิต (ตัน)	141,672	146,468	129,658
3. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	2,795	2,675	2,256
4. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	4,839	5,202	4,979
5. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
- กล้วยไข่สด	9,787	12,232	13,044
6. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	4,948	7,030	8,065
7. มาตรฐาน			
มาตรฐานสินค้าเกษตรกล้วย มกอช. 0006-2548			

การค้า			
รายการ	2557	2558	2559
1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	115,437	119,312	110,353
2. ส่งออก ^{1/}			
กล้วยไข่สด			
ปริมาณ (ตัน)	26,235	27,156	19,305
มูลค่า (ล้านบาท)	317.08	290.46	220.62
3. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) ^{1/}	12,086	10,696	11,428
4. คู่ค้าที่สำคัญ	จีน เวียดนามฮ่องกง		

ที่มา: ^{1/}สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: การผลิต ข้อ 1- 3 ปี 2559 ข้อมูลพยากรณ์

การผลิต

เนื้อที่ให้ผล ปี 2559 เพิ่มขึ้นจากปี 2558 เนื่องจากมีการส่งออกกล้วยไข่ไปจำหน่ายยังต่างประเทศมากขึ้นทุกปีจึงทำให้เกษตรกรผู้ปลูกกล้วยไข่ขยายเนื้อที่ปลูกในพื้นที่ว่าง ปลูกแซมสวนยางพารา รวมถึงภาครัฐส่งเสริมให้เกษตรกรให้ความสำคัญเรื่องคุณภาพสินค้า รวมถึงกรรมวิธีผลิตที่ปลอดภัยได้มาตรฐาน และพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อการส่งออกให้มีความสวยงามทันสมัย สำหรับผลผลิตต่อไร่ลดลง เนื่องจากสภาพภูมิอากาศไม่เอื้ออำนวย ปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการเจริญเติบโต

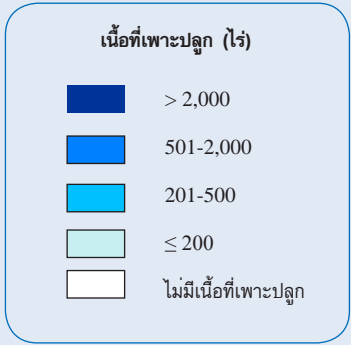
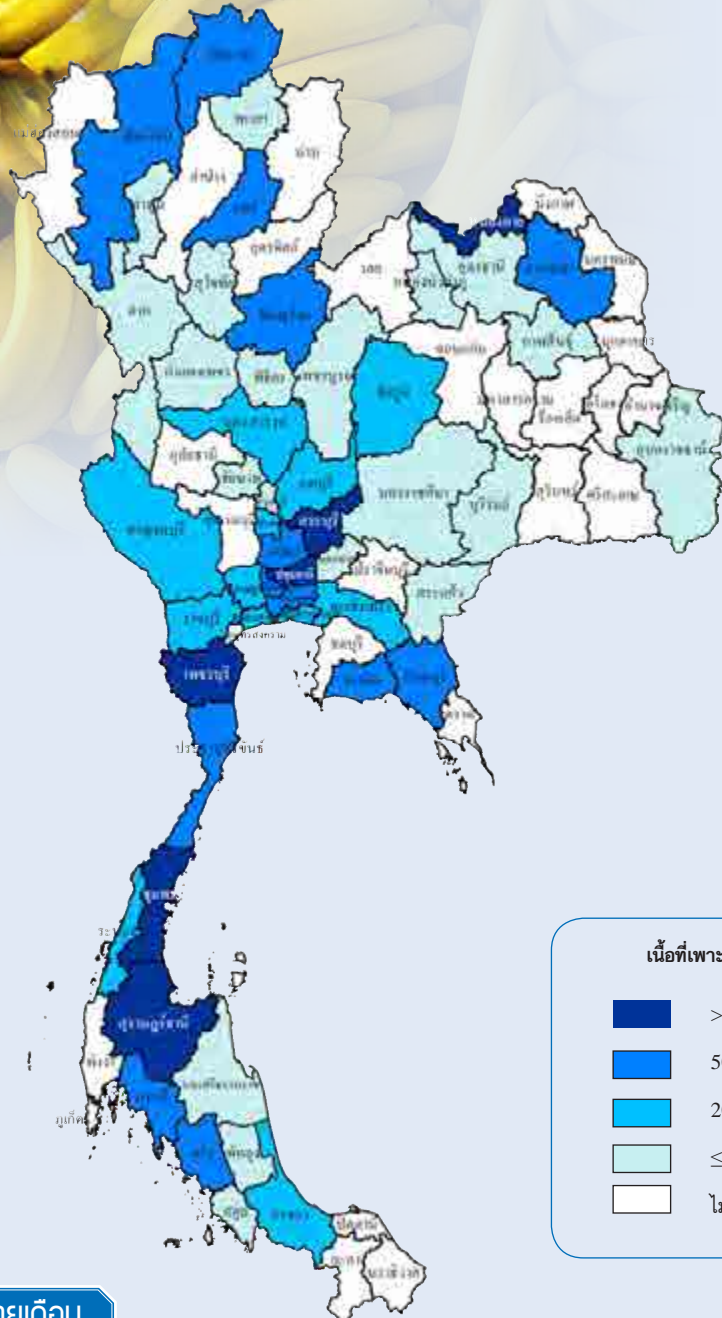
การตลาด

1. ตลาดที่มีศักยภาพ ได้แก่ เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ฮ่องกง เวียดนาม
2. ส่งออกไปตลาดจีนร้อยละ 60 ตลาดในมณฑลเสฉวน มณฑลเจ้อเจียง มณฑลเจียงซู และมณฑลอานฮุย มีการนำเข้าเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะช่วงเทศกาลตรุษจีน
3. ประเทศคู่แข่ง เช่น จีน เวียดนาม การส่งออกขยายตัวเพิ่มขึ้น
4. เกษตรกรภาคตะวันออกปลูกแซมในสวนผลไม้เพิ่มขึ้น

มาตรการ

1. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายส่งเสริมการปลูกในเขตเหมาะสม (Zoning) และตามแผนที่เกษตร (Agri – Map) ในลักษณะระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ตามระบบ GAP ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
2. ลดต้นทุนการผลิตโดย ลดการใช้ปัจจัยการผลิตเพิ่มผลผลิตต่อไร่เพิ่มการบริหารจัดการวางแผนและเพิ่มช่องทางการตลาด
3. เพิ่มการผลิตกล้วยแบบอินทรีย์ (Organic) และจัดระบบซื้อขายการแบบมีสัญญา (Contract Farming)
4. ขยายตลาดในจีนเพิ่มขึ้น และขยายตลาดใหม่ เช่น เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกกล้วยหอมในประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่ละ

ปี 2559												แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
12.43	12.25	13.60	13.90	6.06	4.46	5.41	9.34	7.22	6.06	6.41	2.86	ปทุมธานี เพชรบุรี สุราษฎร์ธานี ชุมพร สระบุรี

- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

ปลูก: ตลอดปีโดยเฉพาะช่วงต้นฤดูฝน

เก็บเกี่ยว: ม.ค.-ธ.ค. (มี.ค.-เม.ย. เป็นช่วงผลผลิตออกมาก)

กล้วยหอม

การผลิต				การค้า			
รายการ	2557	2558	2559	รายการ	2557	2558	2559
1. เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	33,040	34,018	37,020	1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	115,024	110,629	113,703
2. ผลผลิต (ตัน)	116,499	113,926	117,427	2. ส่งออก ^{1/}			
3. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	3,526	3,349	3,172	กล้วยหอมสด			
4. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	4,563	4,985	4,823	ปริมาณ (ตัน)	1,475	3,297	3,725
5. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)				มูลค่า (ล้านบาท)	45.15	99.17	81.40
กล้วยหอมทองขนาดใหญ่	8,333	10,444	12,777	3. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) ^{1/}	30,616	30,075	21,855
6. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	3,770	5,459	7,954	4. คู่ค้าที่สำคัญ	ญี่ปุ่น จีน ลาว		
7. มาตรฐาน				5. คู่แข่งที่สำคัญ	ฟิลิปปินส์ เกาหลีใต้ เวียดนาม คอस्टาริกา		
มาตรฐานสินค้าเกษตรกล้วย มกอช. 0006-2548							

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร
หมายเหตุ: การผลิต ข้อ 1-3 ปี 2559 ข้อมูลพยากรณ์

การผลิต

เนื้อที่ให้ผลปี 2559 เพิ่มขึ้นจากปี 2558 เนื่องจากผู้บริโภครวมทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ยังคงมีความต้องการเพิ่มสูงขึ้น โดยตลาดส่งออกหลักของไทย ได้แก่ ญี่ปุ่น และจีน ซึ่งให้เกษตรกรเน้นการปลูกกล้วยหอมทองแบบปลอดสารพิษ ไม่ใช้สารเคมี ใช้ระบบน้ำหยด งดห่อเครือกล้วย เพื่อให้ได้กล้วยหอมทองที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานเพื่อการส่งออกไปตลาดต่างประเทศ จึงทำให้เกษตรกรขยายพื้นที่ปลูกในสวนผลไม้เดิม และพื้นที่ว่าง ผลผลิตต่อไร่ลดลง เนื่องจากได้รับผลกระทบจากภัยแล้งทำให้ปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการเพาะปลูก

การตลาด

1. ญี่ปุ่น ถือเป็นตลาดสำคัญ มูลค่าส่งออกคิดเป็นร้อยละ 50
2. ความต้องการกล้วยอินทรีย์ (Organic) เพิ่มขึ้นทั้งตลาดในประเทศ และต่างประเทศ
3. ตลาดที่มีศักยภาพ ได้แก่ ตลาดในประเทศ ตลาดจีนและสิงคโปร์
4. เวียดนามมีแนวโน้มเพิ่มการส่งออกมากขึ้นในตลาดจีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สิงคโปร์ และนิวซีแลนด์
5. ประเทศคู่ค้ามีการใช้มาตรการที่มีไขว่คว้า เช่น มาตรการด้านสุขอนามัย คำรับรองการนำเข้า ข้อกำหนดทางเทคนิคการค้า การจำกัดจุดนำเข้า ระบบการรับรองคุณภาพความปลอดภัย

มาตรการ

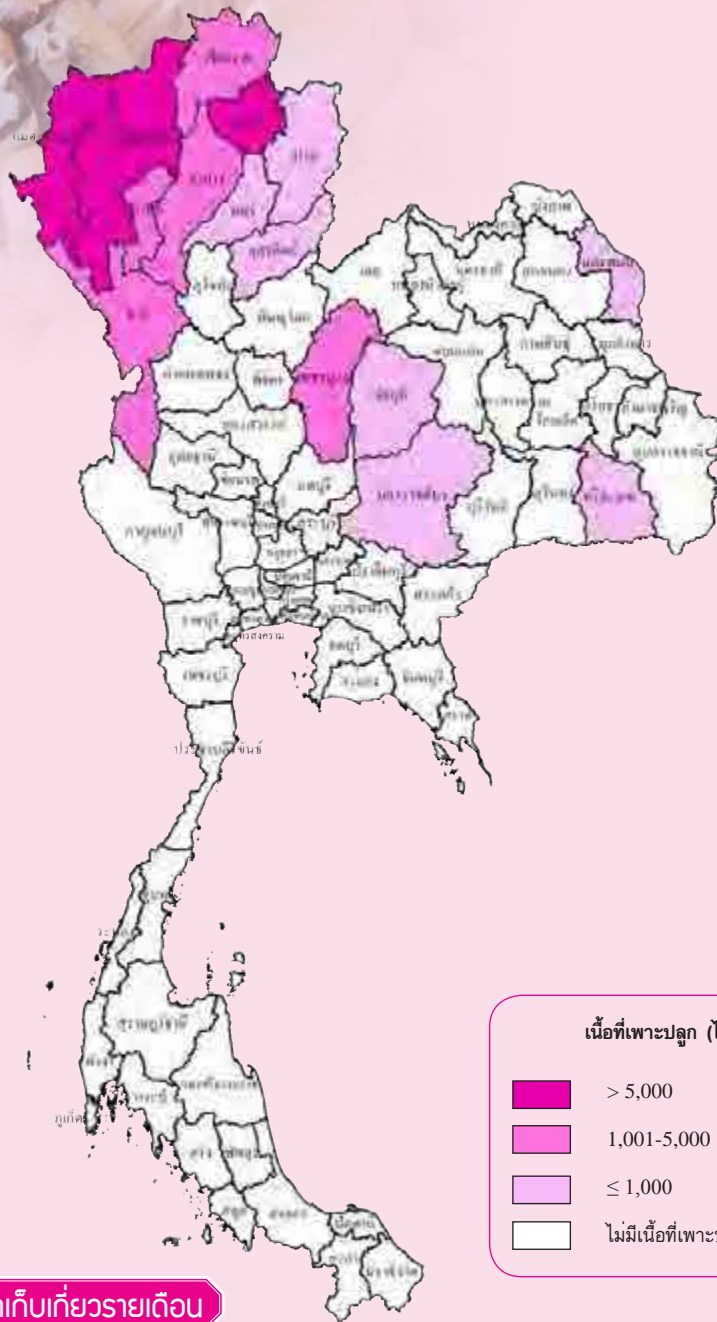
1. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายส่งเสริมการปลูกในเขตเหมาะสม (Zoning) และตามแผนที่เกษตร (Agri - Map) ในลักษณะระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ตามระบบ GAP ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
2. ลดต้นทุนการผลิตโดย ลดการใช้ปัจจัยการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อไร่ เพิ่มการบริหารจัดการวางแผนและเพิ่มช่องทางการตลาด
3. เพิ่มการผลิตกล้วยอินทรีย์ (Organic) และจัดระบบซื้อขายการแบบมีสัญญา (Contract Farming)
4. พัฒนาระบบฐานข้อมูลและการสร้างตราสินค้า
5. เร่งขยายตลาดใหม่ในเกาหลีใต้ และสิงคโปร์

พืชผัก

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกกระเทียมของประเทศไทย

เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่/เฮกตาร์

ปีเพาะปลูก 2558/59													
ปี 2558			ปี 2559										แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
	4.28	17.21	60.17	18.35									เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน พะเยา ลำปาง ตาก
			0.10	2.33	15.74	75.85	5.98						

- ช่วงเดือนที่เพาะปลูก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เพาะปลูกมาก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

การผลิต			
รายการ	2557	2558	2559
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	32,417	27,663	23,991
2. เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	79,719	71,706	64,527
3. ผลผลิต (ตัน)	72,109	73,626	67,554
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	905	1,027	1,047
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	29,519	26,892	26,062
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
กระเทียมแห้งใหญ่คณะ	77,150	65,170	77,180
7. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	47,632	38,278	51,118
8. มาตรฐาน			
ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มกษ. 1508-2551			

การค้า			
รายการ	2557	2558	2559
1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	141,592	178,314	119,307
2. นำเข้า ^{1/}			
ปริมาณ (ตัน)	71,962	105,714	53,866
มูลค่า (ล้านบาท)	628.26	1,340.25	1,084.92
3. ส่งออก ^{1/}			
3.1 กระเทียมสด หรือแช่เย็น			
ปริมาณ (ตัน)	238	54	1,227
มูลค่า (ล้านบาท)	6.46	13.38	44.37
3.2 กระเทียมสดแห้งไม่เป็นผง			
ปริมาณ (ตัน)	89	69	68
มูลค่า (ล้านบาท)	5.01	6.64	6.73
3.3 กระเทียมแห้งเป็นผง			
ปริมาณ (ตัน)	247	88	85
มูลค่า (ล้านบาท)	16.94	14.35	16.64
4. ราคาส่งออก (บาท/กก.) ^{1/}			
4.1 กระเทียมสด หรือแช่เย็น	27.19	246.32	36.16
4.2 กระเทียมสดแห้งไม่เป็นผง	56.25	96.01	98.64
4.3 กระเทียมแห้งเป็นผง	68.64	163.05	195.63
5. คู่ค้าที่สำคัญ	สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป		
6. คู่แข่งที่สำคัญ	จีน		

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: 1. ปี 2557 2558 2559 หมายถึง ปีเพาะปลูก 2556/57 2557/58 2558/59

2. อัตราแปลง กระเทียมสด 1 กก. = กระเทียมแห้ง 90 วัน 0.346 กก.

การผลิต

เนื้อที่เพาะปลูก ปี 2559 ลดลงจากปี 2558 เนื่องจากผลกระทบจากภาวะภัยแล้ง ส่งผลต่อกระเทียมที่มีระยะเวลาตั้งแต่ปลูกจนถึงเก็บเกี่ยวใช้เวลานานกว่าพืชผักอื่น เกษตรกรจึงปรับลดเนื้อที่ไปปลูกพืชชนิดอื่นที่ใช้เวลาน้อยกว่าเพื่อลดการใช้น้ำ เช่น พริก ข้าวโพดหวาน และพืชผักสวนครัว สำหรับผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นโดยเฉพาะแหล่งผลิตใหญ่ เนื่องจากสภาพดินฟ้าอากาศเอื้ออำนวยต่อการเจริญเติบโตของกระเทียม กล่าวคือ ในช่วงที่กระเทียมกำลังเจริญเติบโตมีฝนตก ทำให้ปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเจริญเติบโต และในช่วงที่กระเทียมลงหัวสภาพอากาศโดยทั่วไปหนาวเย็น ส่งผลให้หัวกระเทียมเจริญเติบโตดี

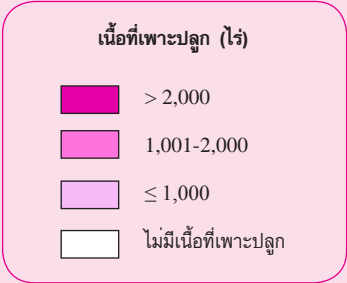
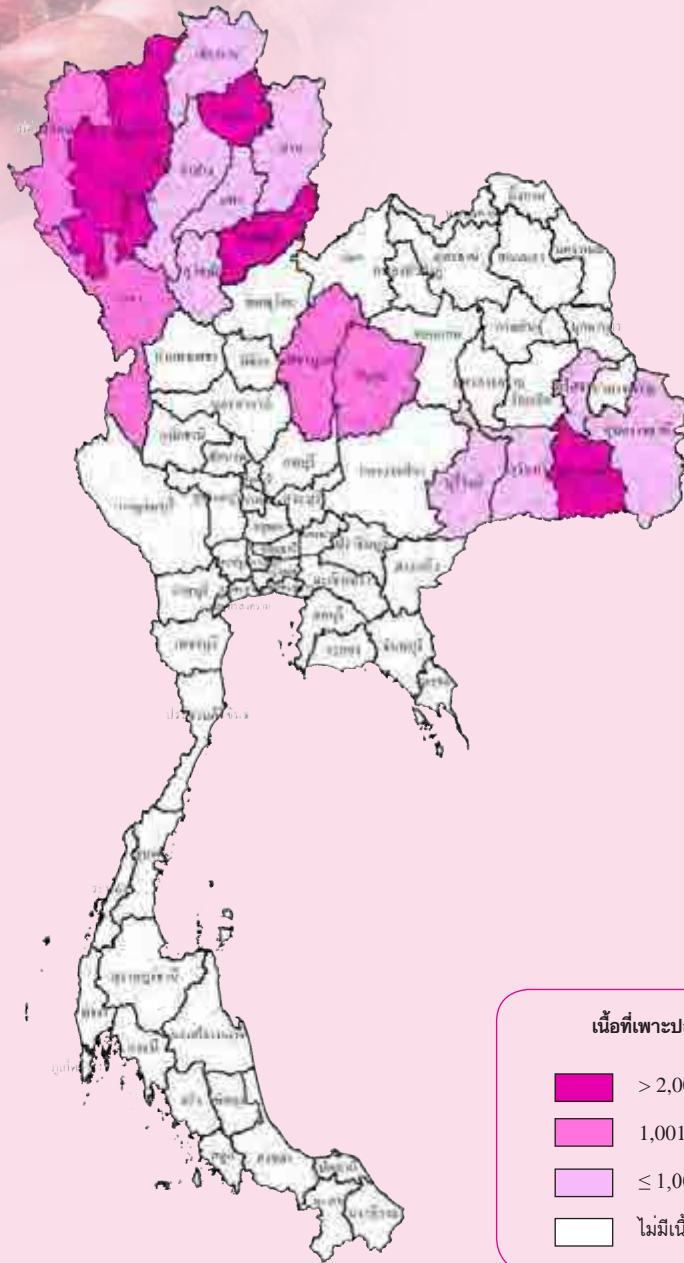
การตลาด

1. ปริมาณผลผลิตไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ในประเทศ จึงต้องนำเข้าจากประเทศจีน และเมียนมา
2. เปิดตลาดตามข้อผูกพัน WTO ปริมาณในโควตา 65 ตัน อัตราภาษีในโควตาร้อยละ 27 และอัตราภาษีนอกโควตาร้อยละ 57 โดยให้องค์การคลังสินค้าเป็นผู้นำเข้า สำหรับการเปิดตลาดเสรีภายใต้ข้อตกลง AFTA เก็บภาษีอัตราร้อยละ 0 ตั้งแต่ปี 2553 เป็นต้นมา
3. อัตราภาษีนอกโควตาที่กำหนดไว้ ร้อยละ 57 ไม่สามารถปกป้องการนำเข้ากระเทียมจากต่างประเทศได้ เนื่องจากกระเทียมนำเข้าจากจีน ซึ่งมีต้นทุนการผลิตต่ำ ทำให้กระเทียมจากจีนได้เปรียบเรื่องราคาแข่งขันในตลาด

มาตรการ

1. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกและปฏิบัติตาม GAP
2. รณรงค์ผู้บริโภครายในประเทศนิยมกระเทียมไทยมากกว่ากระเทียมต่างประเทศเพื่อเพิ่มการบริโภคมากขึ้น
3. บริหารจัดการการผลิตและนำเข้าสินค้ากระเทียมให้มีความเหมาะสม
4. วิจัยจุดเด่นกระเทียมไทยและเผยแพร่ให้เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค
5. เข้มงวดการลักลอบนำเข้ากระเทียมจากต่างประเทศ

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกหอมแดงของประเทศไทย

เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่/ตัน

ปีเพาะปลูก 2558/59

ปี 2558								ปี 2559					แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก	
พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.		มิ.ย.
7.46	2.73	3.23	3.25	8.35	13.78	17.98	28.42	13.28	1.52					ศรีสะเกษ พะเยา เชียงใหม่ ลำพูน อุตรดิตถ์
		4.78	2.60	2.30	4.07	8.83	12.08	15.44	15.39	26.59	7.26	0.66		

- ช่วงเดือนที่เพาะปลูก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เพาะปลูกมาก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

เก็บเกี่ยว: ก.ค.-พ.ค. (ม.ค.-มี.ค. เป็นช่วงผลผลิตออกมา)

การผลิต			
รายการ	2557	2558	2559
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	26,867	22,794	18,436
2. เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	66,679	65,552	48,685
3. ผลผลิต (ตัน)	131,000	129,741	88,160
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	1,965	1,979	1,811
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	13,616	13,584	14,478
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
หอมแดงแห้งใหญ่คูละ	20,320	15,310	26,960
7. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	6,704	1,726	12,482
8. มาตรฐาน			
ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มกษ. 1509-2551			

การค้า			
รายการ	2557	2558	2559
1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	111,002	123,183	85,506
2. นำเข้า ^{1/}			
2.1 หอมแดงสดหรือแช่เย็น			
ปริมาณ (ตัน)	8,509	5,110	3,258
มูลค่า (ล้านบาท)	103.09	156.02	36.95
2.2 หอมแดงแห้ง			
ปริมาณ (ตัน)	241	63	4
มูลค่า (ล้านบาท)	2.29	0.65	0.58
3. ส่งออก ^{1/}			
3.1 หอมแดงสดหรือแช่เย็น			
ปริมาณ (ตัน)	25,323	10,425	5,786
มูลค่า (ล้านบาท)	327.31	156.48	112.14
3.2 หอมแดงแห้ง			
ปริมาณ (ตัน)	1,256	1,306	131
มูลค่า (ล้านบาท)	16.36	24.18	4.35
4. ราคาส่งออก (บาท/กก.) ^{1/}			
4.1 หอมแดงสดหรือแช่เย็น	12.93	15.01	19.38
4.2 หอมแดงแห้ง	13.03	18.52	33.19
5. คู่ค้าที่สำคัญ	มาเลเซีย อินโดนีเซีย สิงคโปร์		
6. คู่แข่งที่สำคัญ	ฟิลิปปินส์ เวียดนาม อินเดีย		

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: ปี 2557 2558 2559 หมายถึง ปีเพาะปลูก 2556/57 2557/58 2558/59

การผลิต

เนื้อที่เพาะปลูก ปี 2559 ลดลงจากปี 2558 เนื่องจากราคาหอมแดงที่เกษตรกรขายได้ในปีที่ผ่านมามีในเกณฑ์ต่ำ เกษตรกรบางรายประสบปัญหาขาดทุน รวมทั้งปีนี้ประสบปัญหาภัยแล้ง ภาครัฐได้ขอความร่วมมือจากเกษตรกรให้ปลูกพืชใช้น้ำน้อย ประกอบกับประเทศอินโดนีเซียซึ่งเป็นผู้นำเข้ารายใหญ่อยังคงใช้มาตรการควบคุมการนำเข้าหอมแดงของไทย ทำให้เกษตรกรผู้ปลูกหอมแดงเนื้อที่เพาะปลูกแล้วปรับเปลี่ยนเนื้อที่ไปปลูกพืชอื่นที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เช่น พริก หอมแบ่ง และพืชผักอื่นๆ เป็นต้น สำหรับผลผลิตต่อไร่ลดลง เนื่องจากแหล่งผลิตประสบปัญหาภัยแล้ง ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของหอมแดง และในบางพื้นที่เกิดโรคระบาด ส่งผลให้ผลผลิตรวมทั้งประเทศลดลง

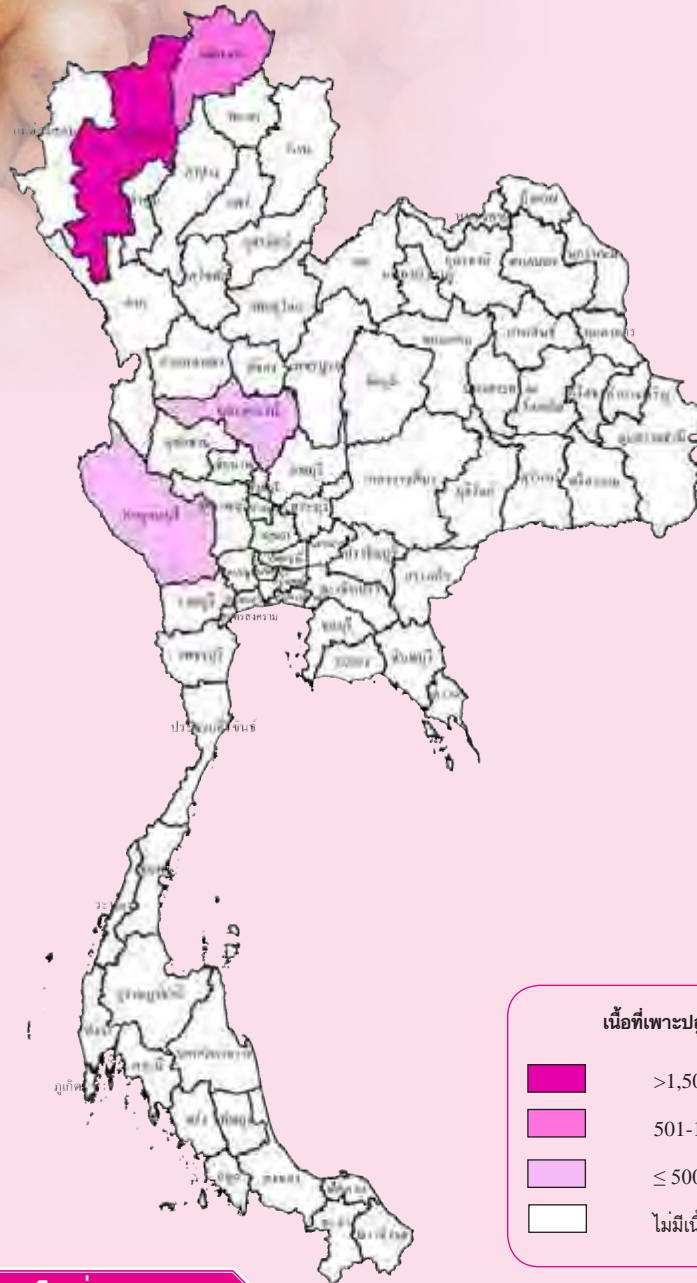
การตลาด

- อินโดนีเซีย ซึ่งเป็นตลาดส่งออกหลักหอมแดง ใช้มาตรการ ควบคุมการนำเข้าโดยการตั้งราคากลาง (ราคาอ้างอิง) ที่มีเงื่อนไขคือ หากราคาหอมแดงในตลาดต่ำกว่าราคากลางที่ตั้งไว้ การนำเข้าสินค้าดังกล่าวจะเลื่อนไปจนกว่าราคาจะกลับมาเท่ากับหรือสูงกว่าราคากลางที่ตั้งไว้ จึงจะอนุญาตให้นำเข้าได้ ซึ่งเป็นปัญหาและอุปสรรคในการส่งออกหอมแดงของไทยไปยังอินโดนีเซีย
- เปิดตลาดการค้าหอมแดงภายใต้ข้อตกลง AFTA อัตราภาษี ร้อยละ 0 ตั้งแต่วันที่ 2550 เป็นต้นมา

มาตรการ

- เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกและปฏิบัติตาม GAP รวมทั้งแก้ปัญหาโรคเน่า
- ให้มีการเจรจาการค้าหอมแดงระหว่างไทยกับอินโดนีเซียเพื่อลดอุปสรรคทางการค้า
- บริหารจัดการการผลิตและนำเข้าสินค้าหอมแดง โดยเฉพาะในช่วงที่ผลผลิตในประเทศออกสู่ตลาด
- เข้มงวดการลักลอบนำเข้าหอมแดงจากต่างประเทศ

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกหอมหัวใหญ่ของประเทศไทย

เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่/ตัน

ปีเพาะปลูก 2558/59												แหล่งเพาะปลูก 4 อันดับแรก	
ปี 2558						ปี 2559							
มี.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.		
			4.94	24.20	38.77	32.09							เชียงใหม่ เชียงราย นครสวรรค์ กาญจนบุรี
						4.88	14.91	33.56	46.65				

- ช่วงเดือนที่เพาะปลูก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เพาะปลูกมาก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

ปลูก: ก.ย.-ธ.ค.

เก็บเกี่ยว: ธ.ค.-มี.ค. (ก.พ.-มี.ค. เป็นช่วงผลผลิตออกมา)

การผลิต				การค้า			
รายการ	2557	2558	2559	รายการ	2557	2558	2559
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	4,267	4,110	4,494	1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{1/}	7.63	n.a.	n.a.
2. เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	8,818	8,847	9,610	2. ส่วนแบ่งการตลาดโลก (%)	0.43	n.a.	n.a.
3. ผลผลิต (ตัน)	37,756	35,466	40,378	3. ใช้ในประเทศ (ตัน)	107,563	78,885	62,954
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	4,282	4,009	4,202	4. นำเข้า ^{2/}			
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	6,440	6,932	6,467	ปริมาณ (ตัน)	77,264	53,982	28,633
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)				มูลค่า (ล้านบาท)	403.64	532.81	411.10
หอมหัวใหญ่ เบอร์ 1	9,780	8,790	13,200	5. ส่งออก ^{2/}			
7. ผลตอบแทนสุทธิ ((บาท/ตัน)	3,340	1,858	6,733	ปริมาณ (ตัน)	7,457	10,563	6,057
8. มาตรฐาน				มูลค่า (ล้านบาท)	133.55	127.86	104.10
ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ				6. ราคาส่งออก (บาท/กก.) ^{2/}			
มกษ. 1510-2551				หอมหัวใหญ่สดหรือแช่เย็น	17.32	11.44	15.59
				7. คู่ค้าที่สำคัญ	ญี่ปุ่น มาเลเซีย สิงคโปร์		
				8. คู่แข่งที่สำคัญ	จีน เวียดนาม เนเธอร์แลนด์ นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย		

ที่มา: ^{1/} International Trade Center ^{2/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: 1. ปี 2557 2558 2559 หมายถึง ปีเพาะปลูก 2556/57 2557/58 2558/59

2. n.a. หมายถึง ยังหาตัวเลขไม่ได้

การผลิต

เนื้อที่เพาะปลูก ปี 2559 เพิ่มขึ้นจากปี 2558 เนื่องจากแหล่งผลิตที่สำคัญช่วงเพาะกล้าเดือนพฤศจิกายน 2558 ไม่มีฝนตกหนักต้นกล้าไม่เน่าเสียหาย ทำให้มีต้นกล้าสำหรับเพาะปลูกมากกว่าปี 2558 สำหรับผลผลิตและผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นเนื่องจากในแหล่งเพาะปลูกใหญ่ในช่วงที่หอมลงหัวสภาพภูมิอากาศหนาวเย็นเหมาะสมหอมหัวใหญ่ลงหัวได้ดี และมีขนาดใหญ่มากกว่าปีที่ผ่านมา ซึ่งเกี่ยวเกี่ยวผลผลิตไม่มีฝนตก โรคและแมลงรบกวนน้อยส่งผลให้ภาพรวมผลผลิตทั้งประเทศเพิ่มขึ้น

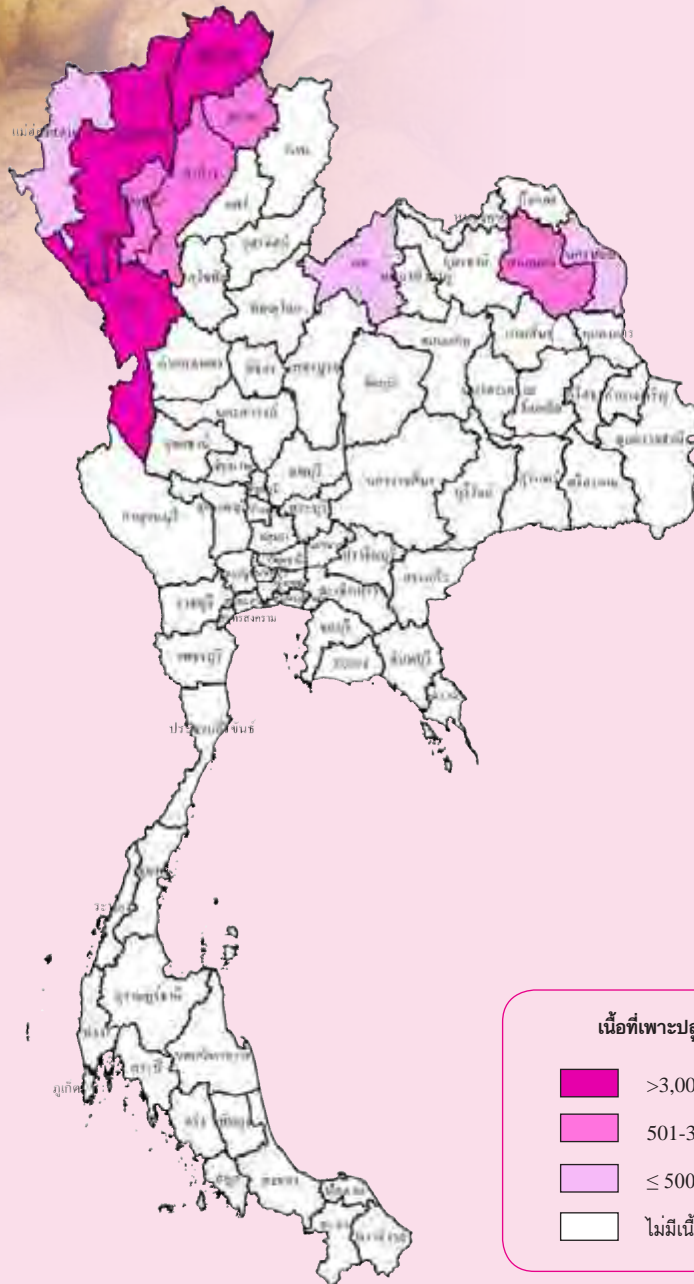
การตลาด

- กระทรวงพาณิชย์มีระเบียบนำเข้า ทำให้สามารถกำหนดมาตรการการนำเข้าหอมหัวใหญ่จากต่างประเทศ เพื่อบริหารจัดการหอมหัวใหญ่ไม่ให้ส่งผลกระทบต่อการค้าภายในประเทศ
- เปิดตลาดหอมหัวใหญ่ตามข้อผูกพัน WTO ปริมาณในโควตา 764 ตัน อัตราภาษีร้อยละ 27 อัตราภาษีนอกโควตาร้อยละ 142 และตามข้อตกลง AFTA เปิดตลาดเสรี อัตราภาษีร้อยละ 0 ตั้งแต่ปี 2550 เป็นต้นมา
- ปัจจุบันกรมศุลกากรได้ปรับการประเมินการเสียภาษีหอมหัวใหญ่ จากเดิมที่เสียภาษีในพิกัดหอมแดง อัตราภาษีร้อยละ 30 มาอยู่ในพิกัดหอมหัวใหญ่ ซึ่งเสียภาษีในอัตราร้อยละ 142 ทำให้การนำเข้ามีจำนวนน้อยลง เนื่องจากมีต้นทุนการค้ำที่สูงขึ้น

มาตรการ

- กำหนดเขตเกษตรเศรษฐกิจ (Zoning) เพาะปลูกหอมหัวใหญ่และคงโควตาปริมาณการนำเข้าเมล็ดพันธุ์ตามข้อผูกพัน WTO 3.15 ตัน (6,944 ปอนด์) อัตราภาษีในโควตา ร้อยละ 0 อัตราภาษีนอกโควตาร้อยละ 218
- เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกและปฏิบัติตาม GAP
- วิจัยและพัฒนาสายพันธุ์ใหม่เพื่อใช้ในการแปรรูป
- เข้มงวดการลักลอบนำเข้าหอมหัวใหญ่นอกโควตา
- กระจายผลผลิตออกนอกแหล่งผลิต เช่น โมเดิร์นเทรด และตลาดปลายทาง

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกมันฝรั่งของประเทศไทย

เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)

- >3,000
- 501-3,000
- ≤ 500
- ไม่มีเนื้อที่เพาะปลูก

เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่/เฮกตาร์

ปีเพาะปลูก 2558/59

ปี 2558									ปี 2559					แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
เม.ย.	พ.ค.	มี.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	
	12.71	4.08	1.04	2.73	2.41	8.65	24.46	35.89	7.91	0.12				เชียงใหม่ ตาก เชียงราย ลำพูน พะเยา
			2.63	7.96	2.09	1.75	2.38	3.18	10.58	25.42	35.80	7.75	0.46	

- ช่วงเดือนที่เพาะปลูก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เพาะปลูกมาก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

การผลิต				การค้า			
รายการ	2557	2558	2559	รายการ	2557	2558	2559
1. จำนวนคริวเรือน (คริวเรือน)	9,359	10,849	9,292	1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{1/}	12.36	n.a.	n.a.
2. เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	39,284	48,944	39,887	2. ส่วนแบ่งการตลาดโลก (%)	n.s.	n.a.	n.a.
พันธุ์บริโภค	4,025	4,202	5,110	3. ใช้ในประเทศ (ตัน)	210,949	239,907	247,046
พันธุ์โรงงาน	35,259	44,742	34,777	4. นำเข้า ^{2/}			
3. ผลผลิต (ตัน)	99,715	125,663	119,778	ปริมาณ (ตัน)	116,471	117,079	131,906
พันธุ์บริโภค	9,790	10,522	13,790	มูลค่า (ล้านบาท)	3,864	3,662	4,569
พันธุ์โรงงาน	89,925	115,141	105,988	5. ส่งออก ^{2/}			
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	2,538	2,567	3,003	ปริมาณ (ตัน)	2,099	2,835	4,638
พันธุ์บริโภค	2,432	2,504	2,699	มูลค่า (ล้านบาท)	286.19	347.53	501.68
พันธุ์โรงงาน	2,550	2,573	3,048	6. ราคาส่งออก (บาท/กก.) ^{2/}	136.35	122.60	108.17
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)				7. คู่ค้าที่สำคัญ	ญี่ปุ่น ฟิลิปปีนส์ ลาว เกาหลีใต้		
พันธุ์บริโภค	9,640	8,250	8,290	8. คู่แข่งที่สำคัญ	จีน สก๊อตแลนด์ ออสเตรเลีย แคนาดา		
พันธุ์โรงงาน	8,464	8,749	6,338				
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)							
พันธุ์บริโภค เกรด A	12,850	15,431	7,538				
พันธุ์โรงงาน	12,247	12,046	12,427				
7. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)							
พันธุ์บริโภค	3,210	7,181	-752				
พันธุ์โรงงาน	3,783	3,297	6,089				

ที่มา: ^{1/} International Trade Center ^{2/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: 1. ปี 2557 2558 2559 หมายถึง ปีเพาะปลูก 2556/57 2557/58 2558/59

2. n.s. หมายถึง จำนวนน้อยมาก

3. n.a. หมายถึง ยังไม่มีข้อมูล

4. ราคามันฝรั่งพันธุ์บริโภคเกรด A เริ่มปี 2558

การผลิต

เนื้อที่เพาะปลูก ปี 2559 ลดลงจากปี 2558 เนื่องจากบริษัทผู้รับซื้อมันฝรั่งจำกัดเนื้อที่เพาะปลูกมันฝรั่ง โดยเฉพาะมันฝรั่งโรงงานในแหล่งผลิตใหญ่ เนื่องจากในปี 2558 ผลผลิตค้างในสต็อกเป็นจำนวนมาก ทำให้ผลผลิตค้างในสต็อกเป็นจำนวนมาก ทำให้ผลผลิตเสียหาย รวมทั้งปี 2559 ประสบปัญหาภัยแล้งประกอบกับภาครัฐได้ขอความร่วมมือจากเกษตรกรให้ปลูกพืชที่ใช้ใช้น้ำน้อย ทำให้เกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่งลดเนื้อที่เพาะปลูกแล้วปรับเปลี่ยนพื้นที่ไปปลูกข้าวโพดหวาน มะเขือเทศ โรงงาน แก้วมังกร และยาสูบ เป็นต้น ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น เนื่องจากเกษตรกรมีการดูแลเอาใจใส่ดี และลดการฟาดหัวพันธุ์ต่อหัวจาก 4-6 กลีบ เหลือ 3-4 กลีบ เพื่อให้ได้ลำต้นที่แข็งแรง ประกอบกับบริษัทที่มีงานส่งเสริมให้ความรู้แก่เกษตรกร โดยมีเป้าหมายที่จะเพิ่มผลผลิตต่อไร่ และเปอร์เซ็นต์แป้ง ส่วนภาพรวมผลผลิตลดลงตามการลดลงของเนื้อที่เพาะปลูก

การตลาด

- เปิดตลาดตามข้อผูกพัน WTO สำหรับหัวพันธุ์มันฝรั่งพันธุ์โรงงานไม่จำกัดจำนวน อัตราภาษีในโควตาร้อยละ 0 และอัตราภาษีนอกโควตาร้อยละ 125
- เปิดตลาดหัวมันฝรั่งสดเพื่อแปรรูปปี 2558 ปริมาณ 45,000 ตัน ปี 2559 ปริมาณ 48,000 ตัน ปี 2560 ปริมาณ 52,000 ตัน อัตราภาษีในโควตาร้อยละ 27 อัตราภาษีนอกโควตาร้อยละ 125 และตามข้อตกลง AFTA เปิดตลาดเสรี อัตราภาษีร้อยละ 5 ตั้งแต่ปี 2553 เป็นต้นมา

มาตรการ

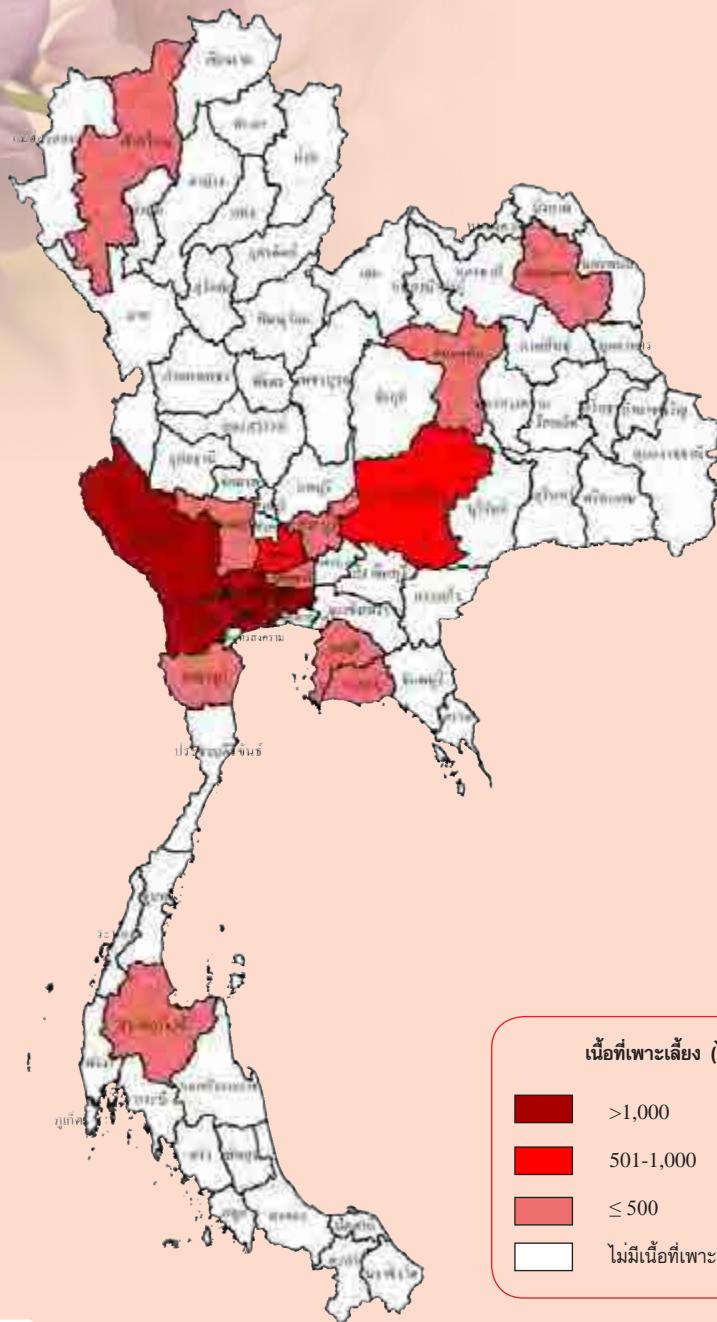
- กำหนดเขตเกษตรเศรษฐกิจ (Zoning) เพาะปลูกสินค้ามันฝรั่ง โดยส่งเสริมการขยายการเพาะปลูกมันฝรั่งให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงงานแปรรูปและผู้บริโภคในประเทศ
- เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกและปฏิบัติตาม GAP
- สนับสนุนการผลิตหัวพันธุ์ทดแทนการนำเข้า
- ส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งพันธุ์โรงงานในช่วงฤดูฝนเพื่อทดแทนการนำเข้า
- เข้มงวดการลักลอบนำเข้ามันฝรั่งจากต่างประเทศ

ໄມ້ດອກ

ภาพแสดงแหล่งเพาะเลี้ยงกล้วยไม้ของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่ละ

ปี 2559												แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
10.88	9.30	8.21	8.64	8.27	8.77	7.32	7.26	7.45	5.91	11.09	6.90	นครปฐม สมุทรสาคร กรุงเทพฯ ราชบุรี นนทบุรี

ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต

ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

หมายเหตุ: ข้อมูลร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนจากกรมส่งเสริมการเกษตร

การผลิต			
รายการ	2557	2558	2559
1. เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	21,846	22,285	20,703
2. ผลผลิต (ตัน)	49,805	50,030	46,375
3. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	2,280	2,245	2,240
4. ต้นทุนการผลิต (บาท/กก.)	74.71	72.94	68.67
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ช่อ)	2.26	2.21	2.08
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ช่อ)			
6.1 ก้านช่อดอกยาว 35 - 40 ซม.	1.16	1.08	1.34
6.2 ก้านช่อดอกยาว 40 - 50 ซม.	2.02	2.01	2.31
6.3 ก้านช่อดอกยาว 55 - 60 ซม.	2.91	2.94	3.28
7. มาตรฐาน			
ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มกษ. 5001-2552			

การค้า			
รายการ	2557	2558	2559
1. การค้าของโลก (ล้านบาท) ^{1/}	5,879	n.a.	n.a.
2. ส่วนแบ่งการตลาดโลก (%)	32.39	n.a.	n.a.
3. ใช้ในประเทศ (ตัน)	25,589	26,227	20,494
4. นำเข้า ^{2/}			
4.1 ดอกกล้วยไม้			
ปริมาณ (ตัน)	1.99	2.78	2.67
มูลค่า (ล้านบาท)	1.03	0.93	0.53
4.2 ต้นกล้วยไม้			
ปริมาณ (พันต้น)	4,741	2,953	1,461
มูลค่า (ล้านบาท)	67.40	32.55	15.79
5. ส่งออก ^{2/}			
5.1 ดอกกล้วยไม้			
ปริมาณ (ตัน)	23,471	24,649	25,884
มูลค่า (ล้านบาท)	1,954.34	2,081.86	2,312.06
5.2 ต้นกล้วยไม้			
ปริมาณ (พันต้น)	38,561	33,728	14,813
มูลค่า (ล้านบาท)	760.45	634.49	269.80
6. ราคาส่งออก ^{2/}			
6.1 ดอกกล้วยไม้ (บาท/กก.)	83.27	84.46	89.32
6.2 ต้นกล้วยไม้ (บาท/ต้น)	19.72	18.81	18.21
7. คู่ค้าที่สำคัญ			
ดอกกล้วยไม้	สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น อิตาลี		
ต้นกล้วยไม้	เนเธอร์แลนด์ บราซิล เยอรมนี		
8. คู่แข่งที่สำคัญ			
ดอกกล้วยไม้	มาเลเซีย สิงคโปร์ เวียดนาม		
ต้นกล้วยไม้	ไต้หวัน		

ที่มา: ^{1/} World Trade Atlas (เฉพาะกล้วยไม้เมืองร้อน) ^{2/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ : 1. การผลิต ช่อ 1-3 ปี 2559 ข้อมูลพยากรณ์

2. อัตราแปลง 33 ช่อ = 1 กิโลกรัม

3. n.a. หมายถึง ยังไม่มีข้อมูล

การผลิต

เนื้อที่เก็บเกี่ยว ปี 2559 ลดลงจากปี 2558 เนื่องจากเกษตรกรรื้อต้นที่มีอายุมากให้ผลผลิตน้อยทั้งจากราคากกล้วยไม้มีแนวโน้มลดลง เกษตรกรรายย่อยจึงเลิกปลูก และปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชผักอื่น เช่น มะนาว ว่านหางจระเข้ เป็นต้น สำหรับผลผลิตต่อไร่ลดลง จากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวย แล้ง ร้อนจัดขาดแคลนน้ำ ทำให้ปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการเพาะปลูก

การตลาด

1. ผลผลิตกล้วยไม้ร้อยละ 52 ส่งออกตลาดต่างประเทศ ส่วนที่เหลือร้อยละ 48 ใช้ภายในประเทศ โดยมีสัดส่วนการส่งออกไม้ตัดดอกประมาณร้อยละ 80 เป็นกล้วยไม้สกุลหวายมากเป็นอันดับแรก รองลงมาเป็นสกุลแวนด้า อะแวนนิส ออนซิเดียม และแวนด้า เป็นต้น
2. ตลาดส่งออกหลักกล้วยไม้ตัดดอกของไทย ได้แก่ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และจีน
3. การส่งออกดอกกล้วยไม้ไปยังประเทศในกลุ่มอาเซียนมีอัตราเพิ่มขึ้นทั้งปริมาณและมูลค่า เนื่องจากการเปิดการค้าเพิ่มขีดความสามารถของสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป อัตราการส่งออกทั้งปริมาณและมูลค่ามีแนวโน้มลดลงเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัว ทำให้ความต้องการกล้วยไม้ลดลง

มาตรการ

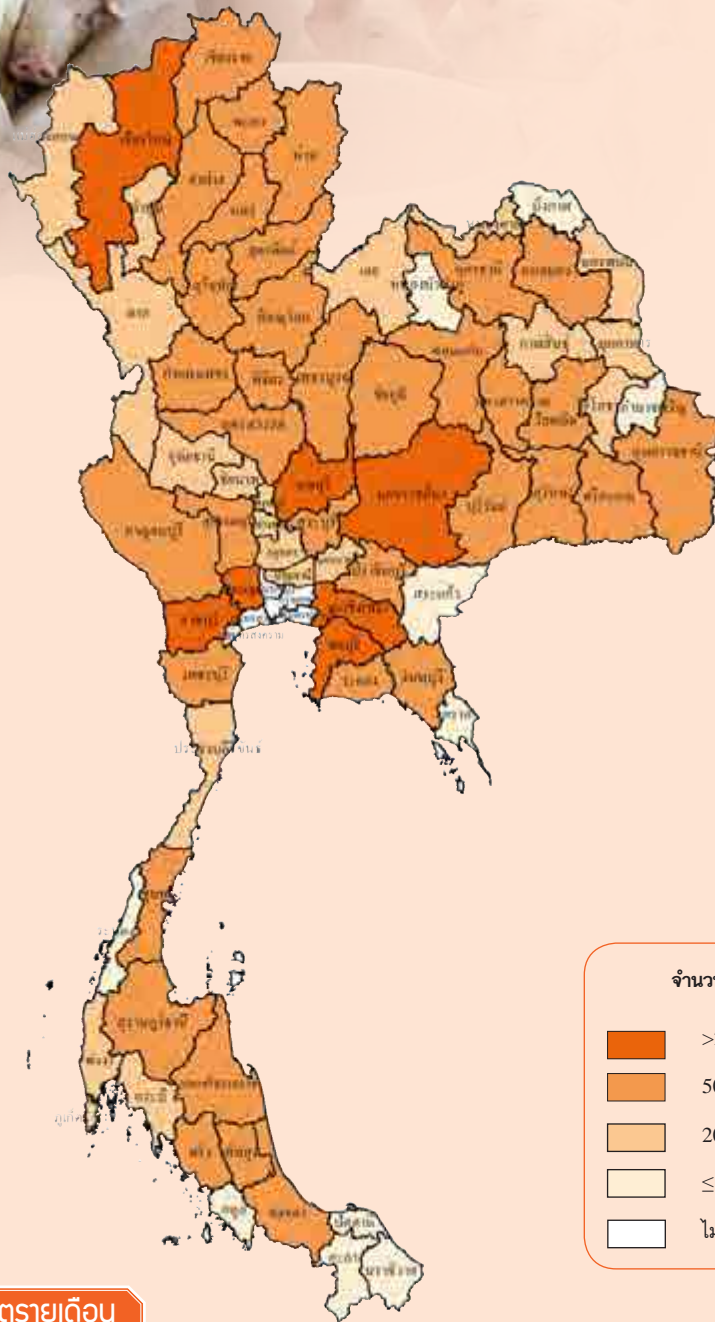
1. มุ่งยกระดับรายได้เกษตรกรและผลักดัน การส่งออกให้ได้ปีละ 10,000 ล้านบาท ตั้งแต่ปี 2554-2559 เป็นต้นไป
2. รักษาความเป็นผู้นำในด้านการผลิตและส่งออกกล้วยไม้เมืองร้อนเป็นอันดับ 1 ของโลก
3. ขยายตลาดส่งออกในตลาดที่มีสภาพคล่องสูง เช่น จีน และอาเซียน
4. ส่งเสริมการผลิตกล้วยไม้คุณภาพ เพื่อให้มีมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด
5. สร้างระบบโลจิสติกส์ให้มีประสิทธิภาพ ลดต้นทุนการขนส่งและยกระดับเวลาการขนส่งไปยังประเทศปลายทาง
6. ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้กล้วยไม้ของผู้บริโภคภายในประเทศและต่างประเทศรวมทั้งสร้างชื่อเสียงให้กล้วยไม้ไทยเป็นที่รู้จักและยอมรับไปทั่วโลก
7. วิจัยกล้วยไม้พันธุ์ใหม่ๆ ให้มีสีหลากหลาย

ປະສິດທິ

ภาพแสดงแหล่งผลิตสุกรของประเทศไทย

ปริมาณการผลิตรายเดือน

หน่วย: ร้อยละ

ปี 2559												แหล่งผลิต 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
8.41	8.37	8.26	8.30	8.24	8.25	8.41	8.37	8.38	8.32	8.38	8.31	ราชบุรี นครปฐม ฉะเชิงเทรา เชียงใหม่ นครราชสีมา

ช่วงเดือนที่มีปริมาณการผลิต

ระยะเวลาขุน 4-5 เดือน

การผลิต			
รายการ	2557	2558	2559
1. จำนวนคร้วเรือน (คร้วเรือน)	173,083	169,908	168,373
2. จำนวนสุกร ณ ต้นปี (ตัว)	7,591,530	7,674,958	8,071,747
3. ปริมาณการผลิต (ตัว)	13,035,635	13,565,235	14,010,729
4. ต้นทุนการผลิตสุกรขุน (บาท/กก.)	71.75	67.54	69.49
5. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)			
สุกร นน. 100 กก.ขึ้นไป	75.08	66.08	66.96
6. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/กก.)	3.33	-1.46	-2.53
7. มาตรฐาน			
7.1 ฟาร์มสุกร: - มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มสุกร มกษ. 6403-2552			
7.2 เนื้อสุกร: - มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สุกรสดแช่เย็นและเยือกแข็ง มกษ. 6000-2547			
7.3 โรงฆ่าสุกร: - มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับโรงฆ่าสุกร มกษ. 9009-2549			

การค้า			
รายการ	2557	2558	2559
1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{1/}	6.96	7.22	8.54
2. ส่วนแบ่งการตลาดโลก (%)	0.25	0.23	0.16
3. ใช้ในประเทศ (ล้านตัน)	0.91	0.93	0.97
4. ส่งออก ^{2/}			
4.1 เนื้อสุกร			
ปริมาณ (ตัน)	2,635	3,189	3,324
มูลค่า (ล้านบาท)	152.49	193.99	169.26
4.2 ผลิตภัณฑ์เนื้อสุกร			
ปริมาณ (ตัน)	14,592	13,889	10,336
มูลค่า (ล้านบาท)	2,657.87	2,551.71	2,183.60
5. ราคาส่งออก (บาท/กก.) ^{2/}			
5.1 เนื้อสุกร	58	61	51
5.2 ผลิตภัณฑ์เนื้อสุกร	182	184	211
6. คู่ค้าที่สำคัญ			
เนื้อสุกร	ฮ่องกง		
ผลิตภัณฑ์เนื้อสุกร	ญี่ปุ่น ฮ่องกง		
7. คู่แข่งที่สำคัญ			
	จีน บราซิล สหภาพยุโรป		

ที่มา: ^{1/} กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา

^{2/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อ 1-3 ปี 2558-2559 ข้อมูลเบื้องต้น
2. อัตราแปลง สุกรมีชีวิต 1 ตัว น้ำหนัก 100 กก. เป็นซากสุกรชำแหละบริโภค = 90 กก.

การผลิต

จำนวนสุกร ณ วันที่ 1 มกราคม 2559 และ ปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากเกษตรกรยังมีแรงจูงใจในการขยายการผลิตมากขึ้น จากแนวโน้มความต้องการของตลาดส่งออกในประเทศเพื่อนบ้าน และตลาดแปรรูปในประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น ประกอบกับเกษตรกรผู้ผลิตรายกลางและรายใหญ่ ดำเนินการผลิตแบบครบวงจร จึงสามารถบริหารจัดการต้นทุน ปรับปรุงฟาร์มให้ได้มาตรฐานและสามารถจัดการฟาร์มป้องกันโรคได้ดี อัตราการรอดของลูกสุกรจึงเพิ่มขึ้น

การตลาด

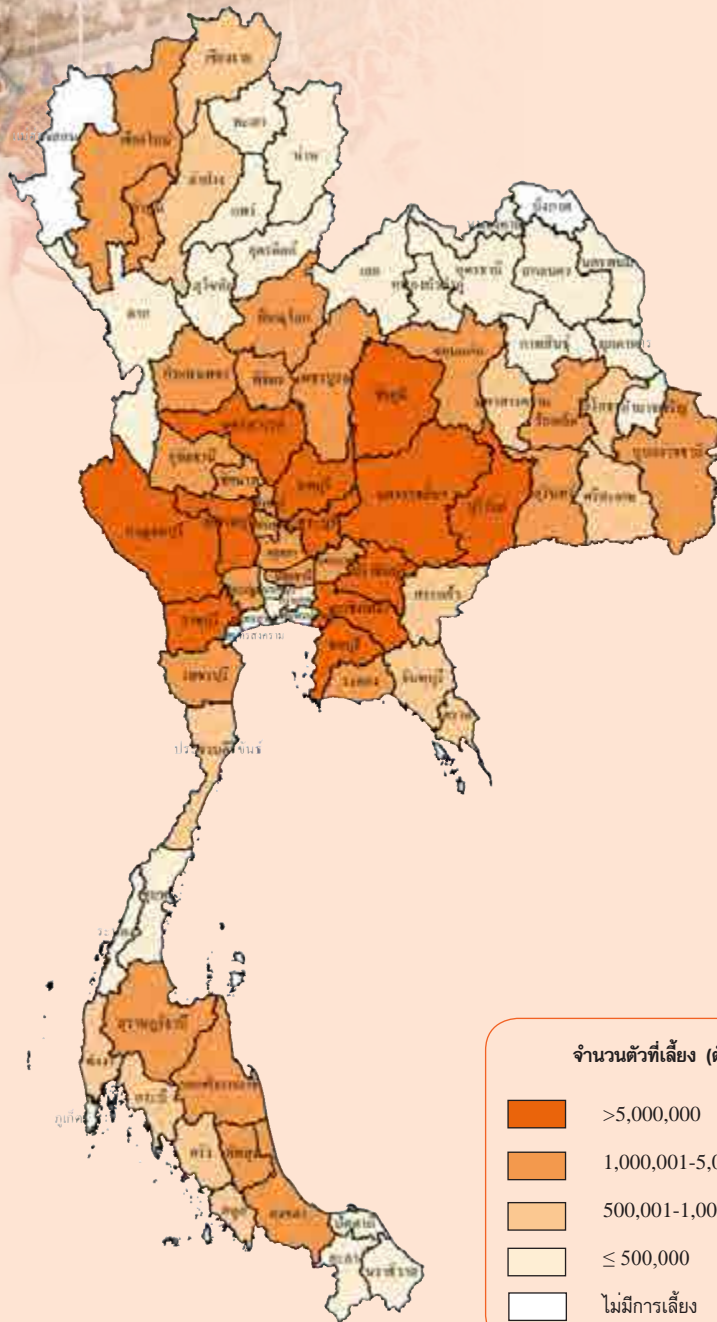
1. สุกรที่ผลิตได้อาศัยตลาดภายในประเทศเป็นหลัก โดยใช้บริโภคภายในประเทศประมาณร้อยละ 90 ของปริมาณการผลิตทั้งหมด
2. การส่งออกสุกรมีเพียงร้อยละ 10 ของปริมาณการผลิตทั้งหมด เนื่องจากข้อจำกัดจากโรคปากและเท้าเปื่อย โดยเป็นการส่งออกเนื้อสุกรและเนื้อสุกรแปรรูปร้อยละ 1-2 และสุกรมีชีวิตร้อยละ 8-9
3. การนำเข้า ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าส่วนอื่นๆ ที่บริโภคได้ของสุกรแช่เย็นแช่แข็ง (หนัง ตับและเครื่องในอื่นๆ) และผลิตภัณฑ์เนื้อสุกร

มาตรการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำยุทธศาสตร์ ปี 2555-2559 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาด้านการผลิต การตลาด และผลิตภัณฑ์สุกร ประกอบด้วย

1. ยุทธศาสตร์พัฒนาการผลิตสุกรและผลิตภัณฑ์ โดยขึ้นทะเบียนเกษตรกรและตรวจสอบเป็นระยะ
2. ยุทธศาสตร์พัฒนาการตลาดสุกรและผลิตภัณฑ์ โดยขึ้นทะเบียนโรงฆ่าและพัฒนาให้ได้มาตรฐาน พัฒนาการตัดแต่งเนื้อสุกร
3. ยุทธศาสตร์พัฒนาปัจจัยการผลิตและผลิตภัณฑ์ โดยควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์สุกร
4. จัดตั้งกองทุนพัฒนาและช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร เพื่อใช้แก้ปัญหาให้เกษตรกร

ภาพแสดงแหล่งผลิตไก่เนื้อในประเทศไทย

ปริมาณการผลิตรายเดือน

หน่วย: ไร่ยะ

ปี 2559												แหล่งผลิต 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
8.12	8.54	8.19	8.04	8.40	8.56	8.42	8.43	8.21	8.31	8.38	8.40	ลพบุรี นครราชสีมา สระบุรี ปราจีนบุรี ชลบุรี

ช่วงเดือนที่มีปริมาณการผลิต

ระยะเวลาการเลี้ยง 40-50 วัน

การผลิต				การค้า			
รายการ	2557	2558	2559	รายการ	2557	2558	2559
1. จำนวนครัวเรือนเป็นการค้า (ครัวเรือน)	8,631	8,510	8,308	1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{1/}	10.48	10.25	10.79
2. จำนวนไก่เนื้อ ณ ต้นปี (ล้านตัว)	235.95	248.91	253.56	2. ส่วนแบ่งการตลาดโลก (%)	5.15	6.07	6.21
3. ปริมาณการผลิต (ล้านตัว)	1,295.56	1,337.87	1,399.57	3. ใช้ในประเทศ (ล้านตัน)	1.11	1.18	1.13
4. ปริมาณการผลิต (ล้านตัน)	1.74	1.80	1.88	4. ส่งออก ^{2/}			
5. น้ำหนักเฉลี่ย (กก./ตัว)	2.14	2.14	2.14	ปริมาณ (ตัน)	545,559	621,774	690,109
6. ต้นทุนการผลิต ระบบโรงเรือนเปิด (บาท/กก.)	33.60	33.59	32.02	มูลค่า (ล้านบาท)	73,963	81,176	89,202
7. ต้นทุนการผลิต ระบบโรงเรือนปิด (บาท/กก.)	34.97	33.14	31.86	4.1 ไก่สดแช่เย็นแช่แข็ง ปริมาณ (ตัน)	146,543	175,758	213,032
8. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)	42.34	38.34	37.51	มูลค่า (ล้านบาท)	12,648	14,320	17,522
9. ผลตอบแทนสุทธิ ระบบโรงเรือนเปิด (บาท/กก.)	8.74	4.75	5.49	4.2 ไก่แปรรูป ปริมาณ (ตัน)	399,016	446,016	477,077
10. ผลตอบแทนสุทธิ ระบบโรงเรือนปิด (บาท/กก.)	7.37	5.20	5.65	มูลค่า (ล้านบาท)	61,315	66,855	71,680
11. มาตรฐาน				5. ราคาส่งออก (บาท/กก.) ^{2/}			
11.1 ฟาร์มไก่เนื้อ:	- มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับ ฟาร์มไก่เนื้อ มกษ.6901-2552			5.1 ไก่สดแช่เย็นแช่แข็ง	86.31	81.48	82.25
	- มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี สำหรับฟาร์มไก่พันธุ์ มกษ.6903-2552			5.2 ไก่แปรรูป	153.67	149.89	150.25
11.2 เนื้อไก่:	- มาตรฐานเนื้อไก่ มกษ. 6700-2548			6. คู่ค้าที่สำคัญ	ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป		
11.3 โรงฆ่าสัตว์ปีก:	- มาตรฐานการปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงฆ่าสัตว์ปีก มกษ.9008-2549			7. คู่แข่งที่สำคัญ	บราซิล สหรัฐอเมริกา จีน		

ที่มา: ^{1/} กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา

^{2/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อ 1 และ ข้อ 3-4 ปี 2559 ข้อมูลเบื้องต้น
2. อัตราแปลง ไก่เนื้อมีชีวิต 1 ตัว น้ำหนัก 2 กก. เป็นซากไก่เนื้อชำแหละบริโภค = 1.26 กก.

การผลิต

ปริมาณการผลิตไก่เนื้อ ปี 2559 มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น เนื่องจากการส่งออกเนื้อไก่ในปีที่ผ่านมา ยังคงมีแนวโน้มสูงขึ้น โดยตลาดต่างประเทศ คือ สหภาพยุโรป ซึ่งเปิดตลาดให้นำเข้าเนื้อไก่สดแช่เย็นแช่แข็งจากไทยตั้งแต่กลางปี 2555 และญี่ปุ่น ได้อนุญาตให้ไทยส่งออกไก่สดไปยังญี่ปุ่นได้ตั้งแต่วันที่ 25 ธันวาคม 2556 รวมทั้งได้นำเข้าเนื้อไก่จากไทยเพิ่มขึ้น ภายหลังจากชะลอการนำเข้าจากประเทศจีนซึ่งประสบปัญหาผลิตภัณฑืจากเนื้อไก่ที่ไม่ได้มาตรฐาน และฟิลิปปินส์ที่มีความต้องการเนื้อไก่ปรุงสุกจากไทยเช่นกัน โดยไทยสามารถส่งออกเนื้อไก่ปรุงสุกไปยังฟิลิปปินส์ได้ตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 ของปี 2558 จึงทำให้ไทยมีการส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ ปี 2557 ร้อยละ 8.16 ปี 2558 ร้อยละ 13.97 และในปี 2559 ร้อยละ 10.99 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ เนื้อไก่และผลิตภัณฑืจากเนื้อไก่อังยังเป็นที่ต้องการของตลาดภายในประเทศ คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 67 ของปริมาณการผลิตทั้งหมด

การตลาด

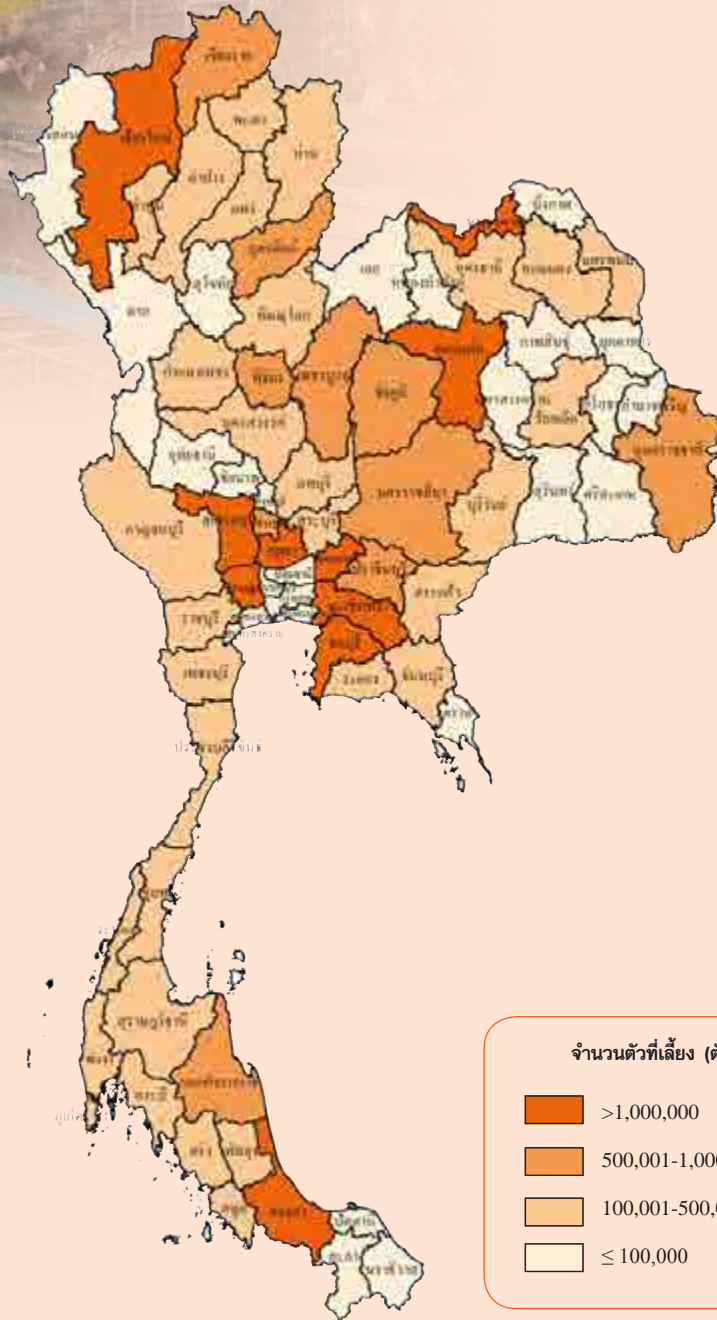
การส่งออกเนื้อไก่ของไทยในปี 2559 มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นสอดคล้องกับปริมาณความต้องการบริโภคของตลาด ทั้งตลาดสหภาพยุโรป และประเทศญี่ปุ่น ซึ่งถือเป็นตลาดส่งออกหลักของไทย นอกจากนี้การดำเนินการเรื่อง Compartment และ ระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ยังสร้างความมั่นใจในคุณภาพการผลิตเนื้อไก่ของไทยให้ประเทศคู่ค้ายอมรับ

มาตรการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำยุทธศาสตร์ไก่เนื้อ ปี 2555-2559 เพื่อใช้เป็นกรอบในการพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ ประกอบด้วย

1. ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการผลิต
2. ยุทธศาสตร์เพิ่มศักยภาพการผลิต
3. ยุทธศาสตร์สร้างเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภค
4. ยุทธศาสตร์สร้างนวัตกรรม

ภาพแสดงแหล่งผลิตไก่ของประเทศไทย

ปริมาณการผลิตไก่รายเดือน

หน่วย: ไร่ยา

ปี 2559												แหล่งผลิต
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	5 อันดับแรก
8.11	7.59	8.10	8.05	8.39	8.47	8.50	8.57	8.31	8.62	8.40	8.89	ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี

ช่วงเดือนที่มีปริมาณการผลิต

ช่วงอายุการโก๋ไข 18-78 สัปดาห์

การผลิต				การค้า			
รายการ	2557	2558	2559	รายการ	2557	2558	2559
1. จำนวนครัวเรือนเป็นการค้า (ครัวเรือน)	4,420	4,391	4,419	1. ไขในประเทศ (ล้านฟอง)	12,376	12,544	13,190
2. จำนวนโก๋ไข ณ ต้นปี (ล้านตัว)	46.23	48.53	50.73	2. ส่งออก ^{1/}			
3. ปริมาณการผลิตไขโก๋ (ล้านฟอง)	12,520	12,733	13,280	ปริมาณ (ล้านฟอง)	143.59	189.45	90.00
4. ต้นทุนการผลิตระบบโรงเรือนปิด (บาท/ฟอง)	2.99	2.82	2.89	มูลค่า (ล้านบาท)	445.62	587.70	309.27
5. ราคาไขโก๋ที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ฟอง)	3.09	2.69	2.95	3. ราคาส่งออก (บาท/ฟอง) ^{1/}	3.10	3.10	3.44
6. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ฟอง)	0.10	-0.13	0.06	4. คู่ค้าที่สำคัญ	ฮ่องกง เมียนมา		
7. มาตรฐาน				5. คู่แข่งที่สำคัญ	จีน สหรัฐอเมริกา		
7.1 ฟาร์มโก๋ไข: มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโก๋ไข มกษ.6909-2553							
7.2 ไขโก๋: มาตรฐานไขโก๋: มกษ. 6702-2553							

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: การผลิต ข้อ 1 กับ 3 ปี 2558 ข้อ 1-3 ปี 2559 ข้อมูลเบื้องต้น

การผลิต

ปริมาณการผลิตไขโก๋ ปี 2559 เพิ่มขึ้นจากปี 2558 เนื่องจากความต้องการการบริโภคทั้งภายในประเทศ มีแนวโน้มขยายตัวตามจำนวนประชากร ส่งผลให้ราคาไขโก๋ที่เกษตรกรขายได้ปรับตัวสูงขึ้นและความต้องการภายนอกประเทศมีความมั่นใจในมาตรฐานสินค้าจากไทยที่สะอาดและปลอดภัยใช้วัตถุดิบโดยส่งออกไขโก๋ได้ตั้งแต่ปลายปี 2558 เป็นต้นมา ประกอบกับภาครัฐและภาคเอกชนมีการรณรงค์ส่งเสริมการบริโภคไขโก๋ จากความต้องการบริโภคที่เพิ่มขึ้น ใจให้เกษตรกรมีการจัดการฟาร์มที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในเดือนธันวาคม 2558 เปิดโอกาสให้เกษตรกรขยายการเลี้ยงเพื่อรองรับตลาดส่งออกที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น

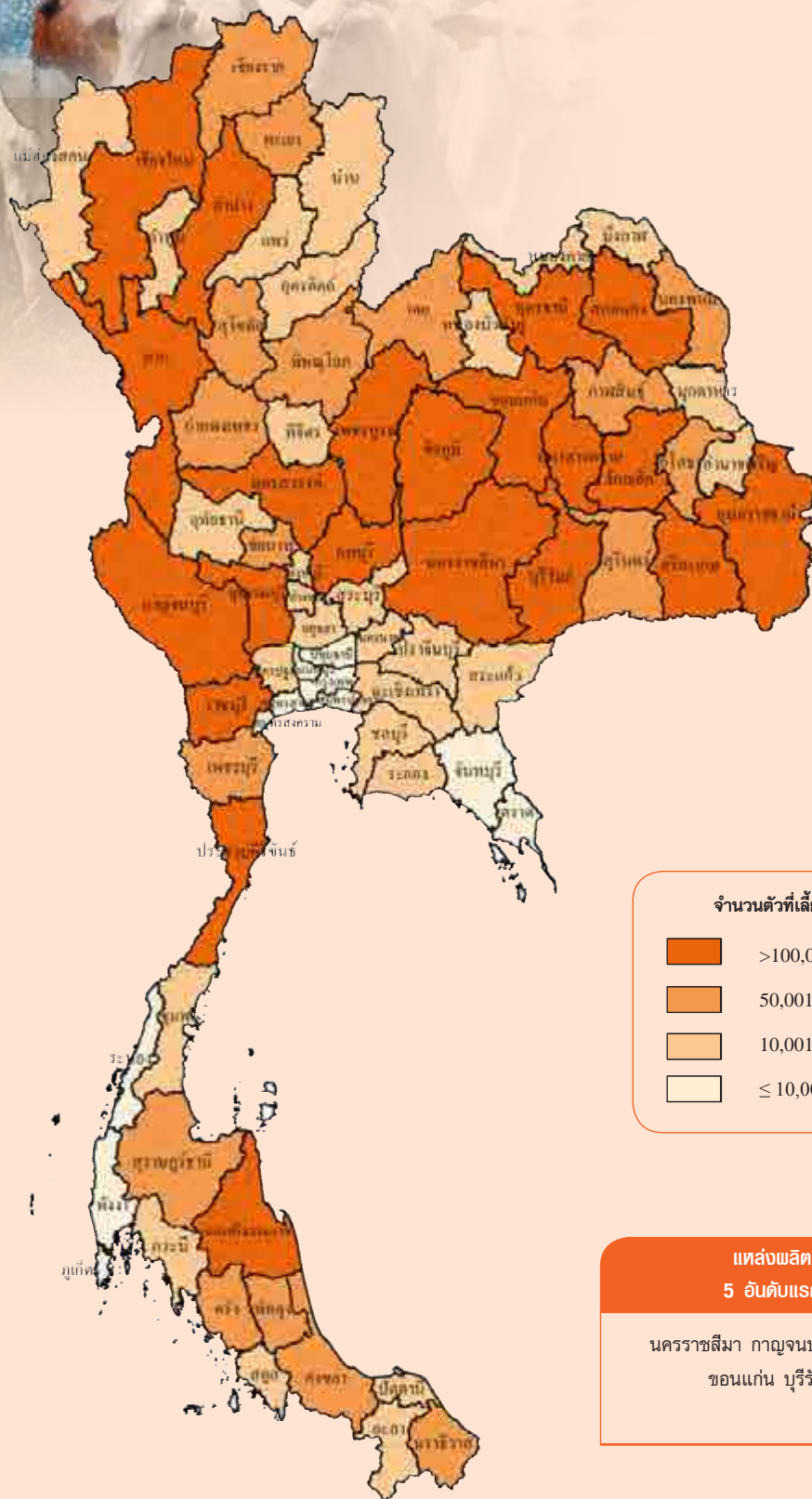
การตลาด

1. ความต้องการบริโภค ปี 2559 เพิ่มขึ้น เนื่องจากภาครัฐและภาคเอกชน มีการรณรงค์ส่งเสริมการบริโภคไขโก๋ เกี่ยวกับคุณประโยชน์ไขโก๋และปริมาณการบริโภคไขโก๋ที่เหมาะสมกับทุกเพศทุกวัยอย่างต่อเนื่อง
2. การส่งออกไขโก๋ ปี 2559 ลดลง เนื่องจากระดับราคาไขโก๋ในประเทศอยู่ในระดับสูงและไม่มีกิจกรรมการส่งออกเพื่อระบายผลผลิต ตลาดส่งออกที่สำคัญ คือ ฮ่องกง ซึ่งมีสัดส่วนการส่งออกประมาณร้อยละ 98 ของปริมาณการส่งออกไขโก๋ทั้งหมด
3. ราคาไขโก๋ที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยทั้งประเทศ ปี 2559 ปรับตัวสูงขึ้น เนื่องจากปรับตัวตามต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นผลจากการชะลอการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไขโก๋จากประเทศที่มีการแพร่ระบาดของโรคใช้วัตถุดิบในปี 2558 ส่งผลให้ราคาลูกไขโก๋และไขโก๋สาวปรับตัวสูงขึ้น

มาตรการ

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์โก๋ไข ปี 2557-2561 ประกอบด้วย
1. เพิ่มการบริโภคและขยายการส่งออก โดยการรณรงค์ส่งเสริมการบริโภคไขโก๋ และสนับสนุนการลงทุนอุตสาหกรรมแปรรูปไขโก๋ รวมทั้งวิจัยและพัฒนาการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า
 2. สร้างความมั่นคงในอาชีพการเลี้ยงไขโก๋ โดยส่งเสริมการเลี้ยงไขโก๋ในพื้นที่ Zoning และเร่งรัดเข้าสู่มาตรฐานฟาร์มส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรให้เป็นสหกรณ์เพื่อดูแลอุตสาหกรรมไขโก๋ทั้งระบบ ตลอดจนมีการบริหารข้อมูลและการจัดการวัตถุดิบอาหารสัตว์
 3. สร้างความเชื่อมั่นให้ผู้บริโภค โดยการรับรองมาตรฐานไขโก๋และศูนย์รวบรวมไขโก๋ (ล้างไข) และสร้างการยอมรับให้ผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ภาพแสดงแหล่งผลิตโคเนื้อของประเทศไทย

ระยะเวลาเลี้ยง: 3 ปีขึ้นไป

การผลิต				การค้า			
รายการ	2557	2558	2559	รายการ	2557	2558	2559
1. จำนวนควรวีออน (ควรวีออน)	658,321	689,810	682,822	1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{1/}	9.99	9.60	9.44
2. จำนวนโคเนื้อ ณ ต้นปี (ตัว)	4,898,575	4,905,700	4,964,456	2. ใช้ในประเทศ (ล้านตัว)	1.26	1.26	1.26
3. ปริมาณการผลิต (ตัว)	974,708	991,100	1,003,632	3. นำเข้า ^{2/}			
4. ต้นทุนการผลิตโคขุนลูกผสมพันธุ์บราห์มัน เฉลี่ยขนาดน้ำหนัก 350-450 กก. (บาท/กก.)	93.31	96.48	90.55	3.1 โคมีชีวิต			
5. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)				ปริมาณ (ตัว)	126,790	130,260	101,507
5.1 โคขุนลูกผสมพันธุ์บราห์มัน	108.32	106.61	102.80	มูลค่า (ล้านบาท)	1,788.44	1,857.44	1,594.28
5.2 โคเนื้อขนาดกลางเฉลี่ยขนาด 350 กก.	85.45	104.79	103.16	3.2 เนื้อและผลิตภัณฑ์			
6. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/กก.)				ปริมาณ (ตัน)	14,412	10,315	10,477
โคขุนลูกผสมพันธุ์บราห์มัน	15.01	10.13	12.25	มูลค่า (ล้านบาท)	2,340.29	2,206.63	2,196.10
7. มาตรฐาน				4. ส่งออก ^{2/}			
7.1 ฟาร์มโคเนื้อ: มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคเนื้อ มกษ. 6400-2555				4.1 โคมีชีวิต			
7.2 เนื้อโค: มาตรฐานเนื้อโค มกษ.6001-2547				ปริมาณ (ตัว)	244,457	204,857	227,172
7.3 โรงฆ่าสัตว์: มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับโรงฆ่าสัตว์ มกษ.9004-2547				มูลค่า (ล้านบาท)	1,765.78	1,755.25	1,066.63
				4.2 เนื้อและผลิตภัณฑ์			
				ปริมาณ (ตัน)	7,339	2,463	172
				มูลค่า (ล้านบาท)	806.34	253.23	32.44
				5. ราคานำเข้า ^{2/}			
				5.1 โคมีชีวิต (บาท/ตัว)	14,106	14,259	15,706
				5.2 เนื้อและผลิตภัณฑ์ (บาท/กก.)	162.39	213.93	209.62
				6. ราคาส่งออก ^{2/}			
				6.1 โคมีชีวิต (บาท/ตัว)	6,570	8,568	4,695*
				6.2 เนื้อและผลิตภัณฑ์ (บาท/กก.)	108.78	102.82	188.47
				7. คู่ค้าที่สำคัญ			
				โคมีชีวิต		มาเลเซีย ลาว	
				เนื้อและผลิตภัณฑ์		ลาว อ่องกง ญี่ปุ่น กัมพูชา	
				8. คู่แข่งที่สำคัญ			
				โคมีชีวิต		เมียนมา ลาว กัมพูชา	
				เนื้อและผลิตภัณฑ์		ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สหรัฐอเมริกา	

ที่มา: ^{1/} กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (ล้านตันน้ำหนักซาก)

^{2/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อ 1-3 ปี 2558-2559 ข้อมูลเบื้องต้น

2. อัตราแปลงโคเนื้อ 1 ตัว น้ำหนัก 350 กก. เป็นซากโคชำแหละ = 270.27

* ราคาโคเนื้อที่ส่งออกไปยังลาว ปี 2559

มีตัวเลขมูลค่าส่งออกที่ผิดปกติ ทำให้ราคาโคเนื้อที่ส่งออกต่ำกว่าปกติ

การผลิต

จำนวนโคเนื้อ ณ วันที่ 1 มกราคม และจำนวนแม่พันธุ์ที่ให้ลูกได้ในรอบปี ปี 2559 เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วเล็กน้อย เนื่องจากโคเนื้อมีราคาสูง เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในประเทศไทย และประเทศเพื่อนบ้าน เกษตรกรบางพื้นที่ต้องการเก็บรักษาแม่พันธุ์ไว้เพื่อขยายพันธุ์ อีกทั้งกรมปศุสัตว์ยังมีโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อเพื่อสร้างอาชีพ โดยสนับสนุนด้านเงินลงทุนในการเลี้ยงโคเนื้อ จัดหาโคสายพันธุ์ดี ช่วยเรื่องการผสมเทียม ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกหญ้าเพื่อเลี้ยงโค อีกทั้งมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดในการส่งออกโคเนื้อเทศเมียนมา และขอความร่วมมือในการห้ามฆ่าโคเทศเมียนมา เพื่อป้องกันการขาดแคลนโคเนื้อ ส่งผลให้ปริมาณการผลิตโคเนื้อมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย

การตลาด

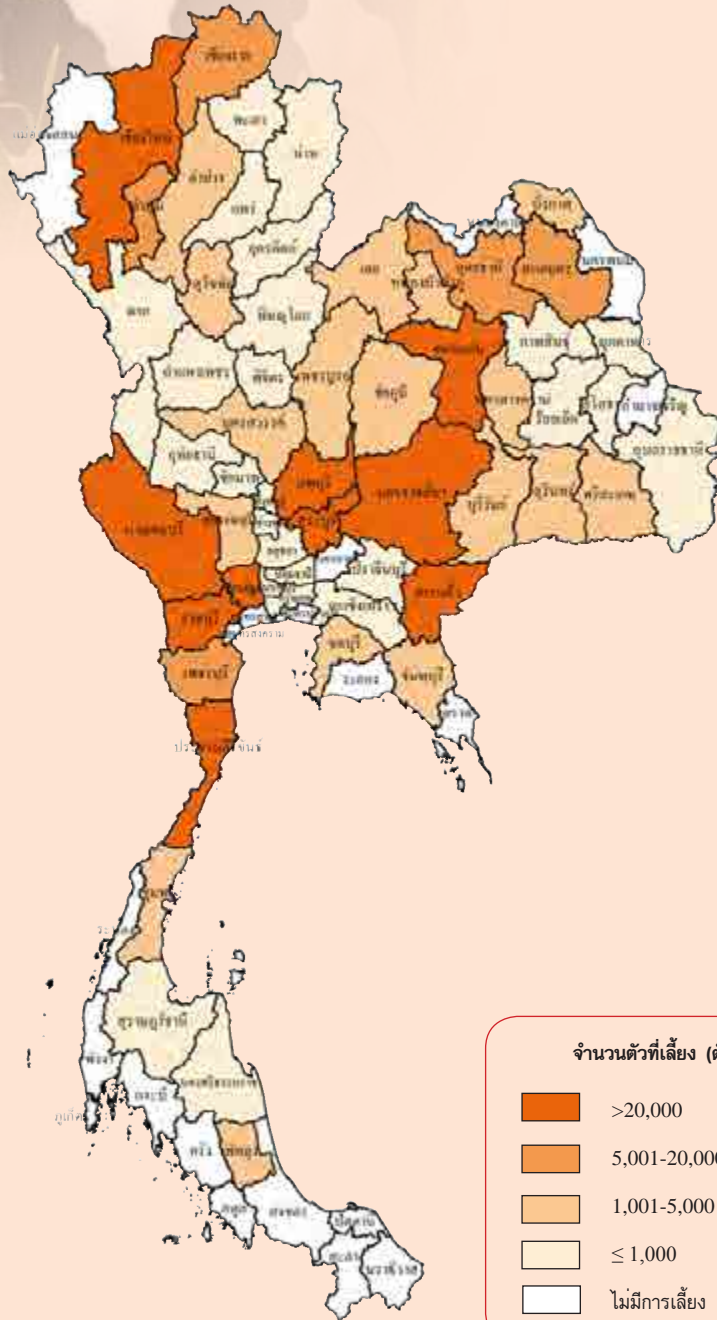
ปี 2559 มีปริมาณการบริโภคโคเนื้อ 1.26 ล้านตัว หรือคิดเป็นเนื้อโค 211.51 พันตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ร้อยละ 0.08 ความต้องการของตลาดภายในประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยตลาดยังคงนิยมบริโภคเนื้อโคแบบชาบูหรือทั้งยังสำหรับราคาโคมีชีวิตที่เกษตรกรขายได้ ปี 2559 เฉลี่ยก็โลกรั่มละ 103.16 บาทลดลงจากปี 2558 ซึ่งมีราคาโลกรั่มละ 104.79 บาท ร้อยละ 1.56 แม้ว่าผลผลิตยังไม่เพียงพอกับความต้องการบริโภค แต่การส่งออกโคมีชีวิตไปยังประเทศเพื่อนบ้านเพื่อส่งต่อไปยังจีนประสบปัญหาความเข้มงวด ของด่านชายแดนจีนและการตรวจเอกสารเร่งเนื้อแดงในโคมีชีวิตจึงส่งผลให้ในบางช่วงการส่งออกโคมีชีวิตต้องหยุดชะงักชั่วคราวหรือชะลอตัวลงจึงส่งผลกระทบต่อราคาโคเนื้อภายในประเทศลดลง

มาตรการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาโคเนื้อ ปี 2555-2559 ประกอบด้วย

- ยุทธศาสตร์ด้านการผลิตโคเนื้อ พิกอร์มาวิธัพผสมเทียม ส่งเสริมการปลูกพืชอาหารสัตว์
- ยุทธศาสตร์ด้านการควบคุมป้องกันโรคระบาดสัตว์ ควบคุมป้องกันโรคระบาด ส่งเสริมฟาร์มปศุสัตว์อินทรีย์
- ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาระบบการตลาด พัฒนาโรงฆ่าประชาชนสัมพันธ์การบริโภคโคเนื้อโค
- ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาวิจัย วิจัยทดสอบพันธุ์และกระจายพันธุ์โคที่เหมาะสม วิจัยการแปรรูปผลิตภัณฑ์
- ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการองค์กร ส่งเสริมการจัดตั้งสถาบัน เกษตรกรโคเนื้อ จัดตั้งศูนย์สารสนเทศปรับปรุงกฎระเบียบให้เหมาะสม

ภาพแสดงแหล่งผลิตโคนมของประเทศไทย

ปริมาณการผลิตน้ำนมดิบรายเดือน

หน่วย: ไร่อาะ

ปี 2559												แหล่งผลิต 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
8.99	8.33	8.09	7.75	7.94	7.89	7.85	7.81	8.00	8.71	9.20	9.44	สระบุรี นครราชสีมา ลพบุรี ราชบุรี เชียงใหม่

ช่วงเดือนที่มีปริมาณการผลิต

ระยะเวลาเลี้ยงและเริ่มให้น้ำนมอายุ 2.5 ปี

การผลิต			
รายการ	2557	2558	2559
1. จำนวนควัวเรือน (ควัวเรือน)	19,849	19,239	19,454
2. จำนวนโคนม ณ ต้นปี (ตัว)	591,642	600,563	622,892
3. จำนวนแม่โครีดนมเฉลี่ยในรอบปี (ตัว)	245,974	259,793	265,218
4. ปริมาณน้ำนมดิบ (ตัน) (กก./ตัว/วัน)	1,111,481	1,157,493	1,161,102
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/กก.)	15.62	14.17	14.66
6. ราคาน้ำนมดิบที่เกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)	16.91	17.74	18.02
7. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/กก.)	1.29	3.57	3.36
8. มาตรฐาน			
8.1 ฟาร์มโคนม: มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคนม มกษ.6402-2552			
8.2 น้ำนมโคดิบ: มาตรฐานน้ำนมโคดิบ มกษ.6003-2553			
8.3 นมสด: มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนมสด มกษ.738-2547			

การค้า			
รายการ	2557	2558	2559
1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	1,111,481	1,157,493	1,161,102
2. นำเข้าผลิตภัณฑ์รวม ^{1/}			
ปริมาณ (ตัน)	213,371	243,344	228,733
มูลค่า (ล้านบาท)	25,937	19,814	16,415
3. ส่งออกผลิตภัณฑ์รวม ^{1/}			
ปริมาณ (ตัน)	131,480	149,753	166,455
มูลค่า (ล้านบาท)	5,857	6,591	7,137
4. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) ^{1/}			
ผลิตภัณฑ์รวม	44,547	44,012	42,876
5. คู่ค้าที่สำคัญ: นำเข้า	นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา		
: ส่งออก	กัมพูชา สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์		

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร
หมายเหตุ: การผลิต ข้อ 1-4 ปี 2558-2559 ข้อมูลเบื้องต้น

การผลิต

จำนวนโคนม ณ วันที่ 1 มกราคม 2559 เพิ่มขึ้นจากปี 2558 เนื่องจากมีจำนวนลูกโคนมที่เกิดใหม่ในรอบปีเพิ่มขึ้น จำนวนแม่โครีดนมในรอบปีเพิ่มขึ้น และปัญหาเรื่องการส่งออกโคนมไปประเทศเวียดนามชะลอตัวลงตั้งแต่ช่วงปี 2557 อีกทั้งคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมมีมติเห็นชอบปรับขึ้นราคาน้ำนมดิบตามคุณภาพน้ำนม ทำให้ราคารับชื้อน้ำนมดิบสูงขึ้นจึงให้เกษตรกรปรับปรุงระบบการบริหารจัดการฟาร์มให้ได้มาตรฐาน เพื่อให้ได้น้ำนมที่มีคุณภาพและมีอัตราการให้น้ำนมดิบเพิ่มขึ้น เกษตรกรมีการเลี้ยงโคนมเพิ่มขึ้น โดยปัจจุบันจำนวนฟาร์มขนาดเล็กละมีแนวโน้มลดลง ฟาร์มขนาดกลางและฟาร์มขนาดใหญ่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

สำหรับอัตราให้นมปีนี้ลดลงจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคปากเท้าเปื่อย แต่เมื่อมองในภาพรวมพบว่า มีปริมาณน้ำนมดิบเพิ่มขึ้น ตามการเพิ่มขึ้นของจำนวนแม่โครีดนมในรอบปี

การตลาด

การส่งออกผลิตภัณฑ์นมมีปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้น เนื่องจากผู้ประกอบการในตลาดนมพาณิชย์มีการขยายการผลิตเพิ่มขึ้น ส่วนการนำเข้าผลิตภัณฑ์นมมีปริมาณและมูลค่าลดลง เนื่องจากปริมาณน้ำนมดิบในประเทศมีจำนวนเพียงพอ ทำให้ปริมาณการนำเข้าลดลง ด้านมูลค่านำเข้าที่ลดลงมากกว่าปริมาณ เนื่องจากราคามและผลิตภัณฑ์นมในตลาดโลกปรับตัวลดลงด้วย

ปี 2559 ราคาน้ำนมดิบที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยก็โลกรัมลละ 18.02 บาท เพิ่มขึ้นจาก 17.74 บาท ของปี 2558 ร้อยละ 1.58 ราคากลางรับชื้อน้ำนมดิบหน้าโรงงานก็โลกรัมลละ 19.00 บาท

มาตรการ

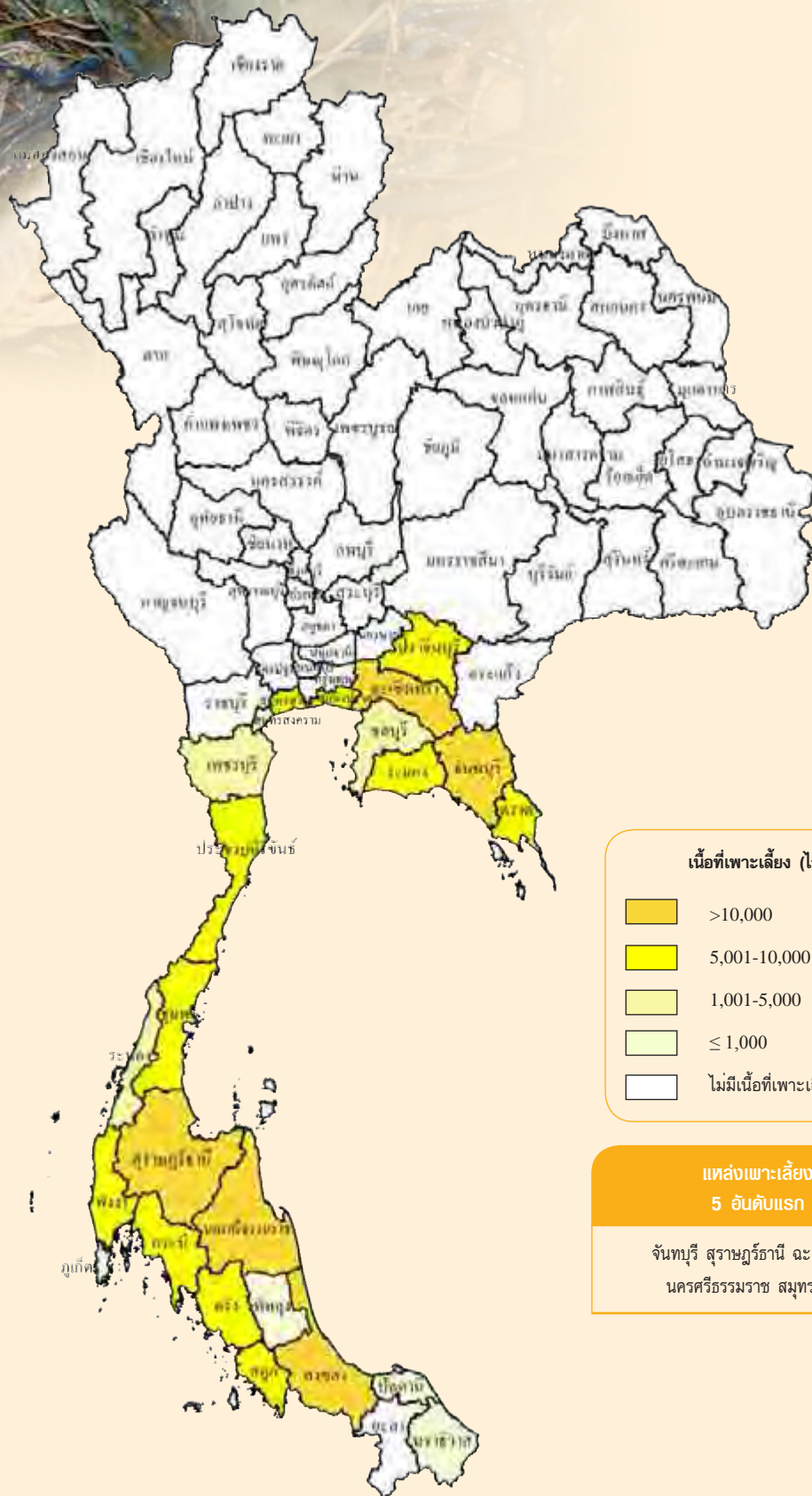
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์โคนม ปี 2555-2559 ประกอบด้วย
1. พัฒนาศักยภาพการผลิตน้ำนมดิบให้มีคุณภาพตามมาตรฐานตั้งแต่ฟาร์มจนถึงโรงงาน
 2. พัฒนาระบบสารสนเทศโคนม จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม จัดทำ website ที่มีข้อมูลเกี่ยวกับโคนมทั้งหมด
 3. รณรงค์ให้บริโภคนมเพิ่มขึ้น
 4. มุ่งเน้นการส่งออกผลิตภัณฑ์นม พันธุ์โค น้ำเชื้อ และวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับโคนมไปประเทศเพื่อนบ้าน
 5. มุ่งเน้นให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมนมในภูมิภาคอาเซียน

US:UD

ภาพแสดงแหล่งเลี้ยงกุ้งทะเลเพาะเลี้ยงของประเทศไทย

เนื้อที่เพาะเลี้ยง (ไร่)

- >10,000
- 5,001-10,000
- 1,001-5,000
- ≤ 1,000
- ไม่มีเนื้อที่เพาะเลี้ยง

แหล่งเพาะเลี้ยง 5 อันดับแรก

จันทบุรี สุราษฎร์ธานี ฉะเชิงเทรา
นครศรีธรรมราช สมุทรสาคร

การผลิต				การค้า			
รายการ	2557	2558	2559	รายการ	2557	2558	2559
1. จำนวนครีวเรือน (ฟาร์ม)**	21,071	19,378	23,012	1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{1/}	2.24	2.30	2.32
2. เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	203,243	203,380	213,908	2. ส่วนแบ่งการตลาดโลก (%)	7.37	7.40	9.53
กุ้งขาวแวนนาไม	191,335	194,694	204,879	3. ใช้ในประเทศ (ตัน)***	40,000	40,000	40,000
กุ้งกุลาดำ	11,908	8,686	9,029	4. ส่งออก ^{2/}			
3. ผลผลิต (ตัน)	274,806	289,371	321,662	4.1 กุ้งแช่เย็นแช่แข็ง			
กุ้งขาวแวนนาไม	261,169	280,094	311,768	ปริมาณ (ตัน)	80,139	82,875	122,415
กุ้งกุลาดำ	13,637	9,277	9,894	มูลค่า (ล้านบาท)	29,185	25,062	36,613
4. ต้นทุนการผลิต กุ้งขาวแวนนาไม (บาท/กก.)	108.46	108.99	107.03	4.2 กุ้งปรุงแต่ง			
5. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)				ปริมาณ (ตัน)	84,850	87,319	85,233
กุ้งขาวแวนนาไม ขนาด 70 ตัว/กก.	222.58	179.33	179.83	มูลค่า (ล้านบาท)	35,157	32,044	32,682
6. ผลตอบแทนสุทธิ กุ้งขาวแวนนาไม ขนาด 70 ตัว/กก. (บาท/กก.)	114.12	70.34	72.80	5. ราคาส่งออก (บาท/กก.) ^{2/}			
7. มาตรฐาน				5.1 กุ้งแช่เย็นแช่แข็ง	364	302	299
7.1 ระเบียบกรมประมงว่าด้วยการออกใบรับรองฟาร์มเพาะเลี้ยงกุ้งตามมาตรฐาน Code of Conduct ปี 2545				5.2 กุ้งปรุงแต่ง	414	367	383
7.2 ระเบียบกรมประมงว่าด้วยการออกใบรับรองการผลิตกุ้งทะเลตามมาตรฐาน GAP พ.ศ. 2546				6. คู่ค้าที่สำคัญ			
				6.1 กุ้งแช่เย็นแช่แข็ง	สหรัฐอเมริกา เวียดนาม ญี่ปุ่น ฮองกง แคนาดา		
				6.2 กุ้งปรุงแต่ง	สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป แคนาดา		
				7. คู่แข่งที่สำคัญ	จีน เวียดนาม อินโดนีเซีย อินเดีย		

ที่มา: ^{1/} องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ^{2/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อ 1-4 ปี 2559 ข้อมูลเบื้องต้น

2. ** ข้อมูล ทบ.1 กรมประมง ใช้จำนวนฟาร์มเนื่องจาก 1 ครีวเรือนสามารถจดทะเบียนได้มากกว่า 1 ฟาร์ม

3. *** กุ้งสดทั้งเปลือก

การผลิต

ผลผลิตกุ้งปี 2559 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี 2558 เนื่องจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมกุ้งไทย ได้ร่วมมือกันเร่งแก้ไข ปัญหาทั้งด้านการส่งเสริมและพัฒนาแนวทางการเพิ่มผลผลิต กุ้งทะเลให้เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ เกษตรกรมีการบริหารจัดการฟาร์มที่ดีขึ้น รวมทั้งมีการปรับปรุงบ่อเลี้ยงให้ถูกสุขลักษณะ เพื่อตัดวงจร การเกิดโรค ทำให้ความเสียหายของกุ้งที่เกิดจากโรคลดน้อยลง กุ้งมีความแข็งแรงสุขภาพดี จึงทำให้กุ้งมีอัตราการรอดสูง ได้กุ้งที่มีขนาดใหญ่ขึ้น ประกอบกับราคาที่สูงขึ้นเกษตรกรจึงดูแล เอาใจใส่มากขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตรวมเพิ่มขึ้นด้วย

การตลาด

1. การส่งออกกุ้งในปี 2559 เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 22 ของปริมาณการส่งออก เนื่องจากปริมาณผลผลิตกุ้งในประเทศ เพิ่มขึ้น ในขณะที่ประเทศคู่แข่งมีผลผลิตลดลงจากปัญหาเรื่องโรค

2. ผู้ส่งออกพยายามแสวงหาตลาดใหม่ๆ ในประเทศแถบ ตะวันออกกลางและตลาดอาเซียน เช่น เวียดนาม มีปริมาณ การนำเข้าจากไทยเพิ่มขึ้นถึง 3.45 เท่า

มาตรการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์กุ้งไทย ฉบับที่ 3 เพื่อ ใช้เป็นกรอบในการพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรม กุ้งไทยกับต่างประเทศ ประกอบด้วย

1. ยุทธศาสตร์เพิ่มศักยภาพพันธุ์กุ้งทะเลคุณภาพ
2. ยุทธศาสตร์บริหารจัดการด้านการผลิตอย่างยั่งยืน
3. ยุทธศาสตร์เพิ่มมูลค่าสินค้าและเพิ่มศักยภาพการตลาดทุกระดับ
4. ยุทธศาสตร์ผลักดันการวิจัยเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมกุ้งไทย
5. ยุทธศาสตร์สนับสนุนการขยายฐานการผลิตและฐานการตลาดสู่ประชาคม อาเซียน

ภาพแสดงการนำเข้า-ส่งออกปลาทูน่าของประเทศไทย

การค้า			
รายการ	2557	2558	2559
1. ใช้ในประเทศ			
1.1 ปลาทูน่าแช่เย็น (ตัน)	1,000	1,000	1,000
1.2 ปลาทูน่าบรรจุภาชนะอัดลม (ตัน)	30,867	29,030	28,978
2. นำเข้า ^{1/}			
2.1 ปลาทูน่าแช่เย็นแช่แข็ง			
ปริมาณ (ตัน)	699,884	671,625	736,754
มูลค่า (ล้านบาท)	36,689	30,602	40,034
2.2 ปลาทูน่าบรรจุภาชนะอัดลม			
ปริมาณ (ตัน)	3,899	6,057	17,815
มูลค่า (ล้านบาท)	476	873	2,501
3. ส่งออก ^{1/}			
3.1 ปลาทูน่าแช่เย็นแช่แข็ง			
ปริมาณ (ตัน)	18,712	17,234	22,232
มูลค่า (ล้านบาท)	1,625	1,585	1,737
3.2 ปลาทูน่าบรรจุภาชนะอัดลม			
ปริมาณ (ตัน)	586,469	551,578	550,585
มูลค่า (ล้านบาท)	75,276	66,197	68,532
4. ราคาส่งออก (บาท/ตัน)^{1/}			
4.1 ปลาทูน่าแช่เย็นแช่แข็ง	86,834	91,964	78,152
4.2 ปลาทูน่าบรรจุภาชนะอัดลม	128,355	120,014	124,471
5. แหล่งนำเข้าวัตถุดิบที่สำคัญ			
ไต้หวัน เกาหลีใต้ ปาปัวนิวกินี สหรัฐอเมริกา			
จีน สหภาพยุโรป ไมโครนีเซีย อินโดนีเซีย			
หมู่เกาะมาร์แชลล์ ฟิลิปปินส์ ญี่ปุ่น ฟิลิปปินส์			
หมู่เกาะโซโลมอน และวานูตู			
สหรัฐอเมริกา อียิปต์ ออสเตรเลีย สหภาพยุโรป			
ญี่ปุ่น แคนาดา ซาอุดีอาระเบีย			
เวียดนาม ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย			
6. คู่ค้าที่สำคัญ (ปลาทูน่าบรรจุภาชนะอัดลม)			
7. คู่แข่งที่สำคัญ (ปลาทูน่าบรรจุภาชนะอัดลม)			

ที่มา: ^{1/}สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

การผลิต

ไทยนำเข้าปลาทูน่าจากต่างประเทศ เพื่อนำมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตปลาทูน่าบรรจุภาชนะอัดลม ร้อยละ 95 และผลิตได้เองจากเรืออวนล้อมจับภายในประเทศ ร้อยละ 5 การพึ่งพาวัตถุดิบจากต่างประเทศทำให้มีความเสี่ยงในการขาดแคลนวัตถุดิบในการผลิตปลาทูน่าบรรจุภาชนะอัดลมของไทย ซึ่งไทยสามารถผลิตปลาทูน่าบรรจุภาชนะอัดลมเพื่อการส่งออกได้เป็นอันดับ 1 ของโลก

การตลาด

1. การนำเข้าปลาทูน่าแช่เย็นแช่แข็ง ในปี 2559 มีปริมาณ 736,754 ตัน มูลค่า 40,034 ล้านบาท ทั้งปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 9.70 และร้อยละ 30.82 ของปีก่อน ตามลำดับ การนำเข้าวัตถุดิบส่วนใหญ่มาจากประเทศไต้หวัน ร้อยละ 19.45 เกาหลีใต้ ร้อยละ 12.43 ปาปัวนิวกินี ร้อยละ 12.91 และสหรัฐอเมริกา ร้อยละ 10.92
2. การส่งออกปลาทูน่าบรรจุภาชนะอัดลม ในปี 2559 มีปริมาณ 550,585 ตัน มูลค่า 68,532 ล้านบาท ปริมาณลดลงแต่มูลค่าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.18 และร้อยละ 3.53 ของปีก่อน ตามลำดับ ประเทศคู่ค้าที่สำคัญคือ สหรัฐอเมริกา คิดเป็นร้อยละ 15.18 อียิปต์ ร้อยละ 11.24 ออสเตรเลีย ร้อยละ 7.36 และสหภาพยุโรป ร้อยละ 7.10

มาตรการ

1. ลดการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีของประเทศคู่ค้า ดังนี้
 - 1.1 ผลผลิตต้องมีเอกสารรับรองการจับสัตว์น้ำ เพื่อยืนยันว่าไม่ได้มาจากการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม (Illegal Unreported and Unregulated Fishing: IUU Fishing) และต้องเป็นเรือที่ถูกต้องตามกฎหมายเท่านั้น
 - 1.2 มีการขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบ One Stop Service
2. จัดทำมาตรฐานการผลิตต่างๆ เช่น GAP/HACCP เป็นต้น

ปลาแป้นและสัตว์น้ำไม่มีกระดูกสันหลังแป้น

การผลิต			
รายการ	2557	2558	2559
1. จำนวนโรงงาน (โรง) ^{1/}	96	96	86
2. ผลผลิตปลาแป้นโลก (ล้านตัน) ^{2/}	4.20	4.14	4.15
3. ผลผลิตปลาแป้นไทย (ล้านตัน)*	0.48	0.38	0.36
4. อัตราแปลง ปลาแป้นหรือปลาสด (กก.): ปลาแป้น (กก.) = 4: 1			
5. ราคาเกษตรกรขายได้(ปลาแป้นสด) ^{3/} (บาท/กก.)	7.48	8.04	8.42
ราคาปลาแป้นสด ^{3/} (บาท/กก.)	7.90	8.97	8.83
ราคาขายส่งปลาแป้นโปรตีนต่ำกว่า 60 % (บาท/กก.) ^{3/} กลิ่นเบอร์ 2 ตลาด กทม.	22.99	37.28	36.44
ราคาขายส่งปลาแป้นโปรตีนสูงกว่า 60 % (บาท/กก.) ^{3/} กลิ่นเบอร์ 1 ตลาด กทม.	29.35	41.22	38.55

การค้า			
รายการ	2557	2558	2559
1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{2/}			
นำเข้า	2.49	2.48	2.52
ส่งออก	2.16	2.01	2.13
2. ใช้ในประเทศ (ล้านตัน)	0.65	0.70	0.73
3. นำเข้า ^{4/}			
3.1 ปลาแป้นโปรตีนสูงกว่า 60 % ปริมาณ (ตัน)	18,989	27,377	68,119
มูลค่า (ล้านบาท)	592.09	951.81	2,708.41
3.2 ปลาแป้นโปรตีนต่ำกว่า 60 %* ปริมาณ (ตัน)	118	120	n.s.
มูลค่า (ล้านบาท)	1.08	5.85	n.s.
3.3 สัตว์น้ำอื่นๆ ปน ปริมาณ (ตัน)	2,284	3,608	4,275
มูลค่า (ล้านบาท)	117.10	195.00	253.14
4. ส่งออก ^{4/}			
4.1 ปลาแป้นโปรตีนสูงกว่า 60 % ปริมาณ (ตัน)	107,085	99,837	86,637
มูลค่า (ล้านบาท)	4,305.75	4,626.70	3,685.95
4.2 ปลาแป้นโปรตีนต่ำกว่า 60 % ปริมาณ (ตัน)	56,169	50,613	60,707
มูลค่า (ล้านบาท)	2,045.27	2,107.01	2,252.89
4.3 สัตว์น้ำไม่มีกระดูกสันหลังอื่นๆ ปน ปริมาณ (ตัน)	8,885	5,463	6,550
มูลค่า (ล้านบาท)	268.65	182.00	195.70
5. คู่ค้าที่สำคัญ	จีน ญี่ปุ่น เวียดนาม นอร์เวย์ บังกลาเทศ ไต้หวัน สหรัฐอเมริกา		
6. คู่แข่งที่สำคัญ	เวียดนาม เมียนมา		

ที่มา : ^{1/} สมาคมผู้ผลิตปลาแป้นไทย

^{2/} World Markets and Trade. Foreign Agricultural Service, November 2016

^{3/} ราคาปลาแป้นสดจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ราคาปลาแป้นสด และราคาขายส่งปลาแป้น (แนะนำ) จากสมาคมผู้ผลิตปลาแป้นไทย

^{4/} กรมศุลกากร ปี 2550-2554 (HS. 2007) พิกัด 2301.2000.001 พิกัด 2301.2000.002 พิกัด 2301.2000.003 พิกัด 2301.2000.004 และพิกัด 2301.2000.090

ปี 2555-2559 (HS. 2012) พิกัด 2301.2020000 พิกัด 2301.2010.000 พิกัด 2301.2090.001 และพิกัด 2301.2090.090

หมายเหตุ: * เป็นการนำเข้าปลาแป้นที่ไทยส่งออกและไม่ได้มาตรฐานแล้วส่งกลับมาไทย

การผลิต

- มีโรงงานปลาแป้นได้รับมาตรฐาน GMP และ HACCP แล้วจำนวน 58 โรงงาน
- ปัจจุบันมีการใช้วัตถุดิบเพื่อผลิตปลาแป้นจากเศษเหลือจากอุตสาหกรรมปลากระป๋อง และซูริมีร้อยละ 61 จากปลาแป้นร้อยละ 28 และปลาอื่นๆ ร้อยละ 11
- ไทยสามารถผลิตปลาแป้นโปรตีนสูงกว่า 60% ได้ร้อยละ 25 ของผลผลิตรวมของประเทศและโปรตีนต่ำกว่า 60% ร้อยละ 75
- ผลผลิตลดลงเนื่องจากการขาดแคลนวัตถุดิบเพราะสภาพภูมิอากาศแปรปรวน ประกอบกับปี 2558 รัฐบาลแก้ไขปัญหาค่าการทำประมงผิดกฎหมาย (IUU fishing) ทำให้เรือประมงไม่สามารถออกทำประมงได้รวมทั้งการปฏิบัติแรงงานประมงอย่างไม่เป็นธรรมส่งผลให้ปลาแป้นลดลง

การตลาด

- ปี 2555 ไทยประสบปัญหาโรคกุ้งตายด่วน (EMS) ทำให้ผลผลิตกุ้งลดลงต่อเนื่องมาระยะหนึ่ง แต่เกษตรกรบางส่วนได้มีการปรับเปลี่ยนการเลี้ยง ประกอบกับการช่วยเหลือจากภาครัฐ ทำให้เกษตรกรกลับมาเลี้ยงกุ้งกันเพิ่มขึ้น สำหรับราคาปลาแป้นและราคาขายส่งโดยเฉลี่ยปี 2559 อยู่ในระดับต่ำกว่าปีที่ผ่านมา เนื่องจากปริมาณปลาแป้นที่ผลิตได้ส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับใบรับรองจาก IFFO ทำให้การส่งออกลดลงส่งผลต่อราคาปลาแป้นภายในประเทศลดลง
- ปัญหาการทำประมงที่ผิดกฎหมายขาดการรายงานและไร้การควบคุม (IUU Fishing) ประกอบกับผู้นำเข้าสินค้าประมงในต่างประเทศต้องการข้อมูลประกอบการซื้อสินค้าปลาแป้นและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำทะเลเพื่อการส่งออกของไทย มีผลต่อการส่งออกปลาแป้นลดลง

มาตรการ

- ปลาแป้นเป็นสินค้าควบคุมการนำเข้า ตาม พ.ร.บ.การส่งออก/ไปนอกและการนำเข้าภายในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ.2522 และประกาศกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการนำเข้าสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ 72) พ.ศ.2533
- นโยบายและมาตรการนำเข้าวัตถุดิบอาหารสัตว์ กำหนดโดยคณะกรรมการนโยบายอาหารรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกำหนดนโยบายและมาตรการการนำเข้าทั่วไปและการนำเข้าตามความตกลงการค้าเสรีต่างๆ ที่มีผลทางปฏิบัติแล้ว ซึ่งกำหนดคราวละ 3 ปีเริ่มตั้งแต่ปี 2558-2560 นำเข้าปลาแป้นโปรตีน 60% ขึ้นไปไม่จำกัดปริมาณและเวลานำเข้า แต่ปลาแป้นต่ำกว่า 60% เป็นสินค้าควบคุมตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ ต้องขออนุญาตนำเข้าจากกรมการค้าต่างประเทศ

สินค้าเกษตร ในภูมิภาคอาเซียน

ข้าว: เนื้อที่ ผลิต และผลผลิตต่อไร่ ของประเทศในภูมิภาคอาเซียน ปี 2557-2559

ประเทศ	เนื้อที่เพาะปลูก (1,000 ไร่)			เนื้อที่เก็บเกี่ยว (1,000 ไร่)			ผลผลิต (1,000 ตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กก.)		
	2557	2558	2559	2557	2558	2559	2557	2558	2559	2557	2558	2559
อาเซียน	317,233	313,064	307,122	311,397	307,295	302,762	216,117	215,912	211,348	694	703	698
อินโดนีเซีย	86,442	90,704	90,907	86,233	88,222	90,703	70,846	75,361	77,245	822	854	852
เวียดนาม	48,851	48,968	48,579	48,851	48,968	48,579	44,975	45,216	43,775	921	923	901
ไทย	77,135	69,251	64,124	73,027	66,656	61,081	36,762	31,617	28,088	503	474	460
เมียนมา	45,525	44,826	45,074	45,398	44,703	44,382	28,322	28,193	27,725	624	631	625
ฟิลิปปินส์	29,827	29,636	28,508	29,623	29,403	28,294	18,968	18,911	17,486	640	643	618
กัมพูชา	19,078	19,097	19,071	18,556	18,930	18,910	9,390	9,324	9,335	506	493	494
ลาว	6,121	6,156	6,378	5,987	6,032	6,378	4,002	4,048	4,200	669	671	659
มาเลเซีย	4,246	4,417	4,471	3,714	4,373	4,426	2,849	3,238	3,492	767	741	789
บรูไน	9	9	10	8	8	9	2	3	2	256	381	271

ที่มา: ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อความมั่นคงทางอาหารในภูมิภาคอาเซียน

หมายเหตุ: ข้อมูล ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2560 ปี 2559 (ปีเพาะปลูก 2558/59)

สถานการณ์การผลิตข้าวของประเทศในภูมิภาคอาเซียน ปี 2559

การผลิต

ปริมาณการผลิตข้าวของภูมิภาคอาเซียนในปี 2559 (ปีเพาะปลูก 2558/59) อยู่ที่ประมาณ 211.35 ล้านตัน ลดลง 4.56 ล้านตัน หรือร้อยละ 2 เมื่อเทียบกับปี 2558 ซึ่งมีปริมาณการผลิต 215.91 ล้านตัน มีเพียงประเทศ กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว และมาเลเซีย ที่ผลผลิตเพิ่มขึ้น ส่วนประเทศอื่นๆ ที่เหลือผลผลิตลดลง เนื่องจากเนื้อที่เก็บเกี่ยว และผลผลิตต่อไร่ลดลง

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์: เนื้อที่ ผลิต และผลผลิตต่อไร่ ของประเทศในภูมิภาคอาเซียน ปี 2557-2559

ประเทศ	เนื้อที่เพาะปลูก (1,000 ไร่)			เนื้อที่เก็บเกี่ยว (1,000 ไร่)			ผลผลิต (1,000 ตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กก.)		
	2557	2558	2559	2557	2558	2559	2557	2558	2559	2557	2558	2559
อาเซียน	60,793	59,580	60,173	60,325	58,969	59,489	40,537	40,564	41,875	672	688	704
อินโดนีเซีย	24,047	23,815	25,488	23,981	23,668	25,444	19,008	19,612	21,836	793	829	858
ฟิลิปปินส์	16,368	16,212	15,533	16,321	16,009	15,120	7,771	7,672	6,964	476	479	461
เวียดนาม	7,359	7,371	7,281	7,359	7,371	7,281	5,192	5,281	5,252	705	716	721
ไทย	7,427	7,166	6,964	7,215	6,957	6,804	4,876	4,620	4,562	676	664	670
เมียนมา	2,753	2,869	2,950	2,750	2,864	2,936	1,626	1,721	1,749	591	601	596
ลาว	1,340	1,250	1,253	1,340	1,250	1,253	1,137	1,110	1,113	848	888	888
กัมพูชา	1,498	897	704	1,358	850	651	927	550	400	683	647	614

ที่มา: ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อความมั่นคงทางอาหารในภูมิภาคอาเซียน

หมายเหตุ: ข้อมูล ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2560 ปี 2559 (ปีเพาะปลูก 2558/59)

สถานการณ์การผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของประเทศในภูมิภาคอาเซียน ปี 2559

การผลิต

ปริมาณการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของภูมิภาคอาเซียนในปี 2559 (ปีเพาะปลูก 2558/59) อยู่ที่ประมาณ 41.88 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.31 ล้านตัน หรือร้อยละ 3 เมื่อเทียบกับปี 2558 ซึ่งมีปริมาณการผลิต 40.56 ล้านตัน ประเทศอินโดนีเซีย ลาว และเมียนมามีปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้น ส่วนประเทศอื่นๆ ที่เหลือ มีปริมาณการผลิตลดลง ประเทศอินโดนีเซีย มีการผลิตมากที่สุดโดยมีปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว 2.22 ล้านตัน หรือร้อยละ 11

อ้อยโรงงาน: เนื้อที่ ผลิต และผลผลิตต่อไร่ ของประเทศในภูมิภาคอาเซียน ปี 2557-2559

ประเทศ	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (1,000 ไร่)			ผลผลิต (1,000 ตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กก.)		
	2557	2558	2559	2557	2558	2559	2557	2558	2559
อาเซียน	17,359	17,244	17,204	177,861	178,958	163,774	10,246	10,378	9,520
ไทย	8,456	8,755	8,908	103,697	106,328	94,138	12,263	12,145	10,568
ฟิลิปปินส์	2,620	2,511	2,478	24,175	22,654	22,997	9,227	9,022	9,280
เวียดนาม	1,906	1,778	1,719	19,822	20,152	19,503	10,400	11,334	11,345
อินโดนีเซีย	2,958	2,785	2,776	17,109	16,237	14,449	5,784	5,830	5,205
เมียนมา	1,059	1,115	1,012	10,307	11,128	10,142	9,733	9,981	10,022
ลาว	214	180	188	1,840	1,750	1,821	8,598	9,721	9,686
กัมพูชา	146	120	123	911	709	723	6,242	5,910	5,881

ที่มา: ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อความมั่นคงทางอาหารในภูมิภาคอาเซียน

หมายเหตุ: ข้อมูล ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2560 ปี 2559 (ปีเพาะปลูก 2558/59)

สถานการณ์การผลิตอ้อยโรงงานของประเทศในภูมิภาคอาเซียน ปี 2559

การผลิต

ปริมาณการผลิตอ้อยโรงงานของภูมิภาคอาเซียนในปี 2559 (ปีเพาะปลูก 2558/59) อยู่ที่ประมาณ 163.77 ล้านตัน ลดลง 15.18 ล้านตัน หรือร้อยละ 8 เมื่อเทียบกับปี 2558 ซึ่งมีปริมาณการผลิต 178.96 ล้านตัน เนื่องจากผลผลิตต่อไร่ของประเทศอินโดนีเซียและประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศผู้ผลิตรายใหญ่ในอาเซียนมีผลผลิตต่อไร่ลดลง ส่งผลให้ภาพรวมของกลุ่มประเทศอาเซียนมีผลผลิตต่อไร่ลดลง

มันสำปะหลังโรงงาน: เนื้อที่ ผลิต และผลผลิตต่อไร่ ของประเทศในภูมิภาคอาเซียน ปี 2557-2559

ประเทศ	เนื้อที่เพาะปลูก (1,000 ไร่)			เนื้อที่เก็บเกี่ยว (1,000 ไร่)			ผลผลิต (1,000 ตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กก.)		
	2557	2558	2559	2557	2558	2559	2557	2558	2559	2557	2558	2559
อาเซียน	23,327	24,061	25,146	22,504	23,660	24,570	76,348	81,884	85,921	3,393	3,461	3,497
ไทย	8,976	9,320	9,464	8,431	8,961	8,920	30,022	32,358	30,558	3,561	3,611	3,426
อินโดนีเซีย	6,272	5,933	6,929	6,272	5,933	6,929	23,436	21,791	26,749	3,737	3,673	3,860
กัมพูชา	2,634	3,259	3,324	2,358	3,221	3,296	7,933	11,943	13,222	3,365	3,708	4,012
เวียดนาม	3,455	3,457	3,494	3,455	3,457	3,494	10,210	10,453	10,578	2,955	3,024	3,028
ฟิลิปปินส์	1,350	1,372	1,395	1,350	1,372	1,395	2,540	2,628	2,752	1,882	1,915	1,973
ลาว	378	463	288	378	463	288	1,630	2,159	1,527	4,312	4,662	5,303
เมียนมา	244	232	226	244	232	226	524	485	460	2,147	2,090	2,038
มาเลเซีย	19	25	26	16	21	22	52	68	74	3,194	3,224	3,386

ที่มา: ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อความมั่นคงทางอาหารในภูมิภาคอาเซียน
 หมายเหตุ: ข้อมูล ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2560 ปี 2559 (ปีเพาะปลูก 2558/59)

สถานการณ์การผลิตมันสำปะหลังโรงงานของประเทศในภูมิภาคอาเซียน ปี 2559

การผลิต

ปริมาณการผลิตมันสำปะหลัง (หัวสด) ของภูมิภาคอาเซียนในปี 2559 (ปีเพาะปลูก 2558/59) อยู่ที่ประมาณ 85.92 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 เมื่อเทียบกับปี 2558 ซึ่งมีปริมาณการผลิตประมาณ 81.88 ล้านตัน โดยปริมาณการผลิตมันสำปะหลังเพิ่มขึ้นในทุกประเทศ ยกเว้น ลาว เมียนมา และไทย

ถั่วเหลือง: เนื้อที่ ผลิต และผลผลิตต่อไร่ ของประเทศในภูมิภาคอาเซียน ปี 2557-2559

ประเทศ	เนื้อที่เพาะปลูก (1,000 ไร่)			เนื้อที่เก็บเกี่ยว (1,000 ไร่)			ผลผลิต (1,000 ตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กก.)		
	2557	2558	2559	2557	2558	2559	2557	2558	2559	2557	2558	2559
อาเซียน	6,305	6,181	6,150	6,260	6,119	6,127	1,549	1,512	1,505	248	247	246
อินโดนีเซีย	3,878	3,877	3,910	3,848	3,837	3,892	955	963	970	248	251	249
เมียนมา	970	945	929	970	943	928	235	229	222	242	243	240
เวียดนาม	684	630	594	684	630	594	157	146	138	230	232	232
กัมพูชา	504	418	426	492	416	425	131	97	99	266	233	233
ไทย	196	237	216	193	219	213	53	58	57	277	266	269
ลาว	69	71	72	69	71	72	17	18	18	246	248	249
ฟิลิปปินส์	4	3	3	4	3	3	1	1	1	250	225	179

ที่มา: ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อความมั่นคงทางอาหารในภูมิภาคอาเซียน
หมายเหตุ: ข้อมูล ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2560 ปี 2559 (ปีเพาะปลูก 2558/59)

สถานการณ์การผลิตถั่วเหลืองของประเทศในภูมิภาคอาเซียน ปี 2559

การผลิต

ปริมาณการผลิตถั่วเหลืองของภูมิภาคอาเซียนในปี 2559 (ปีเพาะปลูก 2558/59) อยู่ที่ประมาณ 1.50 ล้านตัน ลดลงประมาณ 7.60 พันตัน หรือร้อยละ 0.5 เมื่อเทียบกับปี 2558 ซึ่งมีปริมาณการผลิต 1.51 ล้านตัน ปริมาณผลผลิตถั่วเหลืองของประเทศในอาเซียนส่วนใหญ่ลดลง เนื่องจากเนื้อที่เก็บเกี่ยวและผลผลิตต่อไร่ลดลง ยกเว้นประเทศกัมพูชา อินโดนีเซีย และลาว โดยประเทศอินโดนีเซีย เป็นประเทศที่มีปริมาณการผลิตถั่วเหลืองมากที่สุด รองลงมาได้แก่ เมียนมา เวียดนาม กัมพูชา ไทย ลาว และฟิลิปปินส์ ตามลำดับ

ปริมาณการนำเข้าสินค้าเกษตรของไทยจากภูมิภาคอาเซียน ปี 2559

ปริมาณ: ตัน

สินค้าเกษตร	รวมทั้งโลก	รวมทั้งอาเซียน	สัดส่วนจากอาเซียน	กัมพูชา	อินโดนีเซีย	ลาว	มาเลเซีย	เมียนมา	ฟิลิปปินส์	เวียดนาม	สิงคโปร์
กากและเศษที่เหลือใช้ทำอาหารสัตว์	4,152,212	261,616	6.30	1,337	192,360	24,379	28,998	3,330	-	4,933	6,279
มันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์	2,388,265	2,370,121	99.24	2,067,758	348	301,330	90	-	-	578	18
ปลาและผลิตภัณฑ์	1,512,526	59,433	3.93	1,567	3,087	-	115	807	105	53,701	51
ผลไม้และผลิตภัณฑ์	1,004,892	271,143	26.98	13,538	166,854	26,722	593	5,640	1,484	56,031	282
ผักและผลิตภัณฑ์	586,205	64,695	11.04	1,417	1,246	35,672	7,471	15,307	315	3,248	18
น้ำตาลและผลิตภัณฑ์	200,629	53,654	26.74	-	22,700	24,715	1,585	31	1,283	2,887	453
ปลาหมึกและผลิตภัณฑ์	148,939	30,041	20.17	463	5,735	-	1,753	15,257	275	6,558	-
ผลิตภัณฑ์อาหารอื่นๆ	145,173	81,719	56.29	885	5,539	-	11,708	36	46	45,789	17,716
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	124,459	124,459	100.00	18,015	-	101,204	-	5,240	-	-	-
น้ำมันปาล์ม	116,037	115,805	99.80	-	85,831	-	29,378	-	62	-	533

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ปริมาณการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยไปภูมิภาคอาเซียน ปี 2559

ปริมาณ: ตัน

สินค้าเกษตร	รวมทั้งโลก	รวมทั้งอาเซียน	สัดส่วนจากอาเซียน	กัมพูชา	อินโดนีเซีย	ลาว	มาเลเซีย	เมียนมา	ฟิลิปปินส์	เวียดนาม	สิงคโปร์
มันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์	10,680,862	1,153,565	10.80	625	669,408	4,085	291,392	8,824	87,704	26,233	65,295
น้ำตาลและผลิตภัณฑ์	6,529,130	4,597,891	70.42	678,815	2,106,751	133,936	162,517	683,011	406,786	316,239	109,836
ยางธรรมชาติ	3,806,325	790,427	20.77	1,335	22,931	3,017	711,021	6,173	5,298	24,458	16,194
กากและเศษที่เหลือใช้ทำอาหารสัตว์	1,099,544	310,514	28.24	48,471	39,459	119,120	51,283	17,753	7,347	24,821	2,260
เนื้อไก่และผลิตภัณฑ์	690,109	92,637	13.42	2,975	-	54,010	18,089	49	278	1,697	15,538
สับปะรดและผลิตภัณฑ์	611,598	19,188	3.14	253	65	959	1,544	150	395	13,813	2,008
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	581,539	569,113	97.86	-	6,600	502	3,996	-	551,515	6,500	-
ลำไยและผลิตภัณฑ์	552,464	404,417	73.20	666	59,348	96	9,475	5,311	-	324,142	5,378
ทุเรียนและผลิตภัณฑ์	424,151	92,501	21.81	14	1,996	1,034	2,702	87	90	86,559	19
น้ำมันปาล์ม	117,538	111,524	94.88	5,999	0	4,004	73,489	27,992	1	18	22

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564)

1. วิสัยทัศน์

“ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน”

2. พันธกิจ

- 1) พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง
- 2) พัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ
- 3) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพตลอดโซ่อุปทานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์
- 4) ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

3. วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรกรม สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรและเชื่อมโยงเครือข่ายกับภายนอกอย่างเข้มแข็ง และลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้
- 2) เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยกระดับผลิตภาพ ประสิทธิภาพ คุณภาพมาตรฐาน รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร ให้ตอบสนองความต้องการของตลาด
- 3) เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร รวมทั้งพัฒนางานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์
- 4) เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัว และสร้างภูมิคุ้มกันรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้

4. เป้าหมาย

- 1) ความพาสูกของเกษตรกรเพิ่มขึ้นอยู่ที่ระดับ 85 ในปี 2564
- 2) เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นเป็น 59,460 บาทต่อครัวเรือน ในปี 2564
- 3) เศรษฐกิจภาคเกษตรเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 3 ต่อปี
- 4) จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรถูกนำไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 5 ต่อปี
- 5) ทรัพยากรการเกษตรได้รับการฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืนเพิ่มขึ้น

5. ตัวชี้วัด

- 1) ดัชนีชี้วัดความฉลาดของเกษตรกร
- 2) รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร
- 3) GDP ภาคเกษตร
- 4) จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์
- 5) ทรัพยากรการเกษตรที่มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้ มีความมั่นคงและภาคภูมิใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม รวมทั้งพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ต่อเนื่องมาตั้งแต่แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 – 10 โดยเน้นการขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมด้วยการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่เข้าสู่ภาคการเกษตร สร้างระบบสวัสดิการและดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้สินให้กับเกษตรกร ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ โดยเฉพาะการทำเกษตรแบบผสมผสานเกษตรทฤษฎีใหม่ และเกษตรอินทรีย์ ซึ่งจะช่วยให้รายได้ให้กับเกษตรกร รวมทั้งส่งเสริมพัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ ให้สามารถบริหารจัดการฟาร์มแบบครบวงจรตั้งแต่การผลิต แปรรูป และการตลาด ตลอดจนสร้างการรวมกลุ่มเกษตรกรให้เข้มแข็งและสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน เพื่อลดต้นทุนการผลิตและสร้างโอกาสในการแข่งขันของสินค้าเกษตร ใช้การตลาดนำการผลิตด้วยการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่ มีการบริหารจัดการร่วมกันระหว่างภาครัฐ เกษตรกร กับภาคเอกชน เพื่อให้สินค้าเกษตรได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร สนับสนุนการจัดการองค์ความรู้ด้านโลจิสติกส์สินค้าเกษตรและโซ่อุปทานให้กับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างเรื่องราว (Story) ให้กับสินค้าเกษตรและชุมชน เพื่อเป็นจุดขายสร้างความเป็นเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของสินค้าเกษตร สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน ตลอดจนสนับสนุนการจัดการความเสี่ยงที่จะกระทบต่อพืชผลทางการเกษตร การดำเนินงานดังกล่าวควรให้ความสำคัญกับการสนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน กับเกษตรกร รวมถึงส่งเสริมการค้าชายแดน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และความร่วมมือระหว่างประเทศ ซึ่งจะเป็นส่วนสนับสนุนและสร้างผลประโยชน์ร่วมกันในการพัฒนาระดับภูมิภาค

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อพัฒนาการเกษตรของประเทศให้มีศักยภาพ ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา โดยกำหนดกรอบงานวิจัยและสร้างนวัตกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตร และสร้างการเชื่อมโยงของข้อมูลอย่างเป็นระบบ รวมถึงส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์ เน้นการเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตรของเกษตรกรรายย่อยและกลุ่มเกษตรกร เพื่อช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เป็นประเด็นสำคัญของการพัฒนาภาคเกษตรบนพื้นฐานการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรที่มีอยู่อย่างจำกัด โดยเน้นการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้คงความหลากหลายทางชีวภาพ สนับสนุนกิจกรรมเกษตรเชิงอนุรักษ์เพื่อคงความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และพื้นที่ทำกินทางการเกษตร และสร้างภูมิคุ้มกันทางการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ เป็นการปรับกระบวนการทำงานภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน พัฒนาบุคลากรภาครัฐ และกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่องให้เป็นองค์กรที่มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล รวมทั้งพัฒนากฎหมายใหม่ และปรับปรุงกฎหมายที่มีอยู่เดิมให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ จะช่วยให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน และเป็นการเตรียมความพร้อมขององค์กรให้สามารถปรับตัว และทำงานในลักษณะบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. กระบวนการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ

เป็นกลไกสำคัญของการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ โดยมีแผนงาน / โครงการสำคัญภายใต้แต่ละยุทธศาสตร์ สำหรับเป็นกลไกขับเคลื่อนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาในระยะ 5 ปีแรก ซึ่งถือเป็นการพัฒนาก้าวสำคัญที่เชื่อมต่อการพัฒนาประเทศภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ดังนั้น หน่วยงานปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร จำเป็นต้องนำแผนงาน/โครงการไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

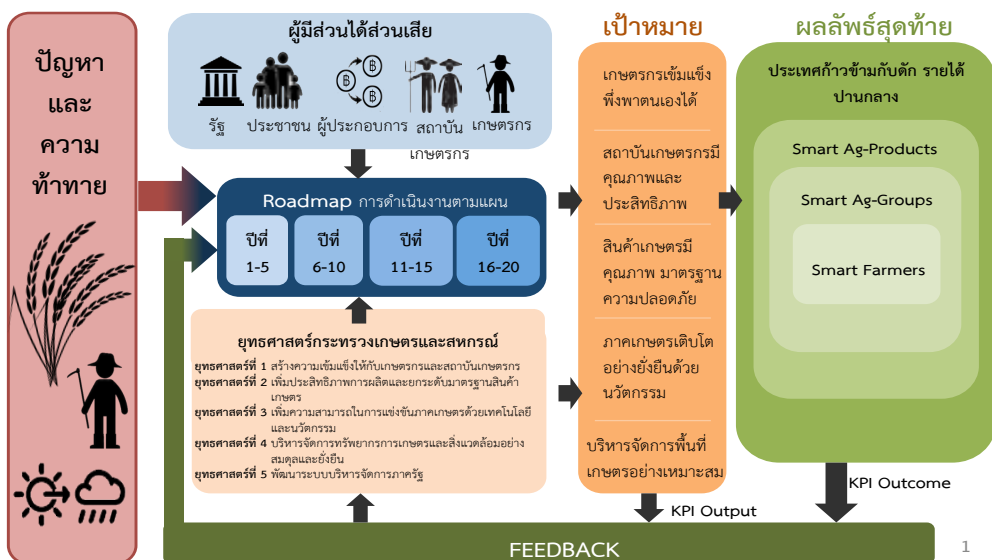
ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)

ยุทธศาสตร์ชาติ: กรอบการพัฒนาระยะยาว

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์
 “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว
 ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
 นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข
 และตอบสนองต่อการบรรลุ
 ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต
 สร้างรายได้ระดับสูงเป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้าง
 ความสุขของคนไทย **สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและ
 เป็นธรรม** ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579)

สาระสำคัญของยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) สรุปได้ ดังนี้

1. ปัญหาและความท้าทาย

1.1 เกษตรกรส่วนใหญ่ประสบปัญหาการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและจำเป็น มีหนี้สิน และไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกิน การรวมกลุ่มไม่เข้มแข็งทำให้ไม่มีอำนาจในการต่อรอง ทั้งยังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และคนรุ่นใหม่สืบทอดอาชีพเกษตรกรน้อย

1.2 ประสิทธิภาพการผลิตภาคการเกษตรอยู่ในระดับต่ำ มีการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างไม่เหมาะสม รวมทั้งมีการแข่งขันและการกีดกันทางการค้าเพิ่มมากขึ้น ในรูปแบบของการกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยของผู้ผลิต ผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม

1.3 การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่ๆ ในภาคการเกษตรมีจำกัด มีฐานข้อมูลด้านการเกษตรที่ทันสมัยแต่ยังไม่ครอบคลุมในทุกมิติ

1.4 การทำการเกษตรที่ยังไม่เหมาะสมส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม ประกอบกับมีการเกิดภัยธรรมชาติจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกที่มีความรุนแรง และความถี่สูงขึ้น

1.5 นโยบายภาครัฐที่ผ่านมาส่วนใหญ่เป็นรูปแบบการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และขาดการบูรณาการ

2. วิเคราะห์ SWOT

2.1 จุดแข็ง

- 1) ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ลำดับต้น ๆ ของโลก
- 2) เกษตรกรมีภูมิปัญญาท้องถิ่นทางการเกษตรที่สืบทอดกันมา
- 3) มีที่ตั้งได้เปรียบเชิงภูมิศาสตร์ สภาพภูมิอากาศเหมาะสมสำหรับการเพาะปลูกสินค้าเกษตร และมีความหลากหลายทางชีวภาพ
- 4) น้อมนำศาสตร์พระราชา หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่ มาเป็นภูมิคุ้มกันให้เกษตรกร

2.2 จุดอ่อน

- 1) พื้นที่เกษตรส่วนใหญ่อยู่นอกเขตชลประทาน (119 ล้านไร่ หรือประมาณร้อยละ 80)
- 2) สินค้าเกษตรผลิตอยู่ในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (เช่น N ข้าว ประมาณ 8 ล้านไร่)
- 3) สินค้าเกษตรหลายชนิดขายชั้นปฐม (ข้าว ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง)
- 4) เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นรายย่อย (ร้อยละ 70) และไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง มีฐานะยากจนและขาดเทคโนโลยีในการบริหารจัดการผลผลิตของตนเอง
- 5) สถาบันเกษตรกรขาดความเข้มแข็ง ขาดโอกาสในการต่อรองทางการตลาด

2.3 โอกาส

- 1) งานวิจัย เทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมมีความก้าวหน้า สามารถเข้าถึงได้ รวดเร็วและทุกพื้นที่ ภาคเกษตรสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการลดต้นทุนและเพิ่มมูลค่า
- 2) ประชากรโลกเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีความต้องการบริโภคมากขึ้น โดยเฉพาะอาหารปลอดภัย

2.4 อุปสรรค

- 1) เศรษฐกิจโลกมีความผันผวน มีการแข่งขันและการกีดกันทางการค้ามากขึ้น
- 2) เกิดภัยธรรมชาติรุนแรงและความถี่สูงขึ้น
- 3) ทุกประเทศมีการปกป้องภาคการเกษตรและเกษตรกรของตนเองมากขึ้น

3. หลักการแนวคิด

3.1 เกษตรกรมีข้อมูลข่าวสารและความรู้ความสามารถทันสมัยทันสถานการณ์ พึ่งพาตนเองได้ และสถาบันเกษตรกรเป็นกลไกหลักขับเคลื่อนภาคการเกษตร ด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 ตลาดนำกระบวนการผลิต และสินค้าเกษตรมีคุณภาพ มาตรฐานความปลอดภัย ภาคการเกษตรเติบโตอย่างยั่งยืน ด้วยงานวิจัย เทคโนโลยี/นวัตกรรม สามารถประยุกต์กับองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

3.3 พื้นที่เกษตรมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ด้วยเทคโนโลยี/นวัตกรรม อาทิ Agri-Map และApplication เป็นต้น

4. สารสำคัญของร่างยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ดังนี้

4.1 วิสัยทัศน์ คือ เกษตรกรมั่นคง ภาคเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน

4.2 เป้าหมาย ประกอบด้วย

1) เกษตรกรหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง (รายได้ประชาชาติต่อหัวมากกว่า 13,000 เหรียญสหรัฐ ประมาณ 390,000 บาท/คน ในปี 2579)

2) เกษตรกรมีความสามารถในอาชีพของตนเอง (Smart Farmers)

3) สถาบันเกษตรกรมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Smart Agricultural Groups)

4) ภาคการเกษตรมีศักยภาพ (Smart Agriculture)

4.3 ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ประกอบด้วย

1) สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร Smart farmer, Smart group, Smart enterprise

2) เสริมสร้างความภาคภูมิใจ และความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกร

3) บริหารจัดการแรงงานภาคการเกษตร และเทคโนโลยีเพื่อทดแทนแรงงานอย่างเป็นระบบรองรับสังคมเกษตรสูงอายุ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า ประกอบด้วย

1) พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้าสู่มาตรฐานระดับสากล โดยใช้วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและความรู้แบบองค์รวม

2) ส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและมูลค่าสูง มุ่งสู่การเป็นฟาร์มอัจฉริยะ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ประกอบด้วย

1) พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตร 4.0 ภายใต้ Thailand 4.0

2) บริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเกษตร ให้เกษตรกรเข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างทั่วถึง

3) พัฒนางานวิจัยและสารสนเทศให้ไปสู่เชิงพาณิชย์ ประชาสัมพันธ์และเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลในระดับโลก

ยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน ประกอบด้วย

1) บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืนที่สอดคล้องกับ SDGs (Sustainable Development Goals)

2) ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้มีความสมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ ประกอบด้วย

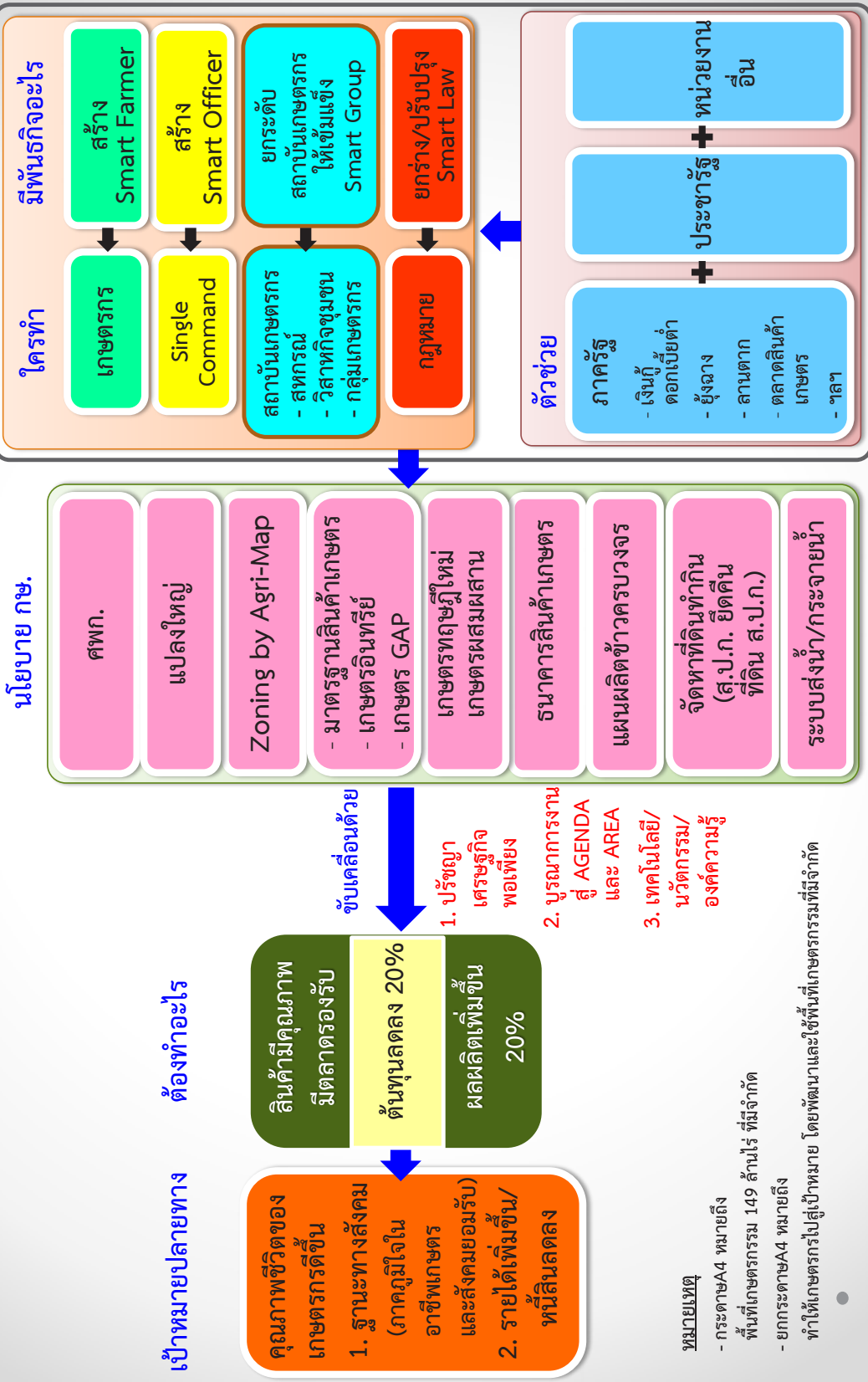
1) พัฒนาบุคลากรและนักวิจัย ให้เป็น Smart officers และ Smart researchers

2) เชื่อมโยงและบูรณาการการทำงานของหน่วยงานทุกภาคส่วนโดยกลไกภาครัฐ และปรับระบบบริหารงานให้ทันสมัย

3) ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการเกษตรเพื่อรองรับบริบทการเปลี่ยนแปลง

แผนภาพการเชื่อมโยงงานตามนโยบายของ รมว.กษ. (เพื่อเกษตรกรชาว A4)

1 มี.ค. 60

ที่ตั้งหน่วยงานภายในสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

หน่วยงาน	ที่ตั้ง	เบอร์โทรศัพท์	อีเมล
สำนักงานเลขาธิการกรม	กรุงเทพมหานคร	0 2940 7224	ots@oae.go.th
กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร	กรุงเทพมหานคร	0 2940 6985	bapp@oae.go.th
กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ	กรุงเทพมหานคร	0 2579 5830	biae@oae.go.th
ศูนย์ประเมินผล	กรุงเทพมหานคร	0 2579 4166	deppe@oae.go.th
ศูนย์สารสนเทศการเกษตร	กรุงเทพมหานคร	0 2579 3608	cai@oae.go.th
สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร	กรุงเทพมหานคร	0 2940 5598	baer@oae.go.th
ศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร*	กรุงเทพมหานคร	0 2579 8161	aeoc@oae.go.th
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1-12			
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1	จังหวัดเชียงใหม่	053 121318-9	zone1@oae.go.th
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2	จังหวัดพิษณุโลก	055 322650	zone2@oae.go.th
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 3	จังหวัดอุดรธานี	042 292557-8	zone3@oae.go.th
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 4	จังหวัดขอนแก่น	043 261513	zone4@oae.go.th
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 5	จังหวัดนครราชสีมา	044 465079	zone5@oae.go.th
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6	จังหวัดชลบุรี	038 351398	zone6@oae.go.th
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7	จังหวัดชัยนาท	056 405007-8	zone7@oae.go.th
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8	จังหวัดสุราษฎร์ธานี	077 311373	zone8@oae.go.th
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 9	จังหวัดสงขลา	074 312996	zone9@oae.go.th
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 10*	จังหวัดราชบุรี	032 337951	zone10@oae.go.th
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11*	จังหวัดอุบลราชธานี	045 344653	zone11@oae.go.th
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 12*	จังหวัดนครสวรรค์	056 803525	zone12@oae.go.th

หมายเหตุ: * เป็นการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

บรรณาธิการ

ที่ปรึกษา

นายสมมาตร ยิ่งยวด

ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศการเกษตร

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

นายเปรมชัย เกตุสำเภา

นักวิชาการสถิติชำนาญการพิเศษ

ปฏิบัติงานในตำแหน่งนักวิชาการสถิติเชี่ยวชาญ (ด้านสารสนเทศการเกษตร)

รองหัวหน้ากองบรรณาธิการ

นายทรงกลด ชนะกาย

นักวิชาการสถิติชำนาญการพิเศษ

ปฏิบัติงานในตำแหน่งนักวิชาการสถิติเชี่ยวชาญ (ด้านระบบข้อมูลสถิติการเกษตร)

กองบรรณาธิการ

นางธิดารัตน์ วิทิตวรการ

นางสาวยุพา ลิ้มสวัสดิ์

นางอารีย์ วีระดำรงตระกูล

นายนพภูฏล สุทนต์

นางสมหมาย ส่งศรีแจ้ง

นายธานินทร์ ทองกาล

นางสาวอรพิม สุนทรเกตุ

นางสาวกาญจนา มาลัยกฤษณะชลี

นายนน ฉิมหัวร้อง

นางภรณ์จนา งามสง่า

นางสาวศิริกาญจน์ เลิศอำไพพนนท์

นางสาวพรพรรณ อัมวงษ์

นางสาวศาสตรา อนนันท์ธนศาล

นางสาวอัญญา เพ็ญพร

นายสุชาติ พุแบ่ง

นางวรรณมา นพรัตน์

นางสาวสุพัตรา ชังสี

นางสาวปริยาพร เสนภาค

นายรักศักดิ์ รักเดช

นายไพบุลย์ เตชะกัมพลสารกิจ

นางศศิธร ลัจจเสนีย์

นางสาวณัฐกฤตา วัฒนะโกเมศ

นางสาวกมลพรรณ สุดโททอง

นางสาวจุฑารัตน์ ศรีชะบา

นางสาวมินท์จิตา ธนวงศ์จิรสิน

นายศักดิ์สิทธิ์ กล่ำโทก

ผู้ช่วยหัวหน้ากองบรรณาธิการ

นางพัชรารัตน์ ลิ้มศิริกุล

นางสาวนาฏยา นนทประดิษฐ์

นางสาวปณิธิ เกิดศิริ

นายกิจจารุ อ้นเงินทยากร

นางสาวจันทร์ทิวา ต้นกันยา

รวบรวมและจัดทำโดย

ศูนย์สารสนเทศการเกษตร

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร

กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทร. 0 2561 2870 โทรสาร 0 2561 2870

E-mail: prcai@oae.go.th

บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด

19/25 หมู่ 8 ตำบลบางคูรัด อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี 11110

โทร. 0 2150 9676-8 โทรสาร 0 2150 9679

